

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๙

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๘

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : ผมขออนุญาตเปิดประชุมเลยนะครับ วันที่ ๑๐ ธันวาคมจะเป็นวันรัฐธรรมนูญตามธรรมเนียมปฏิบัติเขาก็จะจัดให้เราไปถวายพวงมาลาที่ลานพระบรมรูปรัชกาลที่ ๗ ที่หน้าอาคารรัฐสภา เดิมเขาจะกำหนดให้เป็นตอนบ่ายก่อนเสด็จ ผมก็ขอเขาเป็นว่าเอาสักตอนเช้า ๑๐ โมงได้ไหม พวกเราจะได้ไม่ไปติดอยู่กับพิธี พวกเราว่างมาร่วกันหน่อย เพราะผมคิดว่าอันนี้สำคัญเพราะว่าเราร่างรัฐธรรมนูญ และท่านเป็นคนที่พระราชทานรัฐธรรมนูญจะได้ไปขอบรมิท่านมาคุ้มครอง ถ้ามหาแล้วว่าต้องแต่งเครื่องแบบปกติขาวไหม เขาบอกว่าถ้าพวกเรามาก่อนนี้ก็แต่งสากลก็ได้ อันนี้ก็อาจจะสะดวกขึ้น แล้วก็ถ้าเรานัดเจอกันที่นี้สักตอนก่อน ๑๐ โมงเช้าสัก ๕ นาที ๑๐ นาทีแล้วก็พร้อมกันแล้วก็ถวายเสร็จแล้วก็ต่างคนต่างกลับไปได้ ใครที่ยังไม่ได้มาวันนี้ช่วยกระซิบบอกต่อ ๆ กันไปด้วย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ไม่ทราบว่าจะแต่งตัวอย่างไรครับ

ประธาน : สากลครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : สากลนะครับ ขอขอบคุณครับ ๑๐ โมงเช้านะครับ
ท่านประธาน

ประธาน : ใช่ครับ ส่วนวันที่เราจะไปจะอำวันที่ ๑๐ วันอาทิตย์ เข้าขึ้นวันที่ ๑๑ นี้เราจะลงมือทำงานเลย เพราะฉะนั้นถ้าเป็นไปได้ผมคิดว่าเราไปสักวันหนึ่งวันที่ ๑๐ ตอนสักบ่าย ๆ แล้วก็ไปรถบัสด้วยกัน ส่วนใครมีรถส่วนตัวจะไปรับที่หลังจะส่งไปตามหลังอย่างไรก็ไปจะได้อยู่กันไปในรถได้ ๓ ชั่วโมงก็อยู่อะไรก็ได้เยอะ ก็มีรถขนาด ๓๐ ที่นั่งใช้ไหมของสภา แล้วก็มาขึ้นรถที่นี้จะได้คุยกันไป ไปถึงเย็นก็กินข้าวแล้วพักผ่อนได้ เพราะฉะนั้นถ้าใครติดธุระอะไรจำเป็นจริง ๆ จะขับรถตามไปตอนค่ำก็แล้วแต่ แต่ว่าถ้าเป็นไปได้จะได้อยู่กันไป ก็เอาตามอัธยาศัยก็แล้วกัน

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่องที่เราพูดกันวันก่อนเรื่องคุณสมบัติลักษณะต้องห้ามคนที่เข้ามาเป็น ส.ส. ที่คุณภัทรบอกว่าให้ทำเปรียบเทียบใช้ใหม่ หรือเน้นจุดสำคัญอะไรบ้าง แล้วก็ให้มี คำอธิบายว่าทำไมเราถึงห้าม แล้วก็ค่อยไปแถลงวันนี้ใช้ใหม่ วันนี้อาจารย์ชาติชายจะไปแถลง วันนี้เราก็จะเริ่มวุฒิสภา สำหรับวุฒิสภานี้ในส่วนต้นที่จะยังคงไม่ยุติ เพราะอันนี้เขาเขียน เอาไว้เพื่อให้ตัวกฎหมายร่างมันสมบูรณ์ไปก่อน และเมื่อเราตกลงว่าอย่างไรแล้วค่อยมา ปรับแก้มาตราต้น ๆ นี่อีกทีหนึ่ง อันนี้ก็ผ่านมันไปก่อน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตท่านประธานนิดหนึ่งครับ คือเมื่อเข้านี้ ได้มีการประชุมของคณะอนุกรรมการศึกษาโครงสร้างนิติบัญญัตินี้ก็มี การพูดถึงวุฒิสภาอยู่ นิดหนึ่ง เพราะว่าทางเจ้าหน้าที่ กกด. ท่านรองเมธานีเขากำลังไปจัดกลุ่มอยู่ เขากำลังไปหา ข้อมูลอยู่ยังไม่ค่อยเรียบร้อยก็จะประชุมต่อวันพุธอีกทีหนึ่งครับ

ประธาน : ก็ยังมีเวลาครับ ไม่เป็นไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่ว่าจะแจกให้ดูเบื้องต้นก่อนว่าเขาพยายามจะ ไป Search แต่ก็ยังไม่ค่อยครบถ้วนเท่าไรครับ

ประธาน : เชิญครับ

เลขานุการ (นายปกรณ์ นิลประพันธ์) : ผมขออนุญาตเริ่มบทที่ใช้กับสภาทั้งสอง ก็แล้วกันนะครับ ส่วนที่วุฒิสภา มาตรา ๑ วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคน

ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลง ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ และยังมีได้มีการ เลือกตั้งขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง แล้วแต่กรณี ให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่มีเหตุการณ์ใด ๆ ทำให้สมาชิกวุฒิสภาไม่ครบจำนวนตามวรรคหนึ่ง แต่มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบห้าของจำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมด ให้ถือว่าวุฒิสภา ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนดังกล่าว แต่ต้องมีการเลือกตั้งให้ได้สมาชิกวุฒิสภาครบจำนวน ตามวรรคหนึ่งภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุการณ์กล่าว และให้สมาชิกวุฒิสภา ที่เข้ามานั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าอายุของวุฒิสภาที่เหลืออยู่

อันนี้จะขอเว้นไว้ก่อนครับ เพราะว่าเรื่องวุฒิสภายังไม่ชัดเจน

ประธาน : ความจริงวรรคสามนี้เขาเขียนอย่างนั้นมันทำให้เกิดปัญหา ระหว่างวรรคสองกับวรรคสามมาโดยตลอด ถ้าเราเขียนเสียให้มันดี ๆ อาจจะไม่ต้องยาว จะ เขียนอย่างนี้วรรคสามไม่ต้องมีจบเลย เว้นแต่คุณจะทำเรื่อง ๘๕ ซึ่งมันไม่มีเลยถ้าเราใช้

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

วิธีนั้น แต่ว่าอาจจะต้องไปยกเว้นกรณีที่มีนครบวาระ ซึ่งอาจจะไปใช้ตอน ส.ส. ด้วยก็ได้
อันนี้ก็ผ่านไปก่อนนะครับ

เลขานุการ : บทที่ใช้แต่สภาทั้งสอง มาตรา ๑ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และสมาชิกวุฒิสภาย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยโดยไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ
มอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อ
ประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์

ประธาน : อันนี้ก็บทปกติ มีอะไรไหมครับ ในหลักการไม่มีอะไรนะครับ

เลขานุการ : มาตรา ๒ ก่อนเข้ารับหน้าที่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ
สมาชิกวุฒิสภาต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกด้วยถ้อยคำ ดังต่อไปนี้
“ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณ) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ
ซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่ง
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

ประธาน : ต่อไปนะครับ

เลขานุการ : มาตรา ๓ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่ละสภามี
ประธานสภาคนหนึ่งและรองประธานสภาคนหนึ่งหรือสองคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง
จากสมาชิกแห่งสภานั้น ๆ ตามมติของสภา

ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรดำรงตำแหน่งจนสิ้นอายุของสภา
หรือมีการยุบสภา

ประธานและรองประธานวุฒิสภาดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันเลือก
ประธานและรองประธานวุฒิสภาใหม่

ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานและรองประธาน
วุฒิสภาย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระตามวาระสองหรือวาระสามแล้วแต่กรณีเมื่อ

(๑) ขาดจากสมาชิกภาพแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิก

(๒) ลาออกจากตำแหน่ง

(๓) ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือข้าราชการการเมืองอื่น

(๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกแม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอการ
ลงโทษ เว้นแต่เป็นกรณีที่เกิดยังไม่ถึงที่สุด หรือมีการรอการลงโทษในความผิดอันได้กระทำ
โดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

(๕) ต้องคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง หรือศาลรัฐธรรมนูญให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๖ แห่งหมวด
องค์กระอิสระ

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ในระหว่างการดำรงตำแหน่งประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นกรรมการบริหารหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองขณะเดียวกันมิได้

ประธาน : ความตรงนี้คุณใส่มาหรือเปล่า ของเดิมมีไหม ถ้ามีทำไมเมื่อคราวที่แล้วมีคนวินิจฉัยว่าถึงแม้จะขาดจากสมาชิกภาพแล้วนี่ก็ยังคงดำรงตำแหน่งจนกว่าจะมีการคัดเลือกประธานและรองประธานใหม่ นักกฎหมายสภาฯไปยืนยันว่าไม่หมดแนวของเดิมไม่มีคำนี้

เลขานุการ : มีครับ มาตรา ๑๒๔ วรรคสามครับ ประธานและรองประธานวุฒิสภาดำรงตำแหน่ง

ประธาน : ก็พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ

เลขานุการ : ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระตามวรรคสองหรือวรรคสามตามแล้วแต่กรณี มีครับ

ประธาน : มีหรือครับ แล้วเขาวินิจฉัยได้อย่างไร คือเวลาคนเขียนรัฐธรรมนูญนี้เขียนแล้วก็ลอก ๆ มาโดยไม่รู้ว่ามีมันแปลว่าอะไร คือแต่ก่อนนี้มันจะมีความข้อนี้ในสื่อน้ำเงินอยู่ เพราะมันจะไปมีอีกมาตราหนึ่งว่าประธานและรองประธานวุฒิสภานี้จะต้องเลือกกันเมื่อไร ซึ่งมันจะบอกว่าเลือกกันทุกครั้งที่มีสมาชิกกึ่งหนึ่งครบวาระ เพราะสมัยก่อนนี้ ส.ว. อยู่ ๖ ปีแต่ชุดแรกนี้ ๓ ปีแรกหรือ ๒ ปีบางทีก็ ๒ จับฉลากออกแล้วพอปีที่ ๔ ก็จับสลากออก แล้วก็ต่อจากนั้นก็เข้ามาก็จะครบปีแล้ว เพราะฉะนั้นมันก็จะมีการแต่งตั้งวุฒิสภาเข้ามาใหม่ทุก ๒ ปี ทุก ๒ ปีนั้นประธานสภาฯก็จะเปลี่ยนเพราะมันจะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ ต่อมาเปลี่ยนเป็น ๓ ปีคือ ๒ รอบ มันก็จะเปลี่ยนทุก ๓ ปี เขาก็บอกว่านี่อยู่จนถึงวันที่จะเลือกใหม่ เพราะมันจะเลือกใหม่ทุกรอบ แต่พอตอนหลังไปตัดออกไม่มีการจับสลากออกให้อยู่ครบแล้วมาด้วยกันไปด้วยกัน แล้วตัวนี้ก็ได้แก่ พอไม่ได้แกก็เกิดเป็นปัญหาว่าแล้วมันอยู่กันถึงเมื่อไร จริง ๆ ก็ต้องตีความว่ามันอยู่ไปจนตลอดอายุ จนกว่าตัวเองจะพ้นจากสมาชิกภาพคือ ๖ ปี แล้วมาตอนหลังนี้การเมืองก็ขาดคุณธรรมมากขึ้น ก็ใช้วิธีต่อรองกันแล้วก็เอาคุณขึ้นไปเป็นแต่สัญญาะ ๒ ปีจะลาออก เพราะฉะนั้นทุก ๒ ปีจะเกิดเรื่องทำให้วุฒิสภาตกต่ำทุกทีไป เพราะไอนั้นก็ติดใจก็ยังไม่อยากออกตามที่สัญญาเอาไว้ หรือจะออกก็ต่อเมื่อข้อจรรยาบรรณแล้วถึงจะออกอะไรทำนองนั้นมันก็จะตกต่ำเรื่อยมา เพราะฉะนั้นตัวนี้จะเขียนอย่างนี้ได้ก็ต่อเมื่อเราจับสลากบอก แล้วเดี๋ยวต้องไปเขียนอีกมาตราหนึ่งว่าให้มี

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

การเลือกทุกครั้งที่มีการจับสลากออก ต้องโน้ตเอาไว้ให้ดี ๆ อย่าปล่อยให้เข้าไปอีก อันนี้ผ่าน
ไปก่อนนะครับ ครบหรือยังที่พื้นนี้

เลขานุการ : ไปเติม (๕) เข้ามาครับ

ประธาน : อันนั้นคือฝ่าฝืนจริยธรรมใช้ใหม่ครับ (๔) นี้คุณเขียนใหม่ไม่
เหมือนของเก่า อันนี้แปลว่าถึงความผิดฐานหมิ่นประมาทหรือลหุโทษ หรือความผิดประมาท
ถ้าลงโทษจำคุกก็หลุดเหมือนกันใช้ใหม่

เลขานุการ : มีอยู่ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ครับ มาตรา ๑๒๔ (๔)

ประธาน : ช่วงนี้นะครับ

เลขานุการ : ครับ

ประธาน : ลองอ่านดี ๆ

เลขานุการ : (๔) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกแม้คดีนั้นจะยังไม่ถึงที่สุดหรือมี
การรอกการลงโทษ เว้นแต่เป็นกรณีที่ดียังไม่ถึงที่สุดหรือมีการรอกการลงโทษในความผิดอันได้
กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ หรือความผิดฐานหมิ่นประมาท

ประธาน : รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ หรือครับ ไปได้ไหมครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ขออนุญาตว่ากรณี (๔) นี้การยกเว้น
หมายถึงว่าเฉพาะกรณีรอกการลงโทษใช้ใหม่ครับ คือถ้าเป็นกรณีจำคุกจริง ๆ ถึงเป็นความผิด
โดยประมาทหรือว่าลหุโทษก็ต้องพ้นใช้ใหม่ครับ

ประธาน : ไม่พ้น คือถ้าคดียังไม่ถึงที่สุด

นายอุดม รัฐอมฤต : ผมตั้งใจตรงที่ว่าเราวางหลักเรื่องว่าถ้าเป็นประมาท
ลหุโทษ หรือหมิ่นประมาทนี้เราไม่ถือโทษโกรธเคือง เพราะว่าคือประมาทนี้พอเข้าใจได้
แต่พอเป็นลหุโทษอาจจะไปบอกว่าความผิดเล็กน้อย แต่ว่าความผิดเล็กน้อยในบางเรื่องผม
ยกตัวอย่างเช่น ดุหมิ่นซึ่งหน้า ซึ่งก็ดูแล้วเป็นข้อที่น่าจะถือเป็นปัญหาเหมือนกัน แต่ว่าเป็น
ความผิดเล็กน้อย หรือแม้แต่ความผิดฐานหมิ่นประมาท ซึ่งผมคิดว่าปัจจุบันนี้ความที่เรา
มีความไม่สุภาพ ไม่สำรวมนี้แล้วต้องมาทำหน้าที่เป็นประธานสภา ผมก็ยังรู้สึกว่าการนี้ไม่
น่าจะไปยกเว้นให้ คือผมคิดว่าถ้าเป็นเรื่องคนทั่ว ๆ ไปนี้เราเข้าใจได้แต่ถ้ามาทำหน้าที่เป็น
ประธานหรือรองประธานในกรณีนี้มันดูเหมือนว่าเขาควรจะต้องมีเกียรติศักดิ์ สำรวมในเรื่อง
นี้พอสมควร

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : คือเขาถือเอาหลักอย่างนี้ว่าในความผิด ๓ เรื่องนี้ ประมาท หลุโทษ หรือหมิ่นประมาทมันเป็นความผิดที่ไม่ใช่เป็นมีจิตเลวร้าย เวลาจะพูดพลังพูดพรวด หรือเป็นเรื่องระหว่างส่วนบุคคลหลุโทษก็เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ส่วนหมิ่นประมาทก็เป็นเรื่องระหว่างคนต่อคน เพราะฉะนั้นถ้าคดียังไม่ถึงที่สุดนี้ก็ให้โอกาสเขาต่อสู้ไปก่อน หรือคดีถึงที่สุดแล้วมีการรอกการลงโทษก็ไม่ต้องไปติดคุกจริงใน ๓ คดีนี้ก็ไม่เอาเรื่อง แต่ถ้าคดีถึงที่สุด และเป็นความผิดหลุโทษแล้วศาลลงโทษจำคุกอันนั้นไป ไม่รอลงอาญาแล้วไป หมิ่นประมาท ก็ไป ที่เขียนไว้เป็นอย่างนี้

เลขานุการ : ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานให้ข้อมูลครบ เดิมรัฐธรรมนูญโบราณมาถึงปี ๒๕๔๐ ใช้คำว่าต้องคำพิพากษาให้จำคุกเฉย ๆ เพิ่งมาปี ๒๕๕๐ ที่เติมสร้อยเข้าไป

ประธาน : เพราะเป็นผลจากการตีความของศาลรัฐธรรมนูญในคดีอัยการ ความจริงเรื่องนั้นเสียงข้างมากเห็นคล้าย ๆ กัน ๔ เสียง เห็นค้าน ๓ เสียง แต่ ๔ เสียงเห็นคน ละเหตุผลมันเลยกลายเป็น ๒ ๒ ๓ และ ๓ ชนะ ตั้งแต่นั้นมาเราก็เปลี่ยนทั้งกฎหมายและ เปลี่ยนทั้งรัฐธรรมนูญ ไปได้ใหม่ ไปมาตรา ๔

เลขานุการ : มาตรา ๔ ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภามี อำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการของสภานั้น ๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับ รองประธานมีอำนาจ หน้าที่ตามที่ประธานมอบหมายและปฏิบัติหน้าที่แทนประธานเมื่อประธานไม่อยู่หรือไม่ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภาและผู้ที่ทำหน้าที่แทนต้อง วางตนเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ เมื่อประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือ ประธานและรองประธานวุฒิสภาไม่อยู่ในที่ประชุมให้สมาชิกแห่งสภานั้น ๆ เลือกกันเองให้ สมาชิกคนหนึ่งเป็นประธานในคราวประชุมนั้น

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : มีอะไรไหมครับ เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ในวรรคสอง ประธานสภา ผู้ทำหน้าที่แทนจะต้องวางตนเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ เราเห็นว่าในการประชุมที่ผ่านมา มาทั้ง ๒ ท่านอาจจะมีข้อสงสัยเรามีข้อสงสัยว่าท่านไม่ได้ปฏิบัติตนเป็นกลางในการเปิดหน้าที่ คือในการจะชี้ให้คนใดคนหนึ่งได้อภิปราย แล้วบางทีก็ตัดสิทธิบางคนไม่ให้อภิปรายจะทำให้ผู้ที่ต้องการจะอภิปรายก็ไม่ได้รับสิทธิให้อภิปราย case นี้บ่อยครั้งมากเลย จนกระทั่งมันมีเหตุที่ว่าเรื่องของฉาวโฉ่มากในเรื่องเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ต่าง ๆ กระบวนการจัดทำ พ.ร.บ. มันมีปัญหา ศาลรัฐธรรมนูญก็เคยวินิจฉัยว่ากระบวนการพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ต่าง ๆ ไม่สุจริต คือหมายความว่ามันมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น เราจะมีทางไหมครับที่จะทำให้มันมีภาคบังคับแล้วมีบทลงโทษอะไรสักอย่างหนึ่ง เพราะมันเกี่ยวเนื่องกับเรื่องจริยธรรมทางการเมือง ซึ่งที่ผ่านมาเราก็เห็นว่าเรามีข้อสงสัยมากเลยในตำแหน่ง ๒ ตำแหน่งนี้ในการที่จะปฏิบัติไปตามหลักนิติธรรม แล้วก็จริยธรรมทางการเมือง ผมว่าเราจะใส่อะไรไปเพิ่มเติมได้ไหมครับ เพราะว่าต้องปฏิบัติตนเป็นกลางอย่างเคร่งครัด มิฉะนั้นตรงนี้จะเกิดมีบท sanction อะไรบางอย่าง

ประธาน : เชิญครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ดิฉันเห็นด้วยกับท่านสุพจน์ เพราะวาเกิดขึ้นหลายครั้ง แล้วก็อยากจะมีการบางอย่างเพื่อให้ท่านปฏิบัติหน้าที่ตามที่ท่านได้รับมอบหมายมา ที่นี้เราจะเขียนในนี้หรือเขียนในกฎหมายลูก อันนี้ที่ยังมีปัญหาอยู่

ประธาน : มันจะเขียนก็ต้องเขียนเป็นลักษณะที่ว่าประธานอาจจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อสมาชิกมีมติให้พ้นด้วยคะแนนเสียงเท่าไร ๆ ก็ว่ากันไป เหมือนกับผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ๆ ทั่ว ๆ ไปในราชการ จะเอาอย่างนั้นก็ได้ แต่ว่ายังไม่เคยมีในรัฐธรรมนูญใช้ใหม่ สมัยก่อนเคยมีไหม ไม่มี มีกับสมาชิก แต่ไม่มีกับประธาน แต่ว่าจริง ๆ ที่ผ่านมานั้นผมยังแปลกใจคือสมาชิกปฏิบัติกันจนเป็นความเคยชิน โดยไม่รู้ว่าที่มาจากไหน และคนนอกก็ไม่ว่า เวลาตัดสินก็ลำบากจริง ๆ สภาผู้แทนราษฎรก็ดี วุฒิสภาก็ดี トラบไตที่เขายังพูดอยู่ไปให้เขาหยุดไม่ได้ เว้นแต่เขาพูดซ้ำๆ ซากๆ ไม่มีอะไรใหม่ อย่างนั้นประธานสั่งให้หยุดได้ แต่ที่ประธานไปถึงก็บอกว่า โอเค ให้พูดคนละ ๕ นาที ผมฟัง ๆ ค่อยังนานวันก็จะยิ่งเลอะเลือนไป แต่พอ ๕ นาทีก็กอดอดบอกรับแล้ว ๕ นาที ถามว่าประธานเอาอำนาจอะไรไปบอกเขาว่าพูด ๕ นาที ไปถามเขา เขาบอกก็สมัยก่อนก็เห็นผู้แทนกำหนด เขาไม่รู้ว่าที่เขากำหนดกันเพราะสมาชิกเขาตกลงกันว่าเขาจะพูดกันคนละ ๕ นาที

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

หรือ ๑๐ นาที แล้วให้ประธานคอยกดออกเตือนให้ ประธานก็กดออกเตือนให้บอกโอเค ครบข้อตกลงแล้ว ๕ นาที ๑๐ นาที อย่างนั้นทำได้ แต่ผมเห็นตอนหลัง ๆ ประธานก็ชักเลือน ๆ เจ้าหน้าที่สภาก็เลือน ๆ มาถึงประธานก็บอกว่าวันนี้เรื่องยาว เพราะฉะนั้นให้พูดคนละ ๑๐ นาที แล้วไม่ให้พูดในสภาแล้วจะไปพูดที่ไหน ก็สภามันเป็นที่พูด เมืองนอกเขาถึงมีระบบเรียกว่า filibuster คือเมื่อไรที่รู้ว่าโหวตเมื่อไรก็แพ้รัฐบาล แล้วก็ยังไม่ยอมให้โหวต เขาก็ลุกขึ้นพูด พูดไป โดยไม่มีวันจบ เขาก็มีกติกาเพียงแต่ตัวเองอยากพูดเท่าไร ก็วัน ก็คืน ก็พูดไป トラบเท่าที่แก ไม่ออกไปจากห้อง และแกไม่นั่ง ประธานก็ไม่มีทางทำได้ ผมเคยไปฝึกงานและเขาก็ให้นั่งอยู่กับ ประธานสภา แล้วก็ไปเจอ filibuster มันเจอวันกับคืน พอเสร็จเรียบร้อยผมก็ถามว่าแล้ว you ฉีที่ไหน เขาบอกฉีใต้โต๊ะนั่นแหละ กางเกงเปียกเลย แต่มันไม่นั่ง อายุมากด้วย ไม่นั่ง แล้วก็อยู่ อย่างนั้น ก็ไม่มีใครว่าอะไร ก็เป็นสิทธิของเขา ก็สภาเป็นที่พูด เรามาใช้ จริง ๆ เมื่อตอนที่เขาจะ ฟ้องประธานว่าประธานทำผิดหน้าที่ ไม่มีใครไปฟ้องว่าประธานมากำหนดเวลาให้เขาพูด ซึ่งผิด อันนั้นศาลรัฐธรรมนูญก็วินิจฉัยตามเฉพาะประเด็นที่เขานั้นมา จริง ๆ ประธานไม่มีสิทธิ แล้วเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรตอนหลัง ๆ ก็ชักจะเลือน ๆ ไป ไปแนะนำประธานว่าให้กำหนด ซึ่งมันกำหนดไม่ได้ อยากพูดก็พูดไป ผมเห็นว่าตอนเวลาไปอภิปรายอะไร ก็จะบอกฝ่ายค้านพูดไม่มี จำกัด แต่นั่นมันเป็นข้อตกลง อย่างนั้นสมาชิกเขาก็ตกลงกันเองก็ไม่มีไร ผมยังสงสัยอยู่ด้วยซ้ำไป ว่าสมมุติว่าเขตกลงกันอย่างนั้น แล้วพอ ๑๐ นาทีประธานก็กดออก และก็บอกว่าผมยังไม่จบ ประธานจะทำอะไรได้

นายอัคร จารุจินดา : ในข้อบังคับการประชุมสภาเขาให้ประธานมีอำนาจเคาะ และก็เอาตำรวจมาลากค้อออกไป

ประธาน : ไม่ นั่นเมื่อเวลาเขาทำผิด

นายอัคร จารุจินดา : ก็คือถือว่าผิดข้อบังคับ

ประธาน : ไม่ ข้อบังคับไม่มีนะครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ประธานจะยื่นขึ้น

ประธาน : ประธานจะยื่นขึ้นต่อเมื่อสั่งให้เขาหยุดแล้วเขาไม่หยุด แต่ประธาน จะสั่งให้เขาหยุดได้ต่อเมื่อเขาทำผิดข้อบังคับ คือการที่จะสั่งให้เขาหยุดก็คือ ๑. เขาพูดซ้ำซาก ละเมิดข้อบังคับ หรือพูดซ้ำกับในสิ่งที่คนอื่นพูดมาแล้ว อย่างนั้นประธานสั่งให้หยุดได้ แต่ถ้าบอก มันหมดเวลาประธานสั่งให้หยุดไม่ได้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ชญาภา ๒/๓

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : เรียนท่านประธาน ในสมัย สปช. อาจารย์เทียนฉาย เป็นประธาน ก็กำหนดประมาณ ๕ นาทีเหมือนกัน ทีนี้พอ ๔ นาทีปุ๊บ ก็จะเริ่มนับสัญญาณ ถอยหลังแล้ว ตัวเลขก็จะขึ้น ทีนี้พอครบแล้วหลายท่านก็คงไม่ได้ปฏิบัติเคร่งครัด ท่านก็จะ ประนีประนอมปล่อยให้สักระยะหนึ่ง แล้วท่านก็ไม่ได้หักทวนโดยการปิดไมค์ทันที แต่ก็เตือน บอกคุณสุพจน์ ยกตัวอย่าง พี่สุพจน์พูดเกินแล้วอะไรอย่างนี้ โปรดรักษาเวลาอะไรประมาณอย่างนี้

ประธาน : เชิญครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ ขอความรู้หน่อยครับ ถ้าสมมุติว่า เขาบอกว่าวิปตกลงกันมาแล้วก็ถือว่าสมาชิกตกลงกันมาไหมครับ

ประธาน : ใช่ ก็สมาชิกเขามอบให้วิป ก็หมายความว่าสมาชิกตกลงกัน แต่ไม่ใช่ ประธานเป็นคนไปชี้

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ในสมัยหลัง ๆ นี่มันไม่ใช่อย่างนั้นสิคะ แกล้งทำเป็นไม่เห็นอยู่บนบัลลังก์นี้ ไม่เห็นคนที่เขายกมือ ท่านไม่ยอมหันมาทางซ้ายเลย บางครั้ง ดิฉันต้องเสียมรรยาทบอกท่านคะ ทางซ้ายก็มีคนยกมือมาเยอะแล้ว ขอพูดด้วย ท่านก็ไม่ยอม ก็มันเป็นเรื่องให้ท่านทราบว่าเราจะคุยเรื่องอะไร พูดเรื่องอะไรเกี่ยวกับรัฐบาล ท่านก็ไม่ยอมให้พูด เพราะมันออกอากาศ แล้วก็เลยไม่ยอมพูด อันนี้มันเป็นการไม่เป็นธรรม มันต้องให้ประชาชนรับรู้ รับเห็นด้วยว่าทางในวุฒิสภากำลังทำหน้าที่อะไร ควบคุมรัฐบาลเกี่ยวกับเรื่องของรัฐบาล ท่านทำไม่เห็น ท่านจะชี้พวกของท่านทั้งหมด แต่พวกเราจะโดน ท่านจะหมายหัวเอาไว้คนพูดที่นั่น ๆ ท่านจะไม่ให้ เราก็มานั่งคุยกันบอกทำอย่างไร บอกไปนั่งอยู่หน้าท่านเลยไหม แต่เขาก็ไม่ให้ เพราะ เขาเขียนชื่อป้ายติดอยู่ ก็จะมองไม่เห็น ทีนี้ก็กราบเรียนท่านด้วยมันจะเป็นลักษณะอย่างนี้ถ้าต่อไป การเมืองมันรุนแรงมันก็จะเกิดปัญหาอย่างนี้ซ้ำซาก ถ้าเราไม่เขียนอะไรไว้ไปกำกับกับท่านประธาน ที่ไม่มีความเป็นธรรม ขอขอบคุณค่ะ

เลขานุการ : (๖) สมาชิกมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๕ ของจำนวน สมาชิกทั้งหมดให้พ้นจากตำแหน่ง ทั้งหมดหรือทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ครับ ท่านครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผมเห็นด้วยครับ เพราะผมเป็นคนเสนอเอง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านประธานครับ ผมเข้าใจว่ากรณีประธาน หรือ รองประธานทำอะไรที่ไม่เป็นกลาง เหมือนกับว่าต้องมีประมวลจริยธรรมอะไรของเขาอยู่แล้ว หรือเปล่า ซึ่งเขาสามารถไปดำเนินการถอดถอนได้ตามข้อบังคับของเขาแล้วหรือไม่อะไรอย่างนี้

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : มันจะไปมีแต่เฉพาะพวกสมาชิก ประธานก็จะอยู่ไม่ค่อยสุข เพราะว่าในทางความเป็นจริงมันจะไม่ได้ใช้เมื่อเวลาประธานไม่เป็นกลาง เพราะว่าเวลาประธานไม่เป็นกลาง แปลว่ามันเข้าข้างรัฐบาล เพราะฉะนั้นสมาชิกพรรครัฐบาลก็ไม่มีวันที่จะไปโหวตเอาออก แต่มันจะถูกเอาออกเพราะมีคนอีกคนมันอยากเป็น เจรจาแล้วไม่ยอมลาออก อันนี้ก็จะไปรวบรวม คราวนี้ ละเอียดสำเร็จ แต่ถ้ามันทำผิดไม่สำเร็จ อันนั้นก็ต้องคิดดูให้ดีว่าที่เราเขียนไปนี่ มันเขียนไปให้เขาตี หรือให้เขาซ้ำ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ มันมีปัญหาอีกอันหนึ่งคือตำแหน่งประธานมีประธาน ๑ และรองประธานสภา ปรากฏว่ามาจากพรรคเดียวกันหมดเลย เพราะฉะนั้นในการที่จะดำเนินการอภิปรายแม้ว่าประธานไม่อยู่ให้รองประธานทำหน้าที่ประธานรัฐสภาแทน ก็จะเดินลอยตามพรรคท่าน แล้วก็ปรากฏว่าความเป็นธรรมก็ไม่เกิดขึ้น เพราะว่าเขาเป็นพรรคเดียวกัน เมื่อรัฐบาลชุดที่แล้วเห็นชัดเลยว่ามันมีกรณีเกิดขึ้น แล้วพรรคฝ่ายค้านจะประท้วงอย่างไร ก็ไม่ฟัง เขาบอกอำนาจของประธานสภา เขาสั่งให้ทำอย่างนี้ เป็นนโยบายเลย

แล้วมีอีกประการหนึ่งคือว่าในกรณีที่ว่าเสียบัตรแทนกัน พรรคฝ่ายค้านก็บอกว่าทำไมประธานไม่ลงมาแก้ไขปัญหานี้ ประธานสภา ก็โยนไปให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรก็บอกว่าก็ตั้งกรรมการพิจารณาเรื่องนี้แล้ว แต่ผลยังไม่ออกมา มันก็จบไป ก็ไม่ได้ผลอะไร ก็แสดงว่าประธานสภา รองประธานสภาซึ่งอยู่ในพรรคเดียวกันก็รู้เห็นเป็นใจด้วยกัน อดีตเลขาธิการรัฐสภา ก็เหมือนกัน ก็บอกว่าตั้งกรรมการแล้วแต่ว่าผลยังไม่ออกมา นี่ครับ ก็เลยกลายเป็นประเด็นขึ้นมาว่าจริยธรรมทางการเมืองมันถูกกระทบกระเทือนและไม่มีใครสนใจทำอะไรเลย อย่างเช่นปัญหาแบบนี้ แล้วมันอาจจะเกิดขึ้นอีกก็ได้ แต่เมื่อต่อไปถ้าการเมืองในรัฐสภามันเข้มข้นขึ้นก็จะมีกรณีที่ละเมิดจริยธรรมทางการเมืองอีก

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ คือผมคิดว่าเรามีเรื่องจริยธรรมใหม่ขึ้นมาแล้วใช่ไหม กระบวนการการทำเรื่องจริยธรรมและการออกฐานด้วยความผิดทางจริยธรรม มันน่าจะเป็นช่องทางเหมือนที่ท่านประพันธ์พูดมากกว่า เพราะเขียน (๖) อย่างนี้ ผมไปนึกถึงกรณีสมมุติว่า มันมีอุบัติเหตุและจำเป็นที่จะต้องแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ไปนึกถึงกรณีคุณอาทิตย์หรือใครต่อใคร ผมว่ามันจะทำอย่างนั้นไม่ได้ มันจะกลายเป็นคือถ้าอยากจะทำอะไร ถ้ามีเสียงข้างมาก เขาจะคุมได้หมดเหมือนกัน นี่เรานึกถึงกรณีที่ประธานซึ่งเป็นคนที่ไม่ดี แล้วก็มีปัญหาในเรื่อง

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ชญาภา ๒/๕

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ความเป็นกลาง แต่บางที่ถ้าเกิดมันมีประธานผิดเหล่าผิดคอมามันอาจจะโดนเขาเล่นงาน
อีกเหมือนกัน

ประธาน : เชิญครับ

นายอัคร จารุจินดา : เรียนท่านประธานครับ ความจริงพวกเหล่านี้มันเป็นเรื่อง
กิจการในสภาเขา ซึ่งโดยปกติถ้าเขาเห็นว่ามันเป็นเรื่องสำคัญเขาก็จะไปเขียนในข้อบังคับ
การประชุมสภาของเขาเอง ให้บังคับอย่างไรก็ได้ และที่ผ่านมามีปัญหาในสภา ซึ่งมีปัญหา
เยอะแยะไปหมด เขาก็จะใช้การตกลงกันคุยกัน การที่จะเอามาเขียนอยู่ในตัวรัฐธรรมนูญจะทำให้
สภามันแตกแยกกันมากขึ้น เพราะฉะนั้นปล่อยให้เขาโดยธรรมชาติที่เขาเข้าไปคุยกันมากกว่า

ประธาน : ตกลงเอาออกใช้ใหม่ จริง ๆ ถ้ามองในอีกแง่หนึ่ง ถ้าเราเขียนไว้อย่างนี้
พอเขากล่าวหาขึ้นมา พอมีคนทำท่าจะไปฟ้องศาลรัฐธรรมนูญ เขากล่าวหาขึ้นมา และสมาชิก
ลงมติไม่ได้เสียงข้างมากพัวไม่ได้ ก็จบ ตัดศาลรัฐธรรมนูญออกไปเลย เขาบอกเขาทำแล้วมีกลไก
ของเขา เราก็ทำแล้วไม่สำเร็จ แต่ว่าถ้าไม่มีพอมันเข้าตาจนจริง ๆ ยังไปศาลรัฐธรรมนูญยังพอชี้ได้
ต่อไปครับ

เลขาธิการ : มาตรา ๕ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร และการประชุมวุฒิสภา
ต้องมีสมาชิกลงประชุมน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาจึงจะ
เป็นองค์ประชุม เว้นแต่ในกรณีการพิจารณาระเบียบวาระเรื่องใดที่สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา
กำหนดเรื่ององค์ประชุมไว้ในข้อบังคับเป็นอย่างอื่น การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาให้ถือเอาเสียงข้าง
มากเป็นประมาณ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้

สมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน
ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด ประธานรัฐสภา ประธานสภา
ผู้แทนราษฎร และประธานวุฒิสภา ต้องจัดให้มีการบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิก
แต่ละคนและเปิดเผยบันทึกดังกล่าวไว้ในที่ที่ประชาชนเข้าไปตรวจสอบได้ เว้นแต่กรณีการ
ออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับ การออกเสียงลงคะแนนเลือกหรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรง
ตำแหน่งใดให้กระทำเป็นการลับ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้ ในวาระหนึ่งเดิม
จำกัดเฉพาะกระทู้ครับท่านครับ

ประธาน : สงสัยอยู่ว่าจะไม่เหมือนของเก่า เพราะถ้าคุณเขียนอย่างนี้ แล้วก็
เลยบอกว่าต่อไปผ่านกฎหมายเอาแค่ ๑ ใน ๓ ก็พอ เจริญเลย

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ผมดูว่าเรามีประเพณีในการเขียนการทำงานของรัฐสภาเยอะเกิน คือผมรู้สึกว่ามีหลายเรื่องต่างประเทศเขาไม่เขียนว่าสภาจะต้องทำงานอย่างไร มันก็เป็นเรื่องข้อบังคับสภาที่จะไปว่ากัน คือผมมีความรู้สึกว่ามันยาว แล้วถ้าให้ประชาชนมานั่งอ่านเรื่องพวกนี้เขาก็จะรู้สึกว่ารำคาญ เพราะมันเป็นเรื่องเทคนิคที่สภาที่ต้องไปว่ากันเองว่าทำอย่างไร การประชุมสภามันถึงจะเรียบร้อย คือผมยังมีความรู้สึกว่าการรวมนั้นน่าจะถือว่าเป็นบางเรื่อง ถ้ามันเป็นรายละเอียดรัฐธรรมนูญก็คงเขียน แต่เพียงแต่ว่าหลักการในเรื่องของการให้ไปว่ากันในข้อบังคับการประชุมสภา คือผมรู้สึกว่าการรวมนั้นค่อนข้างยาว แล้วมันเป็นเทคนิค

ที่นี้ผมไม่ทราบว่าเป็นกรณีนี้ การเขียนอย่างนี้มันเป็นเรื่องประเพณีทำให้เรายาวเกินอย่างนั้นหรือเปล่า หรือว่ามันยังมีความสำคัญถึงขนาดที่ว่าเราจำเป็นต้องเขียนเรื่องพวกนี้ลงไปรัฐธรรมนูญ

ประธาน : มันเป็นเรื่องประเพณีและเป็นทั้งความจำเป็น เพราะว่าเฉพาะเรื่ององค์ประชุมก่อน องค์ประชุมถ้าไม่กำหนดเอาไว้ องค์ประชุมมันมีตั้งแต่ ๑ ใน ๓ ครั้งหนึ่ง ๒ ใน ๓ แล้วปล่อยให้ไปเป็นไปตามข้อบังคับ ข้อบังคับมันกำหนดไปตามอำเภอใจของเสียงข้างมากซึ่งอันตราย การลงมติก็เหมือนกัน ก็เป็นลักษณะเดียวกัน

ส่วนเรื่องการออกคะแนนเสียง จริง ๆ เราฟังดูแล้วมันน่าจะรำคาญ ก็คนเรามันก็ต้องมีเสียงเดียว จะถามว่าทำไมถึงคิดว่ามันมีเสียงเดียว ก็เพราะกฎหมายแต่โบราณมันออกบอกให้ออกเสียงเดียว มันถึงยังคงเป็นเสียงเดียวอยู่ เมื่อไรที่เราหยุดเราไม่เขียน แสดงว่าปล่อยให้เราไปกำหนดได้ อาจจะบอกฝ่ายรัฐบาลมี ๒ เสียง เพราะมันมีในข้อบังคับบริษัทมันมีที่ผู้ถือหุ้นบางรายมันมีเสียงพิเศษ ๒ เสียงต่อ ๑ หุ้นอะไรอย่างนี้ เพราะฉะนั้นมันไม่ได้เป็นธรรมชาติเสมอไป พวกนี้ยาวก็ต้องเขียน ไม่เขียนไม่ได้

ที่นี้ที่เขามาเขียนยาวเพิ่มขึ้นตรงนี้ เพราะว่าพบว่าในความเป็นจริงการตั้งกระทู้ว่ามีคนในใจอยู่ ๓ คน คนตั้ง คนตอบ กับเลขาธิการ นอกนั้นไม่มีใครสนใจ เพราะฉะนั้นเวลากระทู้ก็จะมีคนไม่ครบองค์ประชุม เขาก็เลยยอมให้กำหนดองค์ประชุมที่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งได้ อันนี้ก็เขียนไว้เมื่อปี ๒๕๓๔ แล้วคนก็มาโวยวายว่าไม่ดี ไม่เป็นประชาธิปไตย ต่อมาปี ๒๕๔๐ ก็เขียนใหม่ แล้วตั้งแต่นั้นมาถ้าไม่เขียนคนก็จะโวยวายว่าไม่เป็นประชาธิปไตย

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตหารืออาจจะเป็นความคิดมากของผมนเอง ในช่วงประชุม สปช. มันมีอยู่หลาย ๆ ครั้ง คือเรามีด้วยกัน ๒๕๐ ท่าน เพราะฉะนั้นกึ่งหนึ่งขององค์ประชุมมันคือ ๑๒๕ คน มันมีอยู่หลายครั้งที่เวลาเราผ่านข้อเสนอที่จะส่งไปให้ ครม. กิติ หรือส่งผ่านไปให้ สนช. กิติ เพื่อให้มีการตรากฎหมาย คืออันนี้ยังไม่ถึงกับเป็นกฎหมายของเราเอง แต่ว่าในอนาคตเราก็คิดกันว่าถ้าหากกึ่งหนึ่งมันอยู่ ๑๒๕ แม้ว่าผู้มาประชุมจะเกินกึ่งหนึ่งก็จริง แต่ว่าเวลาโหวตกันคะแนนมันต่ำกว่า ๑๒๕ เยอะเหมือนกัน บางครั้งนี้อาจจะ ๗๐ เห็นชอบ ไม่เห็นชอบบางเรื่องนี่ ๕๐ เพราะฉะนั้นดูคะแนนแล้วถ้านับตามจำนวนสมาชิกจริง ๆ มันไม่ถึงกึ่งหนึ่งของสมาชิกด้วยซ้ำไป เพราะฉะนั้นผมก็เลยดูในแง่ความสง่างามตรงนี้ บางทีมันจำเป็นไหมครับ ไหน ๆ ว่ามันจะต้องยาว หรือมันจะต้องเขียนเรื่องแบบนี้มันควรจะตั้งคำนึงถึงหรือไม่ครับ ขออนุญาตเรียนถามครับ

ประธาน : คำนึงว่าอย่างไร

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : หมายความว่าบังเอิญจำนวนกึ่งหนึ่งของเรามันมี ๑๒๕ ครับ แต่ว่าบางครั้งมาประชุมกัน ๑๔๐ ๑๕๐ เพราะบังเอิญมันยังเข้าอยู่ เขาก็จะมากขึ้นเต็ม ๆ อาจจะช่วงบ่าย ๆ หรืออะไรอย่างนี้ ก็ปรากฏว่าพอโหวตผ่านเรื่องใดเรื่องหนึ่ง คะแนนมันอาจจะอยู่ที่ประมาณ ๗๐ เพราะเป็นเสียงข้างมากในจำนวนสมาชิกที่มีอยู่เวลานั้น แต่ว่า ๗๐ มันยังไม่ถึงกึ่งหนึ่งของสมาชิกที่เรามีทั้งสภา คือทั้งสภามันต้อง ๑๒๕ คน

ประธาน : อันนั้นไม่เป็นไร เพราะว่าโดยปกติเขาถึงบอก บอกว่ากฎหมายที่ออกจากสภามันไม่ได้แปลว่าเสียงข้างมาก มันเป็นเสียงข้างมากของคนที่มาประชุม เพราะฉะนั้นถ้าองค์ประชุมมัน ๑๒๕ เสียงข้างมากมันก็คือ ๖๘ เท่านั้นเอง ตรงนี้อาจารย์อดุมที่ว่าเสียงหนึ่งมีเสียงลงคะแนน คราวที่แล้วที่เขาเสียบัตรกัน ถ้าไม่มีตรงนี้ไว้เขาบอกแล้วมันจะเดือดร้อนอะไร ผมเอาบัตรของเพื่อนมาใช้ เพื่อนผมก็มี ๑ เสียง ผมอีกเสียงรวมเป็น ๒ เสียง จะเสียหายอะไร อาจารย์หงายหลังตั้งเลย

นายอัชพร จารุจินดา : ความจริงรัฐธรรมนูญฝรั่งเศสยอมให้เสียบัตรแทนกันได้ ยอมมอบให้ลงคะแนนแทนกัน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ แต่ผมเข้าใจว่าที่ยอมให้ไปเสียบัตรแทนกันได้ก็ต้องมีระเบียบอยู่ที่อนุญาตให้ทำได้ ไม่ใช่แบบประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ประเทศใดประเทศหนึ่งอย่างประเทศสวิตเซอร์แลนด์ที่เสียบัตรแทนกันบอกว่าทำมานานแล้ว ทำอย่างนี้เสมอ

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : ไม้อันนั้นเขาเขียนกฎหมายให้ยอม อันโน้นเขาเขียนกฎหมายว่าให้ทำได้ มันก็ทำได้ แต่เราไม่มี

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตถามเป็นความรู้หนึ่ง ในวรรคสอง ที่บอกว่าการลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ หมายความว่าอย่างไร ต้องโหวตใหม่ครับ หรือว่าประธานถามเพียงว่ามีใครเห็นเป็นอย่างอื่นไหม พอไม่มีใครเห็นเป็นอย่างอื่นก็ถือว่าเข้าตามนี้เลยหรือเปล่า

ประธาน : ไม้อันนั้นอยู่ในข้อบังคับ เวลาถามเขาให้ประธานถามหลาย ๆ อย่าง ถ้ามั่นใจว่าไม่มีใครเถียงแล้วเขาก็ถาม มีใครเห็นเป็นอย่างอื่นไหม เขาอนุญาตให้ถามได้ พอไม่มีใครเห็นเป็นอย่างอื่นก็แปลว่าทั้งหมดเห็นดีเห็นงามด้วย

นายอัชพร จารุจินดา : ปัญหาเพราะในวรรคที่ว่าบันทึกคะแนนตอนเลขา กฤษฎีกาเข้าสภาประธานก็ถามว่ามีใครไม่เห็นชอบไหม ก็ไม่มีใครแต่ก็มีคนท้วงที่จะต้องออกเสียงทีละคนเพื่อบันทึก มันเลยเสียเวลาไปอีก ทั้ง ๆ ที่ไม่มีคนไม่เห็นด้วย ซึ่งก็เลยทำให้ประหลาดดีเหมือนกัน สมัยก่อนเป็นอย่างที่ท่านอาจารย์ว่า แต่สมัยหลังทำไม่ได้

ประธาน : ก็ยังได้อยู่ ในเวลาวาระ ๒ เวลาแก้แต่ละมาตรา ถ้ามืออะไรเป็นอย่างอื่นได้ หรือเสนอญัตติขึ้นมา พวกที่ไม่ต้องนับคะแนนชัดเจนก็ยังพอทำได้ แต่เรื่องบางเรื่องที่มีมันชัดเจนว่าต้องรับหรือไม่รับ อย่างนี้ไม่ ฉะนั้นตอนวาระ ๓ ของกฎหมายจะไม่มีคำถามว่ามีใครเห็นเป็นอย่างอื่นไหม จะถามว่าผู้ใดเห็นชอบด้วยก็ต้องลงคะแนน ต่อไปมาตรา ๖

เลขานุการ : มาตรา ๖ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง ไม่ใช่วันประกาศผล ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมทั่วไปและสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติ วันประชุมครั้งแรกตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นวันเริ่มสมัยประชุมสามัญทั่วไป ส่วนวันเริ่มสมัยสามัญนิติบัญญัติให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนด

ในกรณีที่มีการเริ่มประชุมครั้งแรกตามวรรคหนึ่งมีเวลาจนถึงสิ้นปีปฏิทินไม่ถึงหนึ่งร้อยห้าสิบวัน จะไม่มีการประชุมสามัญนิติบัญญัติสำหรับปีนั้นก็ไว้

ในสมัยประชุมสามัญนิติบัญญัติให้รัฐสภาดำเนินการประชุมได้เฉพาะกรณีที่ยกญัตติไว้ในหมวด ๒ หรือการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ชญาภา ๒/๙

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

การอนุมัติพระราชกำหนด การให้ความเห็นชอบในการประกาศสงคราม การรับฟังคำชี้แจงและ การให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญา การเลือกหรือการให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่ง การตั้งกระทู้ถามและการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ เว้นแต่รัฐสภาจะมีมติให้พิจารณาเรื่องอื่นใด ด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

สมัยประชุมสามัญของรัฐสภาสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดเวลาร้อยยี่สิบวัน นับแต่ พระมหากษัตริย์จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ขยายเวลาออกไปก็ได้

การปิดสมัยประชุมสามัญก่อนครบกำหนดเวลาหนึ่งยี่สิบวันจะกระทำได้แต่โดย ความเห็นชอบของรัฐสภา

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธานครับ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันเลือกตั้งนี้เดิมนี่เขียนเป็นประกาศผลเพราะว่าเราขยายเวลาประกาศผลเป็น ๔๕ วันได้ถ้า กกต. เห็นว่าผลการเลือกตั้งมันจะต้องเลือกตั้งซ่อมหรือคะแนนจะผิดเพี้ยนไปหมดนี้ แต่ที่นี้ถ้ายังเขียนประกาศภายใน ๓๐ วันนับแต่วันเลือกตั้งมันก็จะไม่สอดคล้องกัน คือ กกต. อาจจะยังไม่ได้ประกาศผลเลย หรือประกาศผลแต่ ส.ส. เขต ส.ส. บัญชีรายชื่อยังไม่ได้อาจประกาศได้เพราะรอคะแนน ไม่อย่างนั้นก็เลย ๓๐ วันมันจะมีปัญหา

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือในร่างมาตรา ๑๘ นี้ที่เราร่างไปแล้วนี้ให้ กกต. อาจเลื่อนผลการประกาศการเลือกตั้งไปได้อีกไม่เกิน ๑๕ วัน ที่นี้เราไปเขียนบังคับตรงนี้ ๓๐ วันอาจจะต้องเรียกประชุมนี้มันก็ไม่สอดคล้อง มันต้องโยกกลับไปว่าตามมาตรา ๑๘ หรือเปล่า หรืออย่างไร

ประธาน : อันนี้มันจะต้องเขียนใหม่เป็นภายใน ๕ วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งแล้วก็ให้เรียกประชุมสภา ก็จะกลายเป็นถ้าประกาศ ๓๐ วัน ก็จะเป็น ๓๕ วัน ถ้าเลื่อนไปเป็น ๔๕ วันก็จะเป็น ๕๐ วัน ซึ่งก็ไม่เกิน ๒ เดือน

เลขานุการ : ขออนุญาตท่านประธานครับ เพราะว่าภายใน ๕ วันนี่คือประกาศผลนี้มันอาจจะหลายครั้ง กว่าจะครบเงื่อนไข ๙๕ เปอร์เซนต์นี้เราเขียนข้างหน้าไว้ ไม่อย่างนั้นก็เรียกประชุมไม่ได้

ประธาน : ก็ต้องเขียนให้มันเรียกได้

เลขานุการ : ก็ต้องให้ได้เงื่อนไข ๙๕ เปอร์เซนต์ก่อน

ประธาน : คุณก็ต้องไปเขียนให้มันครบ ที่นี้มาตรา ๖ นี้มันเขียนหายไป อันหนึ่งมันหมายถึงการเลือกตั้งทั่วไปรัฐมันหายไปไหน ตามปกติเวลาเลือกตั้งทั่วไปนี้ กกต. เขาประกาศผลการเลือกตั้งกี่ครั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในการประกาศผลก็ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งเขาก็จะพิจารณาอย่างนี้ครับ กรณีซึ่งไม่มีใครร้องเรียนว่าคนที่ได้รับเลือกมีการทุจริตอะไรนี้ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งเขาจะประกาศผลภายใน ๗ วันเลย ฉะนั้นเขาจะมีการทยอยประกาศไปเรื่อย ชุดแรกสมมุติว่าไม่มีใครร้องเลย ๑๐๐ กว่าคนนี่เขาก็ประกาศ ๑๐๐ กว่าคนไปก่อนทยอยไปเรื่อยครับ จนกระทั่งจะครบ ๓๐ วัน เขาก็จะดูว่าจะได้ครบจำนวน ๙๕ เปอร์เซนต์ไหมอะไรอย่างนี้ ก็จะดูในส่วนนั้น ถ้าอย่างนั้นเสร็จแล้วยังไม่ได้ทำอะไรเขาก็

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สุทธิกานต์ ๓/๒

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

จะประกาศผลไปก่อนเพื่อให้เปิดสภาได้ภายใน ๓๐ วัน ส่วนคนที่ถูกร้องทูลจัตในการเลือกตั้ง
นี้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. นี้ก็ให้ กกต. ดำเนินการ
สืบสวนสอบสวนต่อไปได้ เราก็ทำไปตามกระบวนการครับ

ประธาน : มาตราที่เราเขียนเรื่อง กกต. ประกาศผลเลือกตั้งว่าอย่างไรอ่าน
ให้ฟังหน่อย

เลขานุการ : เขียนว่า การประกาศผลการเลือกตั้งต้องกระทำภายใน ๓๐
วันนับแต่วันเลือกตั้ง เว้นแต่มีการเลือกตั้งใหม่ในระยะเวลาระหว่าง ๓๐ วันนับแต่เลือกตั้ง
แต่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าผลการเลือกตั้งใหม่จะทำให้การคำนวณสัดส่วนของ
คะแนนพรรคการเมืองเปลี่ยนแปลงไปอาจเลื่อนประกาศผลการเลือกตั้งไปได้อีกไม่เกิน ๑๕
วัน

ประธาน : มันมีบอกที่ไหนว่าให้ทยอยประกาศ แล้ว กกต. ทยอยประกาศ
ได้อย่างไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในทางปฏิบัติเราก็ทำอย่างนั้นครับ คือถ้าไม่มีใคร
ร้องเรียนผู้ที่ได้รับเลือกเราก็จะประกาศผลไปก่อน คือเราไม่ได้รอทีเดียวแล้วประกาศชุดเดียว

ประธาน : เพราะฉะนั้นมันเพียงการประกาศผลการเลือกตั้งของ กกต. ไม่ได้
แล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เดิมรู้จะเอาจากวันเลือกตั้งนะครับ ของเดิมใช้วัน
เลือกตั้งครับ ในมาตรา ๑๒๗ ของรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ นั้น

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธานครับ ที่ผ่านมาระบบการเลือกตั้ง
มันต่างกันมันใช้ ๒ ใบ หรือเลือกอันเดียว เลือกตั้งเขตอย่างเดียวแต่พอคราวนี้มันเลือกแบบ
ใหม่ที่ต้องใช้คะแนนมาทำบัญชีรายชื่อ บัญชีรายชื่อจะมีขึ้นไม่ได้ถ้าเลือกตั้งเขตยังมีไม่ครบ
แม้แต่ ๙๕ มันก็ยิ่งอาจจะเกิดขึ้นยาก เพราะถ้าคะแนนไม่ครบ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นก็ต้องเขียนเป็นแบบนี้ครับ ลองอ่านวรรคแรก

เลขานุการ : ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
อันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกได้มาประชุมเป็นครั้งแรก

ประธาน : เราเอาสูงสุดเป็นหลัก ที่นี้สมมุติ ๔๕ วันแล้วมันยังไม่ได้ ๙๕
เปอร์เซ็นต์มันเขียนไว้ที่ไหน

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายอัชพร จารุจินดา : ไม่มีครับ เดิมเคยเขียนไว้ในมาตราตอนประกาศผล เลือกตั้งว่า ๔๕ วันนี่ต้องประกาศให้ได้ ๙๕ เปอร์เซ็นต์ แต่ท่านประธานตัดออก ตอนนั้นจะ บังคับ กกต. ว่า ๔๕ วันคุณจะต้องประกาศให้ได้ ๙๕ เปอร์เซ็นต์แล้ว

ประธาน : ก็มันยังทุจริตกันอยู่จะประกาศได้อย่างไร ถ้าอย่างนั้นต้องเขียน อย่างนี้ว่าในกรณีที่มันยังไม่ครบ ๙๕ เปอร์เซ็นต์นี้มันก็ต้องเลื่อน ๔๕ วันนั้นไปก่อน ถ้าอย่างนั้น กกต. ก็จะไม่เมเพราะถูกบังคับใช้ใหม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตนะครับ ในทางปฏิบัตินี้พอจะครบ ๓๐ วันนับแต่วันเลือกตั้งนี้เราก็มีความเป็นห่วงเรื่องการเปิดประชุมสภาครั้งแรกมาก เพราะว่าถ้า เปิดไม่ได้ก็เลือกประธานสภาไม่ได้ เลือกประธานสภาไม่ได้ก็ไปแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีไม่ได้ เพราะฉะนั้นเราก็จะประกาศให้ครบไปก่อน แล้วคนที่ถูกสอบสวนทุจริตก็สอบกันไปตามปกติ เพราะว่าต้องการให้สภาเดินหน้าไปได้

ประธาน : โดยระบบนั้นกระบวนการจัดคนทุจริตการเลือกตั้งมันจึงไม่ ได้ผล

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตครับ มีหลายรายที่เราสอบสวนต่อไป แล้วก็ไปยื่นคำร้องที่ศาลฎีกา และศาลฎีกาก็ให้พ้นตำแหน่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไปก็มี เมื่อเข้านี้ที่ประชุมของคณะกรรมการนิติบัญญัติก็ยังมีความเป็นห่วง แต่พอดีเราอภิปราย ยังไม่ได้ข้อยุติคือกรณีซึ่งมีผู้ที่ไม่ประสงค์ลงคะแนนเลือกผู้ใดนี้มากกว่าผู้ที่ได้คะแนนที่หนึ่งนี้ และในร่างของเรานี้ก็เขียนทิ้งเอาไว้เหมือนกับว่าคนที่ได้ที่หนึ่งยังไม่เกินคะแนน vote no นี้ ให้ก็เลือกไปเรื่อย ๆ ก็ยังพูดในที่ประชุมว่าอย่างนี้มันก็อาจจะเกิดปัญหาได้ว่าจะเลือกไปอีก นานเท่าไร เพราะว่าถ้าเกิดเราไม่ได้ ส.ส. เขตนี้ก็ยกคำนวณ ส.ส. บัญชีรายชื่อไม่ได้อะไรอย่าง นี้ ถ้าเกิดมันมีลักษณะแบบ vote no หลาย ๆ เขตซึ่งอาจจะเกิดจากเหตุการณ์ซึ่งพรรค การเมืองเขาอาจจะดำเนินการทำอย่างนั้น ซึ่งเราก็ได้คุยถึงตัวอย่างเมื่อเลือกตั้งปี ๒๕๔๙ มีพรรคใหญ่พรรคหนึ่งไม่ลงสมัคร แล้วก็มีคนไปสมัครในเขตที่เขาไม่ลงสมัครอยู่แล้วมี ผู้สมัครคนเดียวนี้เลือกก็ที่ยังไม่ถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์สักที ในปี ๒๕๔๙ ก็เลยเปิดสภาไม่ได้ ก็ deadlock จนกระทั่งเกิดเหตุการณ์จำคุก กกต. เพื่อให้พ้นตำแหน่งไปอะไรอย่างนี้ก็ยังคงคิดกัน อยู่เหมือนกัน คือรายการร่างไปนี้ vote no และเลือกไปเรื่อย ๆ นี้ แล้วก็เมื่อปี ๒๕๔๙

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เหมือนกันคะแนน vote no นี้มีถึง ๑๐ ล้านคนก็มี คือถ้าอย่างนั้นก็ deadlock ไปหมดเลย มันจะเกิดทางตันทางรัฐสภา

ประธาน : มันก็ต้อง deadlock เพราะว่าถ้ามีคนถึง ๑๐ กว่าล้านคน vote no มันแปลว่า something wrong in the country แล้ว ซึ่งมันต้องไปแก้โดยวิธีอื่นแล้วจะไปดันทุรังเลือกไปก็ฆ่ากันตายเปล่า ท่านเจริญครับ

นายเจริญ โทณะวณิก : ท่านประธานครับ คือในความเป็นจริงเวลาที่คำนวณในส่วนของบัญชีรายชื่อมันไม่จำเป็นว่าจะต้องได้เขตมาครบทั้งหมดทุกเขตถึงจะคำนวณได้นะครับ มันได้มาจำนวนหนึ่งมันสามารถคำนวณจำนวนได้แต่ว่ามันจะต้องมีวิธีการในการที่จะกันในส่วนที่มันยังมีปัญหาอยู่ สมมุติว่ามีปัญหาอยู่ ๕๐ เขตนี้มันก็ต้องคำนวณว่าใน ๓๐๐ เมื่อเราพิจารณาสมมุติว่าพรรคการเมืองหนึ่งนี่คะแนนที่เขาได้รับมาแล้วมันควรจะ เป็น ๑๐๐ คนเมื่อเทียบกับพรรคอื่น ๆ รวมกันทั้งหมดมันก็ไม่เกิน ๕๐๐ คน เพราะว่ามันมีเขตที่มีปัญหาอยู่มันก็ต้องปรับลดไปตามส่วนว่า ถ้าเกิดสมมุติว่า ๕๐ เขตมีปัญหา ใน ๕๐ เขตนั้นที่ผมได้นำเรียนในคราวที่แล้วผู้มีสิทธิเลือกตั้งใน ๕๐ เขตมีจำนวนเท่าไร จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งใน ๕๐ เขตนั้นมันจะต้องถูกถอนมาเพื่อคำนวณ เพราะว่าถ้ามีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอย่างไรก็ตามมันต้องมากกว่าผู้มาใช้สิทธิอยู่แล้วครับ เพราะฉะนั้นพอมาถอดแบบนี้ออก ๕๐ เขตมันจะมีผลกระทบต่อบัญชีรายชื่อแน่ แต่มันไม่ใช่ทั้งหมด เพราะว่ามันถอด ออกแค่สำหรับ ๕๐ เขตมันยังมีวิธีคำนวณอยู่ครับ แล้วถ้าหากว่ามันไม่ได้มีปัญหาขนาด ว่าเกินร้อยละ ๑๐ หรือว่าเกินร้อยละ ๕ นี้ อันนั้นสภามันก็เดินไปได้ แต่ถ้ามันมีปัญหาเกิน นั้นมันก็ต้องเขียนเอาไว้ว่าจะทำอย่างไรที่จะเปิดสภาให้ได้ แล้วเราคิดว่าจะให้เปิดสภาให้ ได้ครับ แต่มันมีวิธีว่าคำนวณไปก่อนได้ในส่วนของเขตแล้วก็บัญชีรายชื่อ มันไม่จำเป็นที่ จะต้องหยุดบัญชีรายชื่อไว้ทั้งหมดครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือในร่างมาตรา ๑๖ ที่ผ่านไปแล้ว กกต. ดำเนินการที่ว่าการคำนวณให้กันที่เอาไว้ได้ใช่ไหมครับ นี่มีอยู่มาตราหนึ่งให้กันที่ไว้ได้

เลขานุการ : มาตรา ๑๘ พรรคสองเราเขียนไว้แล้วว่ากรณีที่มีมีการเลือกตั้งใหม่หรืออะไรพวกนี้ให้กันไว้ได้ แต่มันยังไม่ได้แก้ปัญหว่าถ้ามันไม่ ๙๕ เปอร์เซ็นต์ จะเขียนไว้ว่าในกรณีที่การเลือกตั้งใหม่ยังไม่แล้วเสร็จให้คณะกรรมการการเลือกตั้งคำนวณ จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละเขตแต่เขตที่ยังเลือกตั้งยังไม่แล้วเสร็จนั้น แล้วคำนวณว่าเป็น

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

อัตราส่วนร้อยละเท่าใดของจำนวนผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง และให้กันจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อไว้ตามอัตราส่วนร้อยละที่คำนวณได้ดังกล่าวก็จะกันไว้แล้วครับ

ประธาน : ซึ่งมันใช้ได้ทั้งกรณี ๕ เปอร์เซ็นต์ หรือ ๕๐ เปอร์เซ็นต์มันใช้ได้
ที่นี้ปัญหาว่าในกรณีที่การเลือกตั้งมันไม่สามารถสมบูรณ์ได้ภายในเวลาที่กำหนดนี้ สิ่งที่เรา
กำลังกังวลก็คือเปิดสภาไม่ได้ ผมคิดว่าไม่น่ากังวล ก็แปลว่ามันเปิดไม่ได้ก็เปิดไม่ได้ เพราะว่า
ถ้าคนครึ่งประเทศเขายังไม่เลือกตั้งเปิดไปก็ไม่ได้ ที่นี้ กกต. กังวลแต่เรื่องการเปิดสภา
ซึ่งความจริงไม่ใช่หน้าที่ของ กกต. กกต. ต้องกังวลว่าจะทำอะไรถึงจะจัดการเลือกตั้งให้
มันเสร็จ ส่วนเปิดสภานั้นเป็นเรื่องของคนอื่น เรื่องของรัฐบาล แต่ว่า กกต. ก็ต้องไม่ใช่หนึ่ง
นอนใจ ของฉันเปิดสภา เพราะฉะนั้นหยุดพักรื้อกันสัก ๓๐ วันเสียก่อนแล้วค่อยมาจัดการ
เลือกตั้งก็ได้อย่างนั้นก็ไม่ได้ มันเกิดปัญหาก็กต้องไปจัดการเลือกตั้งกันใหม่ก็เขตก็เท่านี้เขต
เวลานี้เราก็เขียนไม่เชื่อมกันอยู่แล้ว กกต. ก็จัดการเลือกตั้งไป ถ้า ๓๐ วันประกาศยังไม่ได้ก็
ขยายให้ไปเป็น ๔๕ วันก็สุดท้าย แต่ตอนที่เราจะเปิดเราก็บอกว่า ๔๕ วันนับแต่วันเลือก
สมาชิกไม่เกี่ยวกับการประกาศของ กกต. มันก็ต่างคนต่างทำหน้าที่ แต่สมมุติว่าพอ ๔๕ วัน
แล้วมันเกิดยังเลือกตั้งไม่ได้ ขาดไปอีก ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของประเทศ หรือมีคน vote no
ชนะไป ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของประเทศก็ต้องเลือกตั้งใหม่ เลือกตั้งใหม่อันนี้ก็เปิดไม่ได้ เพราะยัง
ประกาศไม่ได้ เชิญครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ๔๕ วันถ้าจะดูตามที่เราก็บอกว่าให้
กกต. ไปขยายได้ ๓๐ วัน แล้วก็ ๑๕ วัน ก็เป็น ๔๕ วันมันก็ยังไม่ใช่ลือคตามที่เราให้ กกต.
มีเวลาในการจัดการเลือกตั้ง ผมคิดว่าน่าจะมากกว่า ๔๕ วัน ถ้าเราว่าตามลือคที่เราก็บอกว่า
ถ้าเราขยายให้อีก ๑๕ วันนี่ ก็แสดงว่าอันนี้ปกติคือ ๓๐ วันแล้วยังไม่ได้นี่เราให้อีก ๑๕ วัน
เพราะฉะนั้นถ้าเราก็บอกว่าภายใน ๔๕ วันนี่มันก็กลายเป็นว่ามันไม่ cover ๑๕ วันที่เราคิดว่า
เป็นปกติอยู่ด้วยอันนี้แต่วันแต่เราจะบอกว่าเราคิดเฉพาะ ๓๐ วันแรกที่ขยายไปเท่านั้น

ประธาน : ๓๐ วันบวกกับ ๑๕ วัน เป็น ๔๕ วันนะครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ๔๕ วันแต่ที่ท่านพูดจะให้มีการเรียกประชุมใช้ใหม่
ครับ แต่หมายถึงว่าพอครบนี้เรียกประชุมเลย ส่วนวันเปิดประชุมนี้จะอย่างไรนั้นอีกทีหนึ่ง
เท่ากับว่าประกาศใน ๔๕ วันก็เรียกประชุมได้เลย

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : เรียกประชุมคือเปิด

นายอุดม รัฐอมฤต : ครับ เปิดวันนั้นเลย เดี่ยวผมยังดูว่าการจัดการประกาศผลการเลือกตั้งก็ภายใน ๔๕ วันผมก็เลยยังสงสัยว่า กกต. จะสามารถทำทันได้เวลาขยายไปอีก ๑๕ วันนี้ เขาจะสามารถทำทันได้ในส่วนที่จะขยายไปอีก ๑๕ วันหรือไม่ อันนี้ในทางปฏิบัติผมไม่ทราบว่าจะต้องมีการประกาศ จะต้องมีการสมัครอะไรกันนี้ อันนี้เป็นข้อกังวล ประการที่ ๒ ครับ ข้อสังเกตอย่างที่ท่านประธานปรึกษาที่ประชุมนี้ผมมีความเห็นว่าในส่วนของรัฐธรรมนูญนี้คงจะต้องกำหนดว่าแล้วเราจะให้มีจำนวนอย่างน้อยเท่าไรถึงจะเปิดประชุมได้ ซึ่งคิดว่าน่าจะกำหนดตรงนี้ลงไป เพราะมีฉะนั้นมันก็จะกลายเป็นเหมือนกับว่าเราไม่รู้ว่าแล้วถ้ามันยังไม่ครบมากน้อยแค่ไหนที่เราจะยอมหรือไม่ยอมให้เปิดประชุมต้องจัดการเลือกตั้งไปจนกว่าจะได้ อันนี้ก็คือข้อที่ผมคิดว่าอาจจะต้องกำหนด เพราะว่าถ้าจะ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ หรือว่า ๕ เปอร์เซ็นต์แล้วแต่ว่าต้องได้จำนวน ส.ส. มาในระดับนี้เท่านั้นถึงจะให้เปิดประชุมได้ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อันนี้ก็บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๗ ว่าจะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕ ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๗

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตถามความเห็นเรื่องนี้ครับ ที่ว่าบัญญัติไว้ในมาตรา ๗ แล้วเดียวในเรื่องของวุฒิสภาก็จะมาให้คล้าย ๆ กันอีกคือร้อยละ ๙๕ ที่ว่าจะให้เปิดประชุมได้ ที่นี้ร้อยละ ๙๕ ก็คือว่ามันหายไป ๕ เปอร์เซ็นต์ ถ้าเป็น ส.ส. ก็ ๒๕ คน ถ้าเป็น ส.ว. ก็ ๑๐ คน ที่นี้ประเด็นมันก็คือว่าในแง่นี้เนื่องจากว่าเหตุการณ์บ้านเมืองนี้มันไม่ปกติ คือ ๕ เปอร์เซ็นต์ที่หายไปนี่เรื่องในอดีต ที่นี้ผมคิดว่าถ้าหากเราไปติดอยู่ ๙๕ เปอร์เซ็นต์นี้ซึ่งก็ต้องอธิบายว่าทำไมเป็น ๙๕ เปอร์เซ็นต์ อาจจะทำให้มันซึ่งตั้งเกินไปหรือเปล่าครับ ผมว่าสัก ๙๐ เปอร์เซ็นต์ เพราะว่าผมดูสภาพ vote no บ้างอะไรบ้างอึ้งตึ้งมันจะได้สามารถเดินหน้าสภาไปได้ แต่ท่านประธานดูเหมือนให้ความเห็นว่าที่ไหนก็ตามที่ vote no ก็ให้เลือกไปเรื่อย ๆ จะเลือกกันจนเบื่อกันไปข้างหนึ่งเราไม่ลงโทษมันก็ ๓ ครั้งก็จบไม่ใช่ ถ้าเป็นอย่างนี้ผมก็คิดว่ามันอาจจะเป็นไปได้ไหมที่จะเกิดพวกที่เรียกว่าบางเขตเลือกตั้งบางกลุ่มการเมืองพรรคการเมืองก็ไปทำให้เลือกอยู่เรื่อยก็ไม่ยอมสักทีหนึ่ง ก็จะทำให้เสียการใหญ่ไป ก็คิดว่าเราถอยสัก ๕ เปอร์เซ็นต์ได้ไหมครับ สัก ๙๐

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เปอร์เซ็นต์ ก็คือเราไม่ต้องไปหวังว่าเขาจะไปเลือกนายกไม่ได้ นะครับ เพราะถ้าเป็น ๑๐ เปอร์เซ็นต์ก็มันหายไป ๕๐ คนใช้ไหมครับ มันก็ยังมี ๔๕๐ คนอยู่ประมาณก็น่าจะทำงานได้ อันนี้ผมขอหารือเป็นข้อเสนอ เพราะว่า ๙๕ เปอร์เซ็นต์นี้เหมือนกับเหตุการณ์ในอดีตซึ่งมันไม่เคยในประเภทไป vote no กันเยอะ ๆ ตั้ง ๑๐ ล้านเสียงไปชนกัน เพราะว่าด้วยเหตุใดก็แล้วแต่ที่เรากันไว้เฉย ๆ จะได้ให้ทางระบบใหญ่มันไปได้ เพราะว่าบางเขตที่มันเกรหรือว่ามีปัญหา ก็ปล่อยไป แต่เอาส่วนใหญ่ไว้ก่อน อันนี้เป็นความเห็นของผม นะครับ คิดว่ามันจะกระทบอะไรไหมครับ ถ้าเราจะลดจาก ๙๕ เหลือ ๙๐ ครับ

ประธาน : ไม่ว่าจะ ๙๕ หรือ ๙๐ ปัญหาก็ไม่หมด เพราะถ้าเราบอกว่า ๙๐ แล้วมันได้มา ๘๕ คือ ๙๕ ที่เราใช้นี้คือใช้ตัวเลขเดิมที่เขาคิดว่าประมาณ ๒๕ มันก็มีผลกระทบบ้างแต่ว่าไม่น่าจะมากนัก แล้วก็การคำนวณของ ส.ส. ที่จะมาตั้งรัฐบาลนี้เขาต้อง ๒๕ คือต้องให้เกินฝ่ายค้านนี้ ๒๕ เสียงอยู่แล้วปัญหามันก็จะไม่เกิด แต่ถ้าเราขยายเป็น ๑๐ มันก็กลายเป็น ๕๐ มันจะหาไม่ได้มันก็จะปัญหา แต่ว่าเรามานั่งคิดว่าเราบอกว่าที่ ๙๕ แล้วถ้ามันไม่ถึง ๙๕ มันไปถึงเมื่อไรที่เราเขียนไว้ไม่มีบอกนะ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่ว่าก็ต้องจัดให้เสร็จภายใน ๑๘๐ วัน มันถึง ๑๘๐ วันแล้วมันก็จัดไม่ได้ครับ

ประธาน : คือ ถ้ามันไม่ถึง ๙๕ นี้มันเปิดไม่ได้อยู่แล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : นอกจากจะยอมเขียนว่าได้เท่าไรก็ได้เท่านั้น พอครบ ๑๘๐ วันอะไรอย่างนี้

ประธาน : ไม่ได้ เพราะฉะนั้นถ้าบอกว่าได้เท่าไรก็ได้เท่านั้น พรรคการเมืองมัน โกงมันทำให้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นมันต้องถือว่าถ้ามันไม่ได้ ๙๕ นี้มันไม่ใช่เหตุการณ์ปกติ ถ้าไม่ใช่เพราะเกิดสฤคก็เพราะเกิดโกงกันจนเกิน ยกตัวอย่างสมมุติท่านจับได้ ๖๐ เขต ว่ามันทุจริตมันก็เปิดไม่ได้ถูกไหมครับ เปิดไม่ได้ เอาจากเลือกตั้ง ๕๐ เขตนั้นจับได้อีกหนึ่งว่าโกงก็เปิดไม่ได้อีก ก็อยู่ดี เพราะฉะนั้นต้องยอมรับว่าจริงว่าถ้าเมื่อไรที่เกิดเหตุอย่างนั้นแปลว่าบ้านเมืองไม่ปกติ ใช้กลไกพวกนี้ไม่ได้แล้ว ทีนี้ถ้าเราจะเขียนให้สมบูรณ์เราก็ต้องเขียนว่าโอเค เมื่อไม่ถึง ๙๕ ก็ดำเนินการกันไป หรืออาจจะเขียนบอกว่าให้ยกเลิกการเลือกตั้งแล้ว ดำเนินการเลือกตั้งใหม่ อันนี้ก็จะเป็นเรื่องใหญ่หนักขึ้นไปอีก ที่คราวนี้เราอาจจะต้องไปบอก ว่าให้ไปถามศาลรัฐธรรมนูญว่าเหตุมันสมควรจะยกเลิกหรือไม่ ไปถามใครตอนนี้ถือว่าเป็น

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ศาลรัฐธรรมนูญไปก่อนก็แล้วกัน พอวันหน้าเราอาจจะคิดเรื่องอื่นออก มันอาจจะไม่ใช่ศาลรัฐธรรมนูญ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือเหตุที่ไม่ได้ครบจำนวนเพราะทุจริตการเลือกตั้งนี้มันคงจะไม่ได้มากถึงขนาดนั้น แต่ว่ามันอาจจะเกิดเหตุที่พรรคการเมืองเขาแอนตี้การเลือกตั้งครั้งนั้นเหมือนกับมีเหตุเกิดเมื่อปี ๒๕๔๙ หรือถ้าเกิดครั้งหน้านี้อาจจะมีพรรคการเมืองที่เขาอย่างไรเกิดรัฐธรรมนูญผ่านประชามติแต่เขายังไม่เห็นด้วยเขาอาจจะอะไรอย่างนี้ คือเหตุที่จะเกิดจากลักษณะนั้นมากกว่า เกิดจากการทุจริตเยอะ ๆ

ประธาน : ไม่แน่นอนครับ คือที่ผ่านมาการทุจริตดูเหมือนไม่มาก เพราะ กกต. กังวลเรื่องการเปิดสภามากกว่าการกังวลเรื่องการจับทุจริต อันใหม่เรากำลังเขียนให้ กกต. กังวลเรื่องการจับทุจริตแล้วเมื่อไม่มี กกต. จังหวัดที่เป็นคนชู้เอี้ยที่พื้นที่แล้วนี้มันอาจจะมีกลไกที่จับได้มากกว่า ๕๐ ก็ได้ เพราะเรากำลังตั้งความหวังว่าการเลือกตั้งมันจะต้องสุจริตใช่ไหม แล้วก็ต้องมีกลไกไปจับมัน แล้วก็ไม่ปลดล็อกไม่ให้ กกต. กังวลกับเวลาในการประกาศผลในการเลือกตั้ง เพราะหน้าที่หลักของ กกต. ไม่ใช่เรื่องที่ว่าเขาจะจัดตั้งรัฐบาลกันเมื่อไร หน้าที่หลักของ กกต. คือการจัดการเลือกตั้งให้สุจริตยุติธรรม ซึ่งอันนี้เราอาจจะต้องไปเขียนหน้าที่ของ กกต. ให้มันชัดเจนยิ่งขึ้นว่าเป็นตายอย่างไรคุณก็ต้องทำให้มันสุจริตเมื่อไรคุณประกาศคุณมั่นใจว่ามันสุจริตจะเขียนอย่างไรบอกว่าเมื่อไรมีเหตุสมควรสงสัยว่าไม่สุจริตนี้ยังต้องไม่ประกาศ คือให้อำนาจหนุนหลังไว้ กกต. ที่นี่ กกต. กลัวจะไม่ประกาศก็กลัวเขาฟ้อง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : บางกรณีนี้การร้องให้มีการทุจริตนี้มันต้องใช้เวลาในการสอบสวน แล้วบางที่ใช้เวลาสอบสวนเป็นเดือน แล้วผลก็หลักฐานไม่พออย่างนี้ครับ

ประธาน : ซึ่งนั่นที่ผมผิดหวัง กกต. ใช้คนร้องมาเป็นเกณฑ์ ทั้ง ๆ ที่ กกต. ไปตั้ง กกต. จังหวัดทุกจังหวัดมีผู้อำนวยการ มีคน กกต. ไม่ได้ใช้กลไกของตัวเอง ซึ่งอย่างนั้นมันผิด อันนั้นมันทำแบบกระทรวงมหาดไทยสมัยก่อนก็นั่งเฉย ๆ ไม่มีใครร้องก็ถือว่าสุจริต ทั้ง ๆ ที่ กกต. ก็รู้ว่าที่ไม่ได้มีคนร้องนั้นมันไม่ได้สุจริตหรอก แต่ว่าเมื่อ กกต. เป็นกังวลว่าเดี๋ยว ๓๐ วันได้ เพราะฉะนั้นดีใจเลยไม่มีใครร้องนี้อันนี้รับประกาศ ๆ ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าที่ประกาศไปนั้น บางทีที่คนมาร้องนั้นอาจจะมั่นใจด้วยซ้ำว่าไม่ได้ทุจริต แต่มันไม่จ่ายสตางค์ กกต. ผมว่าใน ๕ คนในส่วนกลางนี้ก็มีความพอสมควร ถึงจะไม่สับปะรดไปทั่วประเทศรู้ว่า

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สุทธิกานต์ ๓/๙

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

พฤติกรรมที่ไหนมันเป็นอย่างไร แต่ว่าด้วยกลไกเก๋านี้มันไม่เอื้อ เพราะจะต้องประกาศภายใน ๓๐ วันก็เอาตัวนั้นเป็นหลัก แล้วก็ดีใจเพราะไม่มีใครร้องก็ดีใจรีบประกาศเลย ถ้าเป็น กกต. อินเดียนี้มันเอาตายตั้งแต่ระหว่างเลือกตั้งไม่รอจนถึงสุดท้ายหรอก จะทำอย่างไรถึงจะให้ กกต. เราเป็นอย่างนั้นได้ ที่พยายามจะเขียนขยายเวลาพวกนี้เพื่อไม่ให้ กกต. กังวลกับการเปิดสภา กังวลแต่เฉพาะการจัดการเลือกตั้งช่วยกันคิดหน่อย ผมว่าท่านประพันธ์เคยอยู่มากี่ ต้องรู้ ท่านอภิชาติก็ต้องรู้ว่าที่ผ่าน ๆ มานี้มันหวานอมขมกลืนกันมา

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ปัญหาในส่วนของ กกต. มันอยู่ที่เรื่องการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งในส่วนของ กกต. เองอย่างที่ผมเคยเรียน กกต. เอง เจ้าหน้าที่ กกต. เองเขาไม่ใช่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ฉะนั้นในทางปฏิบัตินี้เขาจะใช้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่นี้ในการทำงานของเจ้าหน้าที่พวกนี้บางทีอย่างที่ท่านก็ทราบคือบางที่เขาเหมือนกับเกรงทางฝ่ายนักการเมืองบ้าง ฉะนั้น พวกชุดสืบสวนสอบสวนที่เราตั้งไปบางทีมันก็จับใครไม่ค่อยจะได้ นี่คือปัญหา

ประธาน : ที่นี้มันไม่มีทางใดที่จะ recruit คนมือดี ๆ เข้ามา แล้วเราก็ให้อำนาจเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เอาใครมือดี ๆ ที่ไม่ใช่เป็นตำรวจเก่า หรือประเภทตำรวจเก่าที่ไม่เจริญก้าวหน้า พวกที่ไม่เจริญก้าวหน้ามักจะเป็นคนดี เพราะมันไม่มีที่วิ่ง เชิญครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ ผมยังเห็นว่าวิธีปฏิบัติของ กกต. ที่ทยอยประกาศมันไม่น่าจะถูกต้อง คือผมยังคิดว่าการประกาศผลการเลือกตั้งมันควรจะเป็นการประกาศอย่างเป็นทางการวันใดวันหนึ่งที่ กกต. รวบรวมผลทั้งประเทศแล้วเห็นว่าสมควรประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าจะเขียนมาตรา ๖ โดยอิงกับวันเลือกตั้งผมมีความรู้สึกว่ามันทำให้เราหาวันที่แน่นอน ที่สมควรไม่ได้ แต่ถ้าเราบอกว่าปรับวิธีการประกาศของ กกต. ผมยังคิดว่ามันน่าจะทำให้มันเกิดความแน่นอนมากกว่า เพราะว่าถ้าเรามอบหมายให้ กกต. เป็นคนที่ดูแลเรื่องการเลือกตั้ง แล้วการเลือกตั้งที่จะมีผลต่อการเรียกประชุมสภานี้เราก็บอกว่า ๙๕ เปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้นถ้าเกิดว่าเราเน้นอย่างน้อย ๙๕ ก็สะท้อนว่า กกต. ต้องเป็นคนที่ดูแลเรื่องพวกนี้แล้วว่าถ้าทราบแล้วยังเห็นว่าไม่สมควรประกาศก็ยังไม่มีการเรียกประชุม ผมมองในมุมมองนั้น ผมคิดว่าอำนาจของ กกต. มันน่าจะออกมาในรูปของการประกาศทั่วไป ไม่ใช่การทยอยประกาศว่าเขตไหนเรียบร้อยไม่มีใครทักท้วงก็ประกาศไป เขตไหนยังทักท้วงอยู่ก็ไม่ประกาศ อันนี้ผมว่าวิธีการทำงานมันน่าจะมีลักษณะที่ช่วยทำให้การเขียนมาตรานี้ของเรามีความชัดเจนมากขึ้น คือผมว่าไปแก้วิธีการทำงานของ กกต. น่าจะง่ายกว่าการที่เราเขียนในกรณีนี้โดยใช้วันเลือกตั้งเป็นเกณฑ์

ประธาน : เข้าทีนะ อ้อพรเขียนได้ใหม่มาก่อนประกาศผลการเลือกตั้งให้ กกต. ตรวจสอบการเลือกตั้ง แล้วถ้าไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกตั้งใดไม่สุจริต ไม่เที่ยงธรรมให้รวบรวมไว้และให้ประกาศพร้อมกัน หรืออย่างน้อยร้อยละ ๙๕ ถ้ายังไม่ถึง ๙๕ ก็อย่าเพิ่งไปประกาศมัน เพราะอย่างไรก็เปิดไม่ได้ ทีนี้เราก็ใช้วันประกาศเขียนกลับใหม่ อาจจะทำง่ายกว่าเชิญอาจารย์เชียรชัย

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายเชียรชัย ณ นคร : กำลังพยายามนั่งนี้ก็อยู่ก็คือปกติเวลาเรื่องเหตุอันควรสงสัยครบท่านประธาน ในทางปฏิบัติถ้าผมเข้าใจไม่ผิด ตอนช่วงตั้งแต่มีพระราชกฤษฎีกาไปจนถึงวันเลือกตั้งนี้ ตอนนั้นผมว่า กกต. เองจะได้รับเรื่องร้องเรียนค่อนข้างเยอะมาก แล้วมันก็จะกระจายไปในหลาย ๆ เขตเลือกตั้ง ที่นี้ผมไม่แน่ใจว่าถ้าเกิดเราเขียนทำนองว่าถ้ามันไม่มีเหตุอันควรสงสัยสมมุติอย่างนี้ แต่ว่ามันมีการร้องเรียนเข้ามาผ่านทางช่องโน้นช่องนี้อะไรอย่างนี้ ในทางปฏิบัติผมก็ว่า กกต. พอได้รับเรื่องร้องเรียนพวกนี้เข้ามาแล้ว เขาจะตั้งคณะกรรมการเป็นอนุกรรมการมาดูแลเรื่องร้องเรียน แล้วก็จะมีการสรุปออกมาว่า ข้อร้องเรียนนั้นมันมีมูลหรือไม่มีมูล ที่นี้ก็เลยไม่ค่อยแน่ใจ เพราะว่าจริง ๆ แล้วถ้าเกิดมันมีการแข่งขันกันสูง tactic ของทางการเมืองในการร้องเรียนของอีกฝ่ายหนึ่งมันก็จะมีความเป็นเงาตามตัวขึ้นมา เหมือนกับว่าต่างคนต่างจงจับผิด ฉะนั้นผมก็เลยไม่แน่ใจว่ากรณีที่จะออกมาลักษณะอย่างที่ว่าถ้าไม่มีเหตุอันควรสงสัยมันจะเกิดขึ้นได้หรือเปล่า เพราะว่าถ้าเกิดมันมีเรื่องร้องเรียนคาอยู่ใน กกต.

ประธาน : พวกร้องเรียนก็ร้องเรียนไป ปัญหาว่า กกต. มีเหตุอันควรสงสัยไหม ถ้าไม่มีเหตุอันควรสงสัยเขาก็ประกาศ ถ้ามีเหตุอันควรสงสัยถึงไม่มีใครร้องเรียนก็ต้องระงับ ยกตัวอย่างเช่น อาจารย์ไปสมัคร ส.ส. แฉนวนทบุรี แล้ววันเลือกตั้งผมก็มีหนังสือร้องเรียนไป กกต. บอกผมเห็นอาจารย์ไปกินข้าวอยู่ที่ร้านไก่ทอง แล้ว กกต. มีเหตุอันควรสงสัยไหมว่าอาจารย์ทุจริต สุวัฒน์ก็กินข้าวอยู่ร้านไก่ทองแล้วมันเป็นอย่างไร ไขใหม่ ถึงจะร้องเรียนอย่างไร ถ้าไม่มีเหตุอันควรสงสัยเขาก็ไม่สงสัย

นายเชียรชัย ณ นคร : ผมอาจจะไม่แน่ใจในตรงนี้อยู่นิดเดียวคือว่า บรรทัดฐานของ กกต. เองในเรื่องของการที่หยิบเรื่องที่ถูกร้องเรียนมาบรรทัดฐานเป็นอย่างไร

ประธาน : อันนี้ก็ต้องเป็นอีกเรื่องซึ่งเราต้องไปดูที่เขาทำงานตรงนั้น ซึ่งก็จะไม่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญเราเท่าไร ตอนเขียนกฎหมายลูกอาจจะไปเขียนอะไรที่มันมีมาตรการอย่างยกตัวอย่าง อย่างพอใครได้รับคำร้องเรียนมาปั๊บ กกต. ก็ตั้งอนุกรรมการทำแบบ ป.ป.ช. ชาตินี้ทั้งชาติมันก็ไม่เสร็จ แค่อตั้งอนุกรรมการอย่างน้อยมันต้องใช้เวลา ๑๕ วัน อย่างเร็วสุด ดำรวจคดีอะไรต่ออะไรมันก็สอบด้วยตัวของมันเอง ไม่ต้องตั้งอนุกรรมการเลย ต่อเมื่อเจ้านายมันจะเอาชื่อเสียงมันถึงจะไปตั้งอนุกรรมการใส่ชื่อมันลงไป

นายเชียรชัย ณ นคร : ในทางปฏิบัติเวลาจะมีการเลือกตั้งทั่วไป เราจะตั้งชุดสืบสวน สอบสวนของเราไว้เลยครับ พอมีคนร้องปั๊บก็จะเข้าเลย

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : กี่ชุด

นายเชียรชัย ณ นคร : ก็เยอะครับ เป็น ๑๐ ชุดเหมือนกัน เพราะมันทั่วประเทศ แล้วถ้ามีเรื่องร้องเรียนไป

ประธาน : ถ้าเป็นผมผมทำอีกอย่างหนึ่ง ผมตั้ง ๓ ชุด ร้องเรียนให้เจ้าหน้าที่เป็นคนไปดูแล และ ๓ ชุดนี้กำกับเจ้าหน้าที่ ไม่เป็นคนพิจารณา กำกับไหนไปสอบได้ความว่าอย่างไร ไหนดูสิ คือเนื่องจากเราทำระบบคณะกรรมการมากเกินไป ตัว กกต. ซึ่งให้ทำเป็นคณะกรรมการ กลับไปแยก จริง ๆ ระบบที่เราตั้ง ๕ คนนั้น คล้าย ๆ มันมอบอนาคตของบ้านเลยให้ทั้ง ๕ คนนั้น อันนั้นมันก็ต้องไปทำเจ้าหน้าที่ให้มันมีขีดความสามารถ แล้วเอาตัวพวกนี้ออกไป หาคนสุจริตไว้ก่อน แล้วฝึกมัน แล้วก็มอบกรรมการคอยกำกับมัน แต่ไม่ใช่เป็นคนคอยพิจารณา เพราะถ้าพิจารณาทุกเรื่อง ทุกคดีต้องมีกรรมการมันก็อย่าง ป.ป.ช. นั้นละ ไปไหนไม่ได้มันก็อยู่ นี่กำลังจะดูว่า ป.ป.ท. ที่เราเปลี่ยนให้ใหม่ผลจะเป็นอย่างไร ซึ่งอันนั้นผมคิดว่าเวลาตอนที่เราทำกฎหมายลูก โน้ตไว้ก็ได้ว่ากระบวนการทำงานของ กกต. จะปรึกษากับเขาดูมันจะปรับเปลี่ยน แล้วก็ให้อำนาจเขาเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เขาจะสามารถ recruit คนที่เป็นถาวรส่วนหนึ่งกับชั่วคราวอีกส่วนหนึ่ง จะได้ไม่ใช่ต้องไปตั้งตำรวจทั่วไปหมด อาจจะเลือกคนมาขอยืมมาเอาเฉพาะคนที่มันมือดี ๆ แต่อย่าไปซีใจเกรงใจก็แล้วกัน เดี่ยวจะฝาก ๆ กันมา คือถ้าเราสามารถทำให้ กกต. มีประสิทธิภาพในการทำควบคุมการเลือกตั้งได้ โอกาสที่เราจะหวังให้การเลือกตั้งมันบริสุทธิ์มันถึงจะเป็นไปได้ เวลานี้มันไม่ใช่ว่า กกต. ไม่ดี แต่กลไกของ กกต. มันไม่เอื้อให้ลงไปจับพวกนี้ได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ พวกนี้มันก็ได้ใจ ก็รู้อย่างไร ๆ กกต. ก็มองไม่เห็น ไม่รู้ กว่าจะคนมาร้องเรียน กว่าจะเอาพยานหลักฐานแบบเดียวกับศาลได้มันก็ไปแล้ว เวลาที่ประเทศอินเดียจับผิด มันทำอย่างไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือขออนุญาตเรียนอย่างนี้ครับ คือในต่างประเทศใน ส่วนที่เป็น electoral justice ส่วนมากก็จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการเลือกตั้ง อย่างเช่น การวินิจฉัยคุณสมบัติอะไรต่าง ๆ อย่างนี้ให้ กกต. ทำ แต่ในส่วนที่เป็น electoral crime คือเป็นอาชญากรรมในเรื่องการเลือกตั้ง โดยทั่วไปมันจะเป็นเจ้าหน้าที่บ้านเมืองปกติที่เขาทำเลย อย่างเช่น ตำรวจต้องเป็นคนไปจับ ความจริงการซื้อสิทธิขายเสียงมันเป็นความผิดอาญา อยู่แล้ว เพียงแต่ว่าในทางปฏิบัติตำรวจไม่ไป เพราะตำรวจก็เกรงใจนักการเมือง เดี่ยวไปจับแล้ว เดี่ยวเกิดพรรคนี้ขึ้นมา มันก็เกิดปัญหา กกต. ก็พยายามแก้ไขโดยตั้งตำรวจที่เราคิดว่า น่าจะเป็น คนตรงก็ตั้งเป็นชุด ๆ ในทางปฏิบัติจริง ๆ มันก็ยังเกรงใจอยู่ แต่ขนาดนั้นก็จับได้ตั้งเยอะ

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ขนาดยุบพรรคไปก็ดี ขนาดพรรคใหญ่ถูกจับจนยุบพรรคไปก็ดี แต่เพียงแต่ว่ามันยังไม่ได้
ประสิทธิภาพอย่างที่ควรจะเป็น คือในต่างประเทศ electoral crime เจ้าหน้าที่บ้านเมืองปกติเขา
ดำเนินการเลย อย่างเช่น ถ้าเป็นของเราตอนนี้ตำรวจไปจับซื้อเสียงได้ เขาแจ้ง กกต. กกต. จะมา
พิจารณาเรื่องใบเหลืองใบแดงในส่วนของเรา แต่คนที่ทำงานได้จริง ๆ มีประสิทธิภาพมากที่สุด
พวกนี้ต้องเร็ว คือเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย อันนี้คือปัญหาที่มันเกิดขึ้นอยู่ในบ้านเรา คือกลไก
ของกระบวนการยุติธรรมปกติมันยังไม่ทำงานในส่วนของ electoral crime ปัญหามันอยู่ตรงนั้น

ประธาน : ตอนนี้เลยได้แต่ฟังคู่ต่อสู้ใช้ไหม มันร้องเข้ามา ลองเขียนแบบอาจารย์
อุดมว่าดูก่อน แล้วตัวนี้ก็แก้กลับให้มันสอดคล้องกัน ไปกำกับตัวโน้น ๒๓ พรรคสุดท้าย เดิมที่เขา
เขียนเป็น ๒ สมัย เพราะไม่อยากให้ยื่นญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจทุกสมัย จนกระทั่งรัฐบาล
ขยายตัว ไม่กล้าเปิดสมัยประชุมที่ ๒ เลยทำให้ทำงานไม่ได้เรื่อง ก็เลยมาเขียนเป็น ๒ สมัย
สมัยหนึ่งเป็นทั่วไป สมัยหนึ่งนิติบัญญัติ แล้วพอยกเว้นไปยกเว้นมา จะเห็นว่าในที่สุดมันคือ
เหลือการห้ามเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจเท่านั้น ในที่สุดก็ยกเว้นกันยาวขึ้น ๆ ใช้ไหม มันยังมีอีกเยอะ
ที่จะต้องทำ ถ้าเราเขียนเสียใหม่ ก็โอเค ๒ สมัย ๆ ก็ ๒ สมัย แล้วไม่ห้ามว่าทำอะไร แล้วไปเขียน
บทที่ว่าด้วยการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ บอกปีหนึ่งให้มีการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจได้ครั้งเดียว
มันก็ได้สมประสงค์แล้ว จะเอาสมัย ๑ หรือสมัย ๒ แล้วแต่เอาเลย แต่ได้คนเดียว เพราะเดิมจริง ๆ
กระทู้ถามเขาก็ไม่ให้ถามในสมัยนิติบัญญัติไม่ใช่หรือ ไม่ให้ถาม นี่ก็ขยายเพิ่มมาเรื่อย ๆ มันจะ
หมดแล้ว ไม่เหลืออะไรแล้ว

นายอัคร จารุจินดา : เหลือห้ามก็คือเสนอญัตติ

ประธาน : ก็นั่นนะสิ

นายอัคร จารุจินดา : เหลือญัตติกับอภิปราย

ประธาน : แต่ว่าญัตติธรรมดาเขาก็ไม่ค่อยกลัวเท่าไร เขากลับญัตติอภิปราย
ไม่ไว้วางใจ เพราะฉะนั้นถ้าเราไปเขียนเสียใหม่ว่าญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจ ให้เสนอได้ครั้งเดียวใน
ปีหนึ่ง รัฐบาลจะได้มีเวลาทำ

นายอัคร จารุจินดา : เรียนเพิ่มเติมครับท่านประธาน ความจริงที่เขียนเป็น
๒ สมัย สมัยสามัญกับสมัยนิติบัญญัติ ดูเหมือนดีว่าสมัยหนึ่งทำแต่กฎหมาย แต่ว่าในความเป็นจริง
ก็กลายเป็นว่าสมัยสามัญ เดียวนี้สภาก็เลยไม่เอากฎหมายเข้า ปล่อยตั้งแต่กระทู้ ไปตั้งแต่ญัตติ
ศึกษานั้น ศึกษานี้ กฎหมายก็เลยไปอยู่สมัยนิติบัญญัติ ซึ่งกฎหมายน่าจะเป็นวาระแรกที่จะต้อง

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ทำก็เลยไม่เปลี่ยน ถ้าเราจะเปลี่ยนเป็นสมัยแบบของเดิม ว่าเข้าประชุม ๒ สมัยเราไม่ได้แยกเป็นสมัยนิติบัญญัติ สมัยทั่วไป

ประธาน : แล้วสิ่งที่ล้าก็ไปเขียนกำหนดไว้เสีย ว่าการอภิปรายทั่วไปไม่ไว้วางใจนี้ให้อภิปรายได้ครั้งเดียว เชิญครับ

นายรชิต สิงหเสนี : เห็นด้วยอย่างยิ่งครับ ที่ทำให้ง่ายขึ้น แต่ผมก็ยังพยายามนึกตามท่านประธานว่าถ้าเราต้องการให้รัฐบาลมีความรับผิดชอบ และถ้าเกิดปัญหาจริง ๆ ที่สภาจะลงมติไม่ไว้วางใจทำไมไปห้ามเขาด้วยท่านประธาน ถ้าเขามีปัญหาเกรงว่ารัฐบาลจะมั่วแต่เป็นห่วงเรื่องไม่ไว้วางใจ ไม่ได้ทำงาน ผมคิดว่าเรื่องทำงานก็คงต้องทำไป แต่ว่าถ้ามันเกิดปัญหาจริง ๆ ท่านจะไม่ให้ออกสัฟายค่านหรือครับ แต่ถ้าหนเดียวผมก็ไม่ได้ขัด แต่ว่าถ้าเราต้องการจะให้เพิ่มความเข้มข้นของการตรวจสอบก็น่าจะเปิดช่องไว้ และ simple ไปด้วย ๆ ถ้ามันมีเหตุก็เปิดได้ แต่ถ้าจะครั้งเดียว ผมก็ไม่ขัด เพราะในทางปฏิบัติก็ไม่ได้บ่อยขนาดนั้นอยู่แล้วครับ

ประธาน : ของเดิมมันทำได้ครั้งเดียว เพราะเราไปบอกว่าถ้าเป็นสมัยนิติบัญญัติห้ามยื่นญัตติมันก็คือทำได้ครั้งเดียวนั่นเอง มันก็เลยเกิดเป็นปัญหาว่าสมัยสามัญไม่ทำกฎหมายสมัยอื่นมาทำกระทุ้ออะไรก็เต็มไปหมด ฉะนั้นก็ให้มันมี ๒ สมัย แล้วเพื่อป้องกันตัวนั้นเสีย เพราะจริง ๆ เอาเข้าจริงการเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ ถ้าถามว่าในเชิงประสิทธิผลมันได้ไหม ก็ตอบว่าไม่ได้หรอก เพราะว่าตราบโศกที่เสียงข้างมากยังเป็นของรัฐบาลมันก็ได้ ได้ฟังปาที่สนุกกันไปได้เท่านั้นเอง เพื่อไม่ให้เขาต้องเกิดความรู้สึกว่าเราไปย่ำยีเขาเหลือเกิน ก็เอาอย่างเดิมนั้นละ แต่เพียงแต่จะให้ทำงานเต็มทีไปทั้ง ๒ สมัย แล้วก็เลือกเปิดสมัยไหนก็ไปเปิดเอาอันหนึ่ง

นายรชิต สิงหเสนี : ถ้าอย่างนั้นยังต้องแยกเป็นสมัยนิติบัญญัติกับสมัยสามัญไหมครับ

ประธาน : ก็ไม่จำเป็นหรอก แคมี ๒ สมัย เพียงแต่ว่าการเปิดอภิปรายก็ให้ทำได้สมัยเดียวในปีหนึ่ง อันนี้ก็ไปเขียนใหม่

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตเรียนปรึกษาฟังท่านรชิตนี่ก็มีความน่าสนใจ เพราะว่าท่านอาจารย์พูดเองว่าการเปิดอภิปรายที่ผ่านมามันไม่มีประสิทธิภาพแล้วมันก็ไม่มีแรงกล้าเป็นปาที่ ถ้าจะถามอย่างนี้ครับว่าปกติการเปิดอภิปรายมันมีข้อกล่าวหาอะไรบ้าง ในความรู้สึกผมคิดว่ามันต้องเป็นเรื่องร้ายแรง อย่างเช่น เรื่องการทุจริต เรื่องประพฤติมิชอบ ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้น อันนี้ก็อาจจะมิชอบพร้อม หมายความว่าถ้าเอาไปให้การ

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ฟ้องศาลเป็นมูลเหตุสำคัญว่าถ้าศาลเขาไต่สวนแล้ว มันมีมูลพอที่จะดำเนินคดีได้ มันก็จะเป็นปัจจัยหนึ่งในการที่จะเอามาดำเนินการในการเปิดอภิปรายได้ หมายความว่าเราไม่ได้ไปกำหนดในรัฐธรรมนูญว่าจะต้องมีครั้งสองครั้ง หรือกี่ครั้งก็ตาม แต่หมายความว่าถ้ามีการตรวจสอบชัดเจนแล้วอย่างนี้ในอนาคตผมจำได้เราเคยคุยกันในอนุติบัญญัติว่าในบางประเทศเวลาเขามีการเปิดอภิปรายปุ๊บ แม้แต่ตัวผู้นำบางกรณีเขาริบลาออกหรือชิงลาออก เพราะกลัวว่าเมื่อมีการไปพูดกันในสภาในวงกว้างแล้ว ความเสียหายจะยิ่งบานปลาย ผมเลยเห็นด้วยกับท่านนรชิตตรงนั้น แต่ว่าในรายละเอียดคงเรียนปรึกษาท่านอาจารย์และที่ประชุมว่าเราจะทำอย่างไรให้การเปิดอภิปรายมันมีความศักดิ์สิทธิ์ ไม่เป็นปาที ถ้ามันเป็นปาทีผมเองก็มองว่ามันก็ไม่ควรจะต้องเขียนอยู่ในรัฐธรรมนูญ เพราะว่ามันก็คงจะกลายเป็นอะไรที่มันทำตาม ๆ กันไปอย่างนั้น

ประธาน : คือระบบต่างประเทศจะเห็นว่าในแต่ละประเทศนาน ๆ เราถึงจะได้ยินเขาขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจสักทีหนึ่ง มันจะเกิดด้วย ๒ กรณี กรณีหนึ่งรัฐบาลนั้นกำลังจะทำความเสียหายอย่างรุนแรง อีกกรณีหนึ่งก็คือฝ่ายค้านทำท่าจะได้เสียงเอียงเอียงจากฝ่ายรัฐบาลซึ่งเขาไม่มีข้อผูกมัดว่าเขาเป็นพรรครัฐบาลแล้วจะต้องโหวตให้รัฐบาลเสมอไป เขาใช้หลักประเทศเป็นหลัก ของเรานี้มันใช้พรรคเป็นหลัก เพราะฉะนั้นมันจึงไม่ค่อยมี ถึงเขาไม่มีห้าม แต่ของเราเท่าที่เคยผ่านมาเมื่อสมัยก่อนที่ไม่ห้าม แบ่งเป็นสามัญกับนิติบัญญัติ มันเปิดอภิปรายทุกครั้งแล้วก็เปิด โดยที่รู้ก็รู้ว่าเสียงตัวยังไม่นั้น แล้วเหตุไร มันก็เหตุแบบที่ตั้งกระทุ้นั้นละเรื่องโน้นเรื่องนี้ อะไรมันก็ว่าไปเรื่อยไป โดยที่ไม่ได้นั้น พอมาปี ๒๕๔๐ เขาก็เริ่มจะทำให้มันเป็นจริงเป็นจังขึ้นก็แยกว่าถ้าเมื่อไรจะกล่าวหาว่าทุจริตต้องไปยื่นคำร้องต่อ ป.ป.ช. ให้เอาจริงเอาจังเสียก่อนให้ ป.ป.ช. สอบเสียก่อน แล้วค่อยมาเปิดอภิปราย ก็เกิดเป็นปัญหาว่าแล้วในระหว่างที่อภิปรายพูดคำว่า ทุจริต นี่ไม่ได้เลย ประธานดันตีความบอกว่า ถ้าไม่ได้ยื่นกับ ป.ป.ช. พูดเรื่องทุจริตไม่ได้จนความจริงมันไม่ใช่ แต่ว่าบังเอิญประธานของเราความเป็นกลางของประธานเป็นกลางแบบเอียงไปข้างหนึ่งอะไรอย่างนี้ ไม่ได้เป็นหน้าที่ประธานแท้จริง มันก็เลยเกิดเป็นปัญหา ทีนี้ถ้าเรานึกถึงว่าสภาพการเมืองบ้านเราเป็นอยู่อย่างนี้ แล้วเราจะไปใช้กติกาของต่างชาติ ถึงบอกเมื่อไรก็ได้ เพราะเขามีเหตุผลมันก็ไม่เกิดขึ้นจริงในบ้านเรา มันก็จะไปอีกเรื่องหนึ่ง ในที่สุดมันก็ทุกนัดอีก

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ขออนุญาตท่านประธานเพิ่มเติมครับ พอดีท่านอาจารย์พูดเรื่อง ป.ป.ช. ผมเข้าใจว่าหลักการทำงาน ป.ป.ช. มันจะเริ่มจากเรื่องของแสวงหาข้อเท็จจริงก่อนเพราะจำได้ว่า ป.ป.ช. เขามาอภิปรายให้เราฟัง แล้วเขาก็บอกว่าคดีที่มันค้างอยู่กับเขา ๑๐๐

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เปอร์เซ็นต์ เขาบอกว่าประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ มันเป็นคนดีที่อยู่ระหว่างแสวงหาข้อเท็จจริง แต่ตัวที่เข้าไปใน ป.ป.ช. แล้วรอข้อมูลเขาอ้างว่าประมาณ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้นเขาบอกที่ค้างไม่ได้มากหรอก แต่ที่ค้างแล้วเป็นข่าวใหญ่ก็เพราะว่าเขาพยายามจะแสวงหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ ให้แน่ใจ เพราะฉะนั้นผมก็เลยเรียนปรึกษาว่าถ้าเราจะต้องส่ง ป.ป.ช. แล้วในระหว่างเขาแสวงหาข้อเท็จจริง มันอาจจะยังไม่ได้มีมูลถึงขนาดนั้น แต่ว่าถ้ามันมีข้อเท็จจริงพอเพียง เพราะเขาอาจจะจัดลำดับความสำคัญว่าถ้ามันเป็นเรื่องที่สภาส่งมามันต้องให้ความสำคัญ มาจัดลำดับ เรียงลำดับความสำคัญก่อน แล้วเขาไปทำคดีตรงนี้ให้ก่อน แล้วถ้ามันมีมูลพอจะรับฟังได้สมควรในการเป็นช่องทางในการอภิปรายได้

ประธาน : ที่เขาพูดว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์อยู่ในระหว่างแสวงหาข้อเท็จจริงมันก็คือข้อแก้ตัวของเขา ทุกเรื่องมันก็ต้องแสวงหาเหมือนอาจารย์ไปแจ้งความตำรวจเมื่อคืนมีคนมาลักทรัพย์ ตำรวจเขาบอกอยู่ในระหว่างสอบสวน อีก ๕ ปีถามไปถึงไหน บอกอยู่ในระหว่างสอบสวน มันก็คือมันไม่ได้เรื่องนั่นเอง ถ้ากลไกมันทำงานได้ผลมันก็ต้องภายใน ๖ เดือน ปีหนึ่งต้องรู้แล้วว่าอายนี้ทุจริตหรือไม่ทุจริต เพราะว่าการปล่อยให้เรื่องแสวงหาข้อเท็จจริง ๘๐ เปอร์เซ็นต์อยู่เป็นเวลา ๘ ปี ๑๐ ปี มันบ่อนทำลายระบบราชการทั้งระบบ เพราะคน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ มันค้างเติ่งอยู่อย่างนั้นมันทำอะไรก็ได้ แล้วบางคนมันไม่ผิด มันก็เสียขวัญอยู่อย่างนั้น ไม่รู้เมื่อไรจะหลุดคนที่ผิดมันก็นึกว่าไม่เป็นไร สอบ ๆ ไปก็เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ซึ่งทำให้เสียหายหมด คราวนี้ตอนนี้เราเปลี่ยนแล้วเรื่องระบบการอภิปรายไม่ไว้วางใจวันก่อนที่เราพูดกันใช้ไหมครับว่าเราจะไม่ไปยุ่งกับ ป.ป.ช. อีกแล้ว ถ้า You จะยื่นญัตติอภิปรายไม่ไว้วางใจก็ยื่น จะไม่ไว้วางใจด้วยอะไรก็แล้วแต่ ไม่จำเป็นต้องไปหา ป.ป.ช. เพราะ ป.ป.ช. มีหน้าที่ต้องตรวจสอบพวกนี้อยู่แล้ว ใครเขาจะยื่นหรือไม่ยื่น ถ้ามามีการทุจริต ป.ป.ช. ก็ต้องสอบ อันนั้นเราแยกไว้แล้ว เพราะฉะนั้นมาถึงตรงนี้เราก็ไม่ต้องไปกังวลกับมัน ก็เอาพอกหมอกปากหมอกคอปี่ละครั้ง ส่วนถ้าเกิดทุจริต ไม่ต้องไปรอเสียเวลารอปีหน้ามาอภิปราย เพื่อยื่นไป ป.ป.ช. แล้วเราก็กำหนดไว้แล้วว่าถ้าเป็นคดีที่กล่าวหาพวกรัฐมนตรีพวกนี้ต้องสอบให้แล้วเสร็จภายในเท่าไรเราเขียนไว้หรือยัง ๑ ปีใช้ไหม เราเร่ง Speed ตัวนั้น คือเราเขียนทั้งหมด ค่อย ๆ รัตมาเชื่อมโยงมาเป็นเปราะ ๕ มาโดยตลอด เดี่ยวตอนสุดท้ายพอเราได้ครบ เราค่อยมาวาดภาพมันอีกทีหนึ่ง แล้วถึงตอนนั้นทุกคนค่อยมาช่วยกันเติมว่าตรงไหนมันโหว่ ตรงไหนมันอะไรก็ได้ช่วยกันเติมไป ตอนนี้เรานึกอะไรได้เราก็ใส่โยงไว้ ๆ ในขณะนี้ที่เราทำไปแล้วมันเป็นเรื่องผ่าทางตันหลายเรื่อง แต่ว่าเรายังไม่เคยหยิบขึ้นมาว่าเรื่องไหนมันผ่าทางตัน

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่องไหน แต่เราจะบอกเลยว่าอันนี้ถ้าติดตรงนี้ให้ไปที่ไหน นั่นคือการผ่าทางตันเป็นเรื่อง ๆ พอถึงตอนสุดท้ายเราก็อาจจะมาสรุปว่าทั้งหมดการผ่าทางตันของเรามันอยู่ตรงไหนบ้าง อันนี้ไปเขียนใหม่ นะครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ผมขอย้อนกลับไปมาตรา ๕ นิดหนึ่งตรงย่อหน้าที่ ๔ ตรงนี้บรรทัดที่ ๓ และเปิดเผยแพร่ที่ดังกล่าวไว้ในที่ที่ประชาชนอาจจะเข้าไปตรวจสอบได้ ผมว่าถ้าเราแก้ตรงนี้สักนิดหนึ่งดีไหมครับ คือดูปัจจุบันผมว่าการตรวจสอบจากสังคมมันจะรุนแรงกว่าที่สื่อตรวจสอบ ที่นี้พอเราเอาคำ อย่างเช่นต้องการโหวตของสมาชิกมาตีไว้ ผู้สื่อข่าวก็ไปดูบ้าง ไม่ดูบ้าง แต่เมื่อสักครู่นี้ผมถามทางฝ่ายเลขานุการ เจ้าหน้าที่ก็บอกว่าส่วนใหญ่เว็บของรัฐสภา ก็จะออกแล้ว ผลสรุปเป็นอย่างไร แต่ถ้าเราใช้คำว่า และเปิดเผยแพร่ที่ดังกล่าวในที่ที่ประชาชนตรวจสอบได้ อย่างนี้นะครับ ผมว่ามันก็จะทำให้คนเข้าถึงได้มากขึ้น อย่างนี้จะดีไหมครับ คือเขาอาจจะเขียนกว้าง ๆ ไว้อย่างนี้ แต่ว่าเขาอาจจะเอาไปใส่ใน online หรือไปที่ไหนก็ได้ แต่ว่าถ้าเขาติดอยู่ในปัจจุบัน อยู่ทางเข้าอย่างนี้ ประชาชนที่ไหนจะมาดู สื่อไม่ดู ประชาชนไม่ดู มันก็ไม่ค่อยจะรู้กันเท่าไรว่าใครโหวตแบบไหนอย่างไร แต่ผมว่าต่อไปถ้าประชาชนเช็คได้ว่าใครโหวตแบบไหนอย่างไร การควบคุมจากพื้นที่ก็ดี จากสังคมโดยรวมก็ดี น่าจะมีผลในการช่วยกำกับเรื่องคุณภาพการทำงานของ ส.ส. ได้ครับ หรือว่าถ้าจะมีถ้อยคำที่ชัดกว่าที่ผมว่า ก็ยิ่งจะดีใหญ่เลยครับ

ประธาน : เอาอย่างเดียวกัน ให้ประชาชนทราบ จริง ๆ สภาเขามีเจ้าหน้าที่เยอะเลย ถ้าใช้เป็น ๆ ทำอะไรได้เยอะ ยกตัวอย่างเรื่องนี้ มีสักคนหนึ่งนั่งอยู่หน้าคอมพิวเตอร์ ใครมาถามไหนลองบอกสิคุณรักเกียรติโหวตเรื่องอะไร ว่าอย่างไรบ้าง คลิกเข้าไปแล้วตอบกลับไปได้เลย ซึ่งมันน่าจะสะดวกกว่าเยอะ และเดี๋ยวนี้เครื่องมือมันดีจะตายไป ผมเคยมี เขาทำงานกันไปในสภา แล้วพวกผู้บริหารใหญ่คิดไม่ออก ก็เขียนไปถามผมในเว็บ เขียนบ้าย เย็นก็ได้คำตอบ แต่บางวันผมติดปัญหา ผมถามกฎหมายนี้มันอยู่ที่ไหน ๗ วันยังไม่ได้คำตอบเลย ถามมาที่สภา แต่ถ้าไปถามผมไม่กี่ชั่วโมงก็ได้ตอบ คือเขาไม่มีคนที่คอยดู มีเว็บตั้งเยอะ แต่ว่าไม่มีคน เชิญครับ

นายบรรชิต สิงหเสนี : ผม บรรชิต ครับ ของคุณมั้งนี่คือถ้าเป็น user friendly ที่สุดไม่ทราบระบบเขาเป็นอย่างไร คือถ้ามีการออกเสียงในเรื่องต่าง ๆ ในประเด็นอะไรก็ตาม ไม่ว่าจะ เป็นกฎหมายที่ผ่านหรือในประเด็นอะไรที่ต้องมีการโหวตกัน วิธีง่ายที่สุดก็คือเสร็จประเด็นนั้น ก็มี attach ไปกับตรงนั้น ว่าในมตินี้สมาชิกแต่ละท่านโหวตอย่างไร นั่นคือ user friendly

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ชญาภา ๔/๙

ที่สุดครับ คือใครจะค้นกฎหมายอะไรก็เปิดไปกฎหมายนั้น กฎหมาย พ.ร.บ. ป่าไม้ ๒๕๕๘ และ attach กับตรงนั้นก็มียี่ห้อสมาชิกสภาโหวตอย่างไร อันนี้มองว่า user friendly ไม่ทราบระบบสภาเป็นอย่างไรครับ ผมไม่มีความรู้เลยครับท่านประธาน

ประธาน : พักสักหน่อยก่อน ไปหาความรู้ก่อน ขอพักการประชุมครับ

พักประชุมเวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๖.๐๕ นาฬิกา

ประธาน : ประชุมต่อครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตหารือประเด็นเดียวครับ พอที่วันที่เดินทางไปในภาคใต้ครั้งนี้ครับ เผอิญเมื่อวานนี้ผมเพิ่งเดินทางมาจากนครศรีธรรมราชแล้วก็พบว่าระหว่างทาง ทางไม่ค่อยดีนักก็มีการสร้างทางโดยเฉพาะเส้นประจวบฯ ปราณฯ เพชรบุรี ช่วงนั้น ผมก็เลยหารือกับทางน้องทางเลขา บอกว่าน่าจะมึรถนำขบวนให้พวกเราเพราะว่าพวกเราก็ตหลายท่านก็อาจจะให้รถติดตามหรือพลขับขับตามไป มันก็คงจะยาวอยู่พอสมควร ก็เรียนหารือว่าจะเป็นการประโยชน์นะครับท่านประธาน

ประธาน : ก็ขอไปก็ได้ แต่มีรถนำขบวนนี้เราแวะได้ยากนะ ต่อไปมาตรา ๗

เลขานุการ : มาตรา ๗ พระมหากษัตริย์ทรงเรียกประชุมรัฐสภา ทรงเปิดและทรงปิดประชุม พระมหากษัตริย์จะเสด็จพระราชดำเนินมาทรงทำรัฐพิธีเปิดประชุมสมัยประชุม สมัยสามัญทั่วไปครั้งแรกด้วยพระองค์เอง หรือจะโปรดเกล้าฯ ให้พระรัชทายาทซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว หรือผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้แทนพระองค์มาทำรัฐพิธีก็ได้

เมื่อมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พระมหากษัตริย์จะทรงเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญก็ได้ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ การเรียกประชุม การขยายเวลาประชุม และการปิดประชุมรัฐสภา ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ประธาน : นี่ก็เป็นบทบัญญัติปกติครับ มาตรา ๘

เลขานุการ : มาตรา ๘ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาทั้งสองสภารวมกัน หรือสมาชิกผู้แทนราษฎรมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการประกาศเรียกประชุมรัฐสภาเป็นการประชุมสมัยวิสามัญได้

คำร้องขอดังกล่าวในวรรคหนึ่งให้ยื่นต่อประธานรัฐสภา ให้ประธานรัฐสภานำความกราบบังคมทูลและลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

ประธาน : อายนี้มันมีปัญหา ในระหว่างที่มีแต่วุฒิสภา วุฒิสภาเข้าชื่อกันขอเปิดสมัยประชุมวิสามัญได้ไหม คราวที่แล้วเป็นปัญหามาก บังเอิญคราวที่แล้วรัฐบาลเปิดสมัยวิสามัญหรือเปล่า ที่วุฒิสภาเขาประชุม สภาผู้แทนไม่มี แล้วรัฐบาลทำอะไรสักอย่าง อยู่ในระหว่างสมัยประชุม

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ขอมาเพื่อขอเปิดประชุม เพื่อทำหน้าที่ของวุฒิสภา ในมาตรา ๑๓๒ ของกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เรื่องการแต่งตั้งบุคคลครับ

ประธาน : แต่งตั้งบุคคล

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

สัญญาภาค ๕/๒

ประธาน : แล้วจะเลือกประธานสภาละ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : พอประชุมเสร็จเขาก็ไปเลือกประธานในการประชุม
เพิ่มเติมครับ ที่เป็นเรื่องหรือมาตอนนั้น

ประธาน : เลยไปก่อน เดี่ยวพอถึงตอนนั้นช่วยย้อนกลับมาอีกที ไปได้นะครับ
มาตรา ๘

เลขานุการ : มาตรา ๘ ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา หรือที่
ประชุมร่วมกันของรัฐสภา สมาชิกผู้ใดจะกล่าวถ้อยคำในทางแถลงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น
หรือออกเสียงลงคะแนนย่อมเป็นเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวสมาชิก
ผู้นั้นในทางใดมิได้

เอกสิทธิ์ตามวรรคหนึ่งไม่คุ้มครองสมาชิกผู้กล่าวถ้อยคำในการประชุมที่มีการ
ถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์หรือทางอื่นใด หากถ้อยคำที่กล่าวในที่ประชุมไป
ปรากฏนอกบริเวณรัฐสภา และการกล่าวถ้อยคำนั้นมึลักษณะนั้นมึลักษณะเป็นความผิดทางอาญา
หรือละเมิดสิทธิในทางแพ่งต่อบุคคลอื่นซึ่งมิใช่รัฐมนตรีหรือสมาชิกแห่งสภานั้น

ในกรณีตามวรรคสอง ถ้าสมาชิกกล่าวถ้อยคำใดที่อาจเป็นเหตุให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่
รัฐมนตรีหรือสมาชิกแห่งสภานั้นได้รับความเสียหาย ให้ประธานแห่งสภานั้นจัดให้มีการโฆษณา
คำชี้แจงตามที่บุคคลนั้นร้องขอ ตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับการประชุม
ของสภานั้น ทั้งนี้โดยไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของบุคคลในการฟ้องคดีต่อศาล

เอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ย่อมคุ้มครองไปถึงผู้พิมพ์และผู้โฆษณารายงานการ
ประชุมตามข้อบังคับของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณี และคุ้มครองไปถึง
บุคคลที่ประธานในที่ประชุมอนุญาตให้ถอดแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม
ตลอดจนผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมสภาทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์หรือทางอื่น
ใดที่ได้รับอนุญาตจากประธานแห่งสภานั้นด้วยโดยอนุโลม

ประธาน : ใช้ได้นะครับ เชิญ

เลขานุการ : มาตรา ๑๐ ในระหว่างสมัยประชุม ห้ามมิให้จับ คุมขังหรือ
หมายเรียกตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไปทำการสอบสวนในฐานะที่สมาชิก
ผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา เว้นแต่ในกรณีที่ได้รับอนุญาตจากสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกหรือในกรณี
ที่จับในขณะที่กระทำความผิด

ในกรณีที่มีการจับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาในขณะที่กระทำ
ความผิด ให้รายงานไปยังประธานแห่งสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกโดยพลัน และประธานแห่งสภาที่ผู้นั้น
เป็นสมาชิกอาจสั่งให้ปล่อยผู้ถูกจับได้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

สัญญาภาค ๕/๓

ในกรณีที่มีการฟ้องสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาในคดีอาญา ไม่ว่าจะฟ้องนอกหรือในสมัยประชุม ศาลจะพิจารณาคดีนั้นในระหว่างสมัยประชุมมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกหรือเป็นคดีอันเกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง แต่การพิจารณาคดีต้องไม่เป็นการขัดขวางต่อการที่สมาชิกผู้นั้นจะมาประชุมสภา

การพิจารณาพิพากษาคดีที่ศาลได้กระทำก่อนมีคำอ้างว่าจำเลยเป็นสมาชิกของสภาใดสภาหนึ่งย่อมเป็นอันใช้ได้

ถ้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาถูกคุมขังในระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาอยู่ก่อนสมัยประชุม เมื่อถึงสมัยประชุม พนักงานสอบสวนหรือศาลแล้วแต่กรณีต้องสั่งปล่อยทันทีถ้าประธานแห่งสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกได้ร้องขอ

คำสั่งปล่อยให้มีผลบังคับตั้งแต่วันสั่งปล่อยจนถึงวันสุดท้ายแห่งสมัยประชุม

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ จำได้ว่าในช่วง สบข. มีการเอาเรื่องนี้มาคุยในอนุของบังคับใช้กฎหมาย แล้วก็ทางพวกเราพิจารณาแล้ว คือก็เห็นใจทางสมาชิกนะครับ แต่ว่าหลาย ๆ กรณีเวลาสมาชิกโดน มันจะมีการพ่วงไปถึงคนอื่นที่อยู่ในคดีด้วย ที่นี้คดีมันก็ไม่ไปสุดทางสักทีหนึ่งเพราะว่าเวลาสมาชิกมีคดีเขาก็ต้องรอถ้าสมาชิกขอใช้เอกสิทธิ์ ตรงนี้เราก็เลยดูว่าในกรณีเขียนกว้าง ๆ ว่าเป็นคดีอาญา แต่ว่าคดีอาญาถ้ามันเป็นคดีเล็ก ๆ น้อย ๆ มันก็คงไม่เป็นไร แต่ว่าถ้ามันเป็นคดีที่มันมีผลเสียหายทางสังคม คดีร้ายแรง เราจะให้เอกสิทธิ์หรือไม่ ก็มีการตั้งคำถามตรงนี้ไป เตียวขออนุญาตที่ประชุมลองพิจารณาด้วยครับ คือพูดง่าย ๆ ว่าทางอนุเราเองมีความเห็นว่ามันไม่ควรจะให้เอกสิทธิ์ในทุกกรณี น่าจะมีเฉพาะบางเรื่องเท่านั้นครับ

ประธาน : เพราะว่าฝั่งรัฐบาล เวลาแก๊ง ตั้งข้อหาอะไรก็ได้ มันก็จะเป็นอันตราย มันก็ต้องยอม เชิญครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ ผมไม่ทราบว่าเป็นพรรคที่เกี่ยวข้องกับการฟ้อง ส.ส. หรือ ส.ว. นี้ครับ แล้วก็เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากสภาหรือเป็นคดีอันเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ผมไม่ทราบว่าเป็นเรื่องคดีทุจริตเราจะให้ใส่ว่าสามารถดำเนินการได้ในระหว่างที่อยู่ในสมัยประชุมหรือนอกสมัยประชุมหรือเปล่าอะไรนี้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คืออันนี้ถ้าดูว่าฟ้องแล้วจะให้สามารถดำเนินการได้ทันทีเลยซึ่งผมจำได้ว่าในสมัยรัฐธรรมนูญ ๕๐ เราก็บอกว่าถ้าเป็นการฟ้องเรื่องทุจริต จะไม่มีการชะลอก็คือจะสามารถดำเนินการไปได้เลยโดยไม่ให้อ้างเอกสิทธิ์ ผมคิดว่าก็น่าจะเขียนใส่ไว้ในนี้ด้วย

ประธาน : เชิญครับ

นายเจษฎ์ โทณะวณิก : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ท่านประธานครับ ในเรื่องเอกสิทธิ์ของสมาชิกสภาผู้แทนหรือสมาชิกวุฒิสภานี้ครับ ชื่อภาษาอังกฤษเรียกว่า privilege คือทางองค์การสหประชาชาติเขาทำการวิจัยแล้วก็สำรวจดู ประเทศที่เขียนในลักษณะประเทศเราเขาถือว่าเป็นประเทศที่ ในคำที่เขาใช้เป็นประเทศที่ด้อยพัฒนาแล้วก็ไม่มีความเป็นประชาธิปไตย ในบรรดาประเทศสมัยใหม่ทั้งหลายนี้ครับ ประเทศอเมริกา ประเทศในยุโรปอะไรต่าง ๆ เขาก็ตรงนี้แล้วให้มันเทียบได้กับประชาชนทั่วไปเพราะว่าเขาถือว่าคนที่เป็นสมาชิกของสภาควรที่จะมีข้อกำหนดข้อบังคับที่เข้มงวดกว่าประชาชนทั่วไป ถ้าหากว่าประชาชนทั่วไปทำผิด ยังต้องไปผ่านกระบวนการของกฎหมายที่เป็นกระบวนการปกติ คือถ้าเกิดไปสั่งปล่อยชั่วคราวหรืออะไรก็แล้วแต่ ก็ให้เป็นไปตามกลไกที่กฎหมายมีบัญญัติไว้ แต่ไม่ใช่เป็นกลไกที่รัฐธรรมนูญให้สิทธิพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการที่ประธานแห่งสภานั้น ๆ จะสามารถสั่งปล่อยได้แต่ถ้าหากว่าอยู่ในระดับที่ประธานแห่งสภานั้น ๆ สามารถร้องขอไปได้ให้มีการดำเนินการปล่อย แบบนี้เขายังยอมรับได้ แต่ถ้าหากว่าสั่งปล่อยได้เลยแล้วก็ไม่สามารถจับได้ในสมัยประชุมนี้ะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมันจะมีพวกความผิดที่มันเป็นความผิดอาญาร้ายแรงในกรณีเหล่านั้น อย่างเช่น ฆ่าหรือว่าข่มขืน ถ้าหากว่าสามารถที่จะใช้เอกสิทธิ์เหล่านี้ได้ มันไม่ได้เกี่ยวข้องกับการทำงานที่เลย สุดท้ายก็คือเขามองว่าในกรณีที่สภามี ส.ส. ส.ว. จำนวนเป็นร้อย ๆ นี้ครับมันคงไม่ใช่เป็น ส.ส. ส.ว. จำนวน ๕๐ คน ๑๐๐ คนที่ทำความผิดจนกระทั่งถูกจับไปจนสภาไม่สามารถทำงานได้ แต่มันคงจะเป็นไม่กี่คนที่ทำผิดร่วมกันหรือว่าอาจจะเพียงคนเดียวที่ไปทำผิดของตัวเองซึ่งมันจะไม่กระทบต่อการทำงานของสภาโดยรวม มันอาจจะไปกระทบต่อการทำงานของบุคคลนั้น ๆ หรือว่าถ้าหากว่าสามารถที่จะปล่อยชั่วคราวมา เขาก็ยังสามารถที่จะมาทำงานได้ ยกตัวอย่างอย่างหนึ่งในสหรัฐอเมริกา เมื่อมีกรณีแบบนี้เขาปล่อยชั่วคราวเขาก็จะมีคนคุมมา พอถึงเวลาก็มาประชุม พอหมดการประชุมเขาก็เอาไปไว้ในที่ ๆ จะเป็นที่กักขังหรืออะไรแล้วแต่นะครับ อันนั้นคือสิ่งที่เขาปฏิบัติในกฎหมายใหม่ครับท่านประธาน ขอบคุณครับ

ประธาน : แต่จริง ๆ หลักพวกนี้มันก็เป็นหลักจากพวกนั้น พวกยุโรป อเมริกันอะไรมาแต่ต้น แต่ว่ามันเปลี่ยนเพราะว่าวิวัฒนาการของมันดีขึ้น มันเลิกแก่งแย่งทางการเมือง แต่ของเรานี้มันยังเพิ่งมองเห็นหลังไว ๆ อยู่ ถ้าไปเลิกเดี่ยวก็อาจจะปัญหาได้ ไปเจอนายกรัฐมนตรีที่ประสาท ๆ คือสั่งจับหมด สั่งข้อหาอะไรไม่รู้ เสร็จเลย เชิญครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ขอบพระคุณท่านประธานครับ คือผมเห็นว่าประเด็นที่ท่านอาจารย์อุดมพุดนี่เป็นประเด็นที่น่าสนใจนะครับ คือว่าเรื่องการทุจริตนี้มันตอบคนอื่นไม่ได้เหมือนกันว่าพอเกิดการทุจริตต่อหน้าที่แล้วยังได้เอกสิทธิ์คุ้มครองแล้วก็ผมคิดว่ามันจะเป็นตัวอย่างของการ เห็นหลังไว ๆ อย่างที่ท่านประธานว่า ต่อการเปลี่ยนผ่านเหมือนกัน มีกรณีของที่เพชรบุรีหรืออะไรที่ ส.ส. ยิงกัน ไข่ไหมครับ ที่เกิดเหตุจากชู้สาว ที่ยิงกันที่ปี่มน้ำมัน สมุทรสาคร

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ชัฏญญำกั ๕/๕

ใช้ใหม่ครับ อันนี้ก็เกิดขึ้นซึ่งหลายเหตุนี้ผมว่าหลัง ๆ มันก็ทำให้เห็นเหมือนกันนะครับว่า ส.ส. ที่ได้เอกสิทธิ์จากตรงนี้ มันทำผิดกฎหมายขัดแย้ง ฉะนั้นผมคิดว่าในพรรคแรกท่านประธานครับ ผมว่ามันจะมีการกรองไว้ส่วนหนึ่ง แต่ว่าส่วนที่เป็นฐานความผิดต่อการทุจริตต่อหน้าที่หรือว่าพวกที่มันร้ายแรงน่าจะกำหนดไปนะครับ น่าจะกำหนดเข้าไปพรรคแรก แล้วพรรคสองผมไม่แน่ใจว่าที่มีประธานสั่งให้ปล่อย ในอดีตมันเคยมีหรือเปล่าไม่รู้ครับ ที่นี้ผมคิดว่าถ้าจะปรับขึ้นมาโดยที่จะเอาอะไรมาเปลี่ยนแปลงพอสมควร ที่บอกว่าประธานสภาเป็นผู้ขอให้ปล่อยผู้ถูกจับ ผมว่ามันก็จะพอจะปรับขึ้นมาสักกิดหนึ่งนะครับ

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : คือผมคิดว่าที่อาจารย์ดอกเตอร์เจษฎ์พุดก็น่าสนใจนะครับ แล้วก็ผมไม่แน่ใจว่าจริง ๆ ศาลจะเป็นคนวินิจฉัยก่อนได้ไหมครับว่าจะปล่อยหรือไม่ปล่อย และแนวทางที่แบบอาจารย์เจษฎ์ว่านั่น ศาลเป็นคนตัดสินใจว่าจะกักขังหรือจะควบคุมตัวไว้ ซึ่งตรงนี้คือถ้ามีการถกกันถกอย่างไรวุ่น ศาลก็น่าจะพอรู้ได้ระดับหนึ่ง ตรงนี้ผมคิดว่าน่าจะลองดูนะครับ คือศาล ไม่แน่ใจว่าควรจะเป็น เหมือนกับระดับศาลฎีกาไปเลยไหมในการที่พิจารณาตรงส่วนนั้นเพราะว่าคดีอาญานั้นมันก็จะขึ้นสู่ศาลฎีกาได้

ประธาน : เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ มันมีคดีที่ผมเห็นว่าควรจะได้รับการยกเว้น คือคดีเกี่ยวข้องกับมาตรา ๑๑๒ คดีทุหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ เพราะว่าการเป็น ส.ส. มันเป็นของปวงชนชาวไทยมาทำหน้าที่ออกกฎหมาย แล้วก็ ส.ส. ก็ทำผิดเสียเองในกรณีที่กระทบกระเทือนต่อความรู้สึกของประชาชนชาวไทยนะครับ มาตรา ๑๑๒ ของคดีอาญามันน่าจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษนอกเหนือจากคดีอาญาอื่น ๆ เห็นว่าควรจะบัญญัติยกเว้นไว้ เขาจะได้สังวรไว้ถ้าเขากระทำความผิดประเภทนี้เขาจะไม่ได้รับเอกสิทธิ์คุ้มครองแล้ว

ประธาน : เชิญ

นายอัชพร จารุจินดา : เดิมเท่าที่เคยเห็นใช้ในมาตรา ๑๐ ส่วนใหญ่จะเป็นคดีฉ้อโกง คดีหมิ่นประมาท แล้วก็มาขอ คดีทำร้ายร่างกายมีบ้าง ส่วนคดีอื่น ๆ ยังไม่เคยเห็นส่วนใหญ่จะเป็นคดีฉ้อโกง เพราะฉะนั้นการที่จะไปปรับหรือไปแก้หรือไปเติมอะไรมันก็จะเลยจะดูแปลก ๆ ว่าที่ผ่านมามันก็ไม่เคยมีลักษณะนี้อยู่ ถ้าคงไว้อย่างเดิมผมเข้าใจว่าที่ผ่านมาก็ฟ้องได้ที่จะมีการขอแล้วก็ใช้ ส่วนใหญ่สภาจะไม่ให้ ไม่ว่าจะฝ่ายค้านหรือฝ่ายรัฐบาล เพราะมันมีผลไปถึงการโหวต

ประธาน : เชิญคุณภุมรัตน์

นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : ท่านประธานครับ ผมจำได้ว่าตอนที่ท่านประธานเป็นประธานวุฒิสภา ปี ๒๕๓๕ ถึง ๒๕๔๒ มีคดีหนึ่งที่สมาชิกวุฒิสภาไปจ้างฆ่า ตอนแรกเราก็ยืนยันเอกสิทธิ์คุ้มกัน สภายืนยันเอกสิทธิ์ความคุ้มกันนะครับ แต่ระยะหลังทางตำรวจเขามีหลักฐาน

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

มัดแน่นเข้าทุกที ๆ สุดท้ายผมจำไม่ได้ว่าเราขอให้เขาสละเอกสิทธิ์การคุ้มกันหรือว่าสภาไม่ยืนยันเอกสิทธิ์การคุ้มกัน แต่สุดท้ายเขาก็ถูกจับแล้วเขาก็ออกจากสมาชิกวุฒิสภาก่อนที่จะครบวาระ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ขอเรียนเพิ่มเติมหนึ่งนะครับ คือผมหลัง ๆ นี้ คือว่าหลัง ๆ ก็พูดไม่ถูกนะครับคือว่าสภาพการเมืองที่มันเป็นอย่างอยู่ในปัจจุบันมันมีแนวโน้มที่สมาชิกทั้งไม่ว่าสภาไหนนะครับ ผมคิดว่าเขาอาจจะไปทำอะไรที่มันไม่ดีไม่ชอบมันขัดแย้งขึ้นและใช้ความรุนแรงมากขึ้นโดยเฉพาะถ้าเกิดในสถานการณ์ที่การเมืองมันเป็นไปในลักษณะเป็นอย่างอยู่ในปัจจุบัน มีการติดอาวุธมีอะไรต่ออะไร มันก็เกิดขึ้นจริงนะครับท่านประธาน ผมว่าถ้าเขาใช้เอกสิทธิ์คือเมื่อก่อนเรื่องจำนวนในการโหวตเสียงมันอาจจะจริงเพราะว่าซึ่งถ้าเสียงมันขาดกันค่อนข้างมาก แต่ว่าคนที่จะมาเป็นก็ดี เราก็หวังว่าระบบเลือกตั้งใหม่ของเรามันจะเชื่อมกันระหว่างพรรคกับคนแล้วก็จะเกิดผู้สมัครที่มันได้คุณภาพมากขึ้นแต่ผมก็ยังไม่แน่ใจว่าจำนวนผู้มีสิทธิพลหรือว่าพวกที่มีสิทธิพลในท้องถิ่น เจ้าพ่อมาเพียอะไรทั้งหลาย ผมว่าส่วนหนึ่งเขาก็จะมี และเขาก็จะหาประโยชน์จากเอกสิทธิ์ตรงนี้ ก็เอาครึ่ง ๆ กลาง ๆ คือหมายความว่าถ้ามันเป็นการทำทุจริตผิดต่อหน้าที่หรือว่าโทษที่มันมีความรุนแรงก็ไม่ได้อยู่ในข่ายที่จะยกเว้นที่จะใช้เอกสิทธิ์อันนี้ได้ ผมว่าก็น่าจะเป็นไปตามสภาพการณ์ คือคนและสังคมก็อยากจะเห็นว่าเราลงโทษคนที่ทำผิดนะครับ ตอนนี้อย่างส่วนใหญ่ก็พูดกันถึงเรื่องว่าคนที่ได้เอกสิทธิ์หรือว่าความไม่เสมอภาคกันในทางกฎหมาย หลัง ๆ เป็นประเด็นที่ถูกยกขึ้นมากล่าวอ้างมากในทางสังคม ซึ่งผมคิดว่าถ้ามันลดช่องอันนี้ลงสักนิดหนึ่งไม่ใช่ที่เราไม่ให้ แต่ว่าในกรณีที่เป็นโทษรุนแรง ผมคิดว่าอันนี้ก็อาจจะสนใจสังคมมากขึ้นนะครับ

ประธาน : ถ้าเรามองในแง่ที่เขาทำผิดจริง ๆ มันก็สมควร แต่ถ้ามองในแง่ เราจะมั่นใจไหมว่า สมมติว่ามีการเลือกตั้งปี ๒๕๖๑ แล้วก็ใครสักคนที่มีการฟ้องอยู่ เป็นนายกรัฐมนตรีก็สั่งจับฝ่ายค้านหมดเลย แล้วถ้าไม่มีเอกสิทธิ์ตรงนี้การดำเนินการทางการเมืองจะดำเนินการไม่ได้เลยเพราะติดคุกหมดเลย คือถ้าเรายกเว้นอีกสักอันหนึ่ง คือนอกจากพวกกฎหมายการเลือกตั้งกฎหมายพรรคการเมือง เป็นการพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญานักการเมือง เพราะว่าใครก็ตามที่ถูกฟ้องที่นั่น แปลว่ามันถูกกระบวนการไต่สวนมาแล้วว่าไม่ได้มีการกลั่นแกล้งเพราะมันมาจาก ป.ป.ช. บ้าง มันมาจากการกล่าวหาของใครต่อใคร ถ้าอย่างนั้นก็ยังไม่พอได้ แต่พวกนักวิชาการนั้นเล่นงานเราว่าเราไม่รู้ แต่ถ้าเราเพิ่มตัวนี้ คือแทนที่จะหยุดแค่นี้ก็ไปถึงคดีของศาลฎีกาด้วยอาจจะบรรเทาไปได้อีกชั้นหนึ่ง เชิญครับท่านนรชิต

นายนรชิต สิงหเสนี : ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ ผมก็นึกตามไปเรื่อย ๆ คือเป็นไปได้ว่ามีกรกลั่นแกล้งกัน ก็ในวรรคสอง ถ้ามีการกระทำให้รายงานประธานเพราะประธานเป็นผู้สั่งให้ปล่อย ในทางปฏิบัตินี้ประธานตัดสินใจเองหรือต้องให้สมาชิกโหวตท่านประธานครับ คือถ้าเป็นลักษณะของสมาชิกโหวตแล้วมีการอภิปรายกันมันก็น่าจะแฟร์ดี แต่ถ้ามองว่าถ้าเป็นนายกรัฐมนตรีที่ได้เสียงข้างมากในสภาเป็นคนสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไปจับ ประธาน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ชัฏญญำกั ๕/๗

แห่งสภาโอกาสที่เป็นพรรคเดียวหรือเป็นกลุ่มเดียวกับนายกก็คงเป็นไปได้เยอะนะครับ อันนี้เป็นอำนาจเด็ดขาดของประธานที่จะสั่งหรือต้องฟังสมาชิกสภาครับ ถัดไปก็คือถ้ามีการโหวตในสภาว่าควรจะให้ปล่อย อย่างน้อยสภาก็คงต้องรับผิดชอบ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : โดยอำนาจประธานสั่งปล่อยได้โดยไม่ต้องถามสมาชิก ส่วนอันหลังนี้ต้องเป็นเรื่องของสภา

นายนครชิต สิงห์เสนี : ครับ คือก่อนที่จะไปถึงศาล ก็มองว่ายุติธรรมดีแต่ว่าเป็นคนนอกมองแล้วมันคงเป็นเรื่องใหม่ ก็คือเอาศาลเข้ามาเป็นผู้หาข้อยุติ อันที่ ๒ ก็ปัญหาที่หลาย ๆ อย่างก็มองเห็นอยู่แล้วว่่ากำลังถูกข้อตำหนิติเตียนว่าเป็นอะไร ๆ ก็ศาลเสียหายหมดแล้วนะครับ ก็เลยสงสัยว่าให้สภารับผิดชอบกันร่วมกันจะดีกว่าไหมครับ

ประธาน : อันนี้ศาลไม่ได้มายุ่ง เขาจับไปตามหน้าที่แล้วเราไปห้ามศาลไม่ให้พิจารณา เว้นแต่สภาจะอนุญาตให้พิจารณา อำนาจมาอยู่ที่รัฐสภา มาตรา ๑๐ นี้ก็เป็นกฎหมายเป็นบทบัญญัติ แต่เนื่เรื่ากำลังอยากจะทำให้มันเพิ่มขึ้น ก็เพิ่มกัน คนเขาจะว่าเราได้ว่่าแม้กระทั่งเอกสิทธิ์ก็ไม่มี

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายรชิต สิงหเสนี : ขออนุญาตครับ ถ้ามองในประเด็นนั้นผมคิดว่าถ้าเป็น
สิ่งที่มีมาแล้ว มาตลอด อย่างฝรั่งว่า on the side of caution ก็คือว่าก็ต้องให้ benefit of
the doubt ของสมาชิก ผมว่าสำคัญกว่าอย่าไม่ให้ถูกกลั่นแกล้ง ส่วนที่คุณโหม่งเป็นห่วงว่า
สังคมมองอย่างไร ผมคิดว่าก็ต้องอาศัยสังคมและสื่อมวลชนทำหน้าที่ แต่ผมคิดว่าการ
ปกป้องสมาชิกไม่ว่าจะ ส.ส. หรือ ส.ว. ผมคิดว่าการถูกกลั่นแกล้งน่าจะสำคัญกว่าครับ

เลขาฯ : ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานครับ จริง ๆ เข้าใจว่า
หลักที่กำหนดไว้ในมาตรานี้จะเป็นเรื่องในส่วนของการจับ จะเป็นการจับในขณะที่กระทำ
ความผิดซึ่งเป็นความผิดซึ่งหน้า ความผิดซึ่งหน้าตำรวจเขาจับได้ตาม วิ. อาญาโดยไม่ต้องมี
หมาย เพราะฉะนั้นในกรณีที่พรรคสองบอกว่าประธานแห่งสภาที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกอาจสั่งให้
ปล่อยตัวผู้ถูกจับได้ จึงยังไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในทางศาล แต่ในกรณีตามพรรคหนึ่งถ้า
เป็นกรณีที่ศาลออกหมายจับ อันนั้นก็จับได้แล้วก็ดำเนินการได้ เพียงแต่ว่าเฉพาะในกรณี
ความผิดซึ่งหน้าเท่านั้นเองที่ต้องรายงานไปที่ประธานสภา แล้วประธานอาจสั่งปล่อยให้ได้
เพราะยังไม่มีหมาย แต่เมื่อไรก็ตามถ้ามีการดำเนินคดีต่อไปแล้วปรากฏว่าศาลออกหมายจับก็
สามารถดำเนินการได้ ซึ่งปกติก็ไม่ได้มีปัญหาอะไร

ประธาน : เชิญครับ

นายเจียรชัย ณ นคร : ท่านประธานครับ คือหมายความว่าห้ามไม่ให้จับกุม
ซึ่งนี้ อย่างที่คุณปรกรณ์ว่าเมื่อก็พอมีหมายจับก็ยังไม่จับได้อยู่ใช่ไหมครับ

ประธาน : พอมีหมายจับแต่จะจับในระหว่างสมัยประชุมไม่ได้ พอพ้นสมัยประชุม
เขาก็มารอหน้าประตู เขาก็จับไปเลย

นายเจียรชัย ณ นคร : สมมุติว่าทำผิดอาญา การที่มีเอกสิทธิ์อย่างนี้มันเปิด
โอกาสให้เขาหลบหนีได้ อย่างนี้เป็นไปได้ไหมครับ เขาอาจจะมียุทธศาสตร์ที่เขาหลบหนีได้

ประธาน : ถ้าเขาหลบหนีเขาก็พ้นสมาชิกภาพ คราวนี้จับได้ตลอด ส่วนใหญ่
เขาไม่ค่อยหลบหนี เพราะในระหว่างนั้นเขาเดินไปไหนมาไหนได้สบาย

นายเจียรชัย ณ นคร. : คือกำลังคิดอย่างที่คุณภัทระพูด คือผมมีความรู้สึก
ว่าเอกสิทธิ์ที่ว่ามีผมก็ไม่ทราบในเชิงประวัติศาสตร์ว่าผลพวงตรงนี้ถ้าเกิดมันเป็นผลพวงของ
การกังวลว่าจะมีการแก่งแย่ง แล้วยิ่งแก่งแย่งกัน อันนี้ก็ เป็น privilege คุ่มครอง ก็อาจจะมีเหตุผล
ในช่วงสมัยหนึ่ง แต่ว่าพอมาถึงปัจจุบันโดยพฤติกรรมตัวอย่างที่พูดถึงนี้ดูเหมือนว่าจะไม่ค่อย

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

คุ้มครองเท่าไร และอีกอย่างหนึ่งในขณะที่เราเขียนเอง อย่างสภาเวลาประชุม มติต่าง ๆ ของสภาส่วนใหญ่มันไม่มีมติไหนที่ต้องเอกฉันท์ เพราะฉะนั้นการที่จะขาดคนใดคนหนึ่งไปสัก คนมันไม่ใช่เรื่องแปลกอะไร ไม่ได้ทำให้สภาทำงานไม่ได้ อะไรทำนองนี้ ผมก็เลยไม่แน่ใจว่าจริง ๆ แล้ว มันยังควรจะมีมาตราที่ให้เอกสิทธิ์อย่างนี้ไว้หรือเปล่า คือการทำหน้าที่ของสมาชิกในสภา ก็คือที่ไปพูดอภิปราย ซึ่งมันก็มีเอกสิทธิ์ในเรื่องของการพูด ในการอภิปรายเอาไว้แล้ว แต่ว่า พอไปถึงในเรื่องของการบังคับผิดทางอาญา สมมุติถ้าถึงขนาดที่ว่าต้องออกหมายจับหรือว่า ต้องเอาตัวมาคุมขังผมคิดว่ามันก็ต้องเป็นคดีที่ไม่เบาเท่าไรนัก ก็เลยอาจจะนึกไปถึงที่ คุณภัทรพุด ก็เลยมีความรู้สึกที่สังคมนะมองว่าการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือ สมาชิกวุฒิสภามันสมควรจะมีเอกสิทธิ์มากขนาดนั้นเลยหรือเปล่าครับ

ประธาน : ในทางดำราที่เวลาเขายกตัวอย่างเขามักจะยกในแง่นี้ สมมุติว่า เวลาจะเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ ฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาลมีคะแนนคู่กัน ต่างกัน ๒ คะแนนหรือ คะแนนเดียว โอกาสที่รัฐบาลจะหาเรื่องจับ ส.ส. อีกฝ่ายหนึ่งไปคุมขังไว้จะมีมาก ในอดีตจะเป็นอย่างนั้น แล้วก็รอดจากการเปิดอภิปรายหรือรอดจากการลงคะแนนไป ถามว่าในนี้เขา บอกไว้แล้วว่าจับในขณะที่กระทำความผิด จริง ๆ เมืองนอกไม่ค่อยมีปัญหาหรอก เพราะถ้าทำ ความผิดจริง ๆ ก็จับได้ แต่เมืองไทยนี่ คำว่า ในขณะกระทำความผิด มีหมิ่นแปดวิธีที่ตำรวจ จะทำให้เกิดขึ้นได้ ยิ่งน่ากลัวกว่าที่เมืองนอกอีก เพราะฉะนั้นอันนี้ก็ต้อนักกันให้ตี ๆ

เลขาธิการ : ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานครับ จริง ๆ แล้ว ความผิดเล็กน้อยในระบบกฎหมายไทยใช้โทษอาญาเสียเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นเล็ก ๆ น้อย ๆ แม้กระทั่งเตี้ยนี้ไม่ได้ขับรถแล้วตีมี เราขับรถแต่มีเพื่อนตีมีอยู่ในรถผมก็ผิด มีความผิดทางอาญาด้วย อย่างกรณีเช่นนี้เป็นความผิดซึ่งหน้า ตำรวจเขาจับได้ทันที ควรจะถึง ขนาดให้มันมีปัญหาหรือเปล่า คือบ้านเราใช้โทษอาญาเพื่อมากจนเกินเหตุ ซึ่งแตกต่าง จากสังคมฝรั่ง ซึ่งเขาใช้โทษอาญาเฉพาะเพียงเท่าที่จำเป็นมันจึงจำเป็นจะต้องมีอันนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการกลั่นแกล้งกันทางการเมือง เพราะไม่อย่างนั้นมันจับได้ ร้อยแปดอย่างท่านประธานครับ

ประธาน : ที่คุณยกยั้งตรงไปตรงมา ที่ผมบอกว่าหมิ่นแปดพันวิธีมันสร้าง เหตุการณ์กระทำได้ เชิญครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

วชิราภรณ์ ๖/๓

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านประธานครับ คือในร่างมาตรา ๑๐ นี้เข้าใจว่า จะเอามาจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐

ประธาน : มาตรา ๑๐ มีทุกฉบับครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เดิมในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ไม่ได้บัญญัติยกเว้น คดีที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือพรรคการเมือง อันนี้เพิ่มเข้าไปแล้วใน รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เพิ่มความเข้มงวดเข้าไปแล้ว เพราะเห็นว่าคดีเหล่านี้อาจจะเกี่ยวกับ การทุจริตในการเลือกตั้งของ ส.ส. หรือ ส.ว. ถ้าเป็นคดีลักษณะพวกนี้ศาลก็พิจารณาคดีไปได้ ก็มีบทบัญญัติเข้มงวดขึ้นแล้ว ถ้าเราจะไปเพิ่มอีกในส่วนที่เกี่ยวกับเอกสิทธิ์ของ ส.ส. ส.ว. ซึ่ง กระทบกับตัวเขาโดยตรงมันต้องเสียเวลาอธิบายพอสมควรเพราะว่า ปี ๒๕๕๐ ก็เข้มข้นกว่า ปี ๒๕๕๐ แล้ว

ประธาน : ไม่ได้เพิ่ม นี่กำลังพูดกันจะตัดออกเลย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ปี ๒๕๕๐ รู้สึกเขาก็ยอมรับได้เพราะว่าเป็นคดี ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง หมายความว่า คุณเข้ามาเขายังสงสัยคุณทุจริตการเลือกตั้งยังเป็นคดี อยู่ ฉะนั้นคุณอย่ามาอ้างเอกสิทธิ์เลย อันนี้เขายอมรับได้ ส่วนนี้ผมว่าถ้าคงตามปี ๒๕๕๐ ยกเว้นความผิดตามกฎหมาย ๓ ฉบับ ผมว่าทางสมาชิกสภาเขายอมรับได้ แต่จะไปเพิ่ม อย่างอื่นขึ้นไปอีกมันจะกระทบกับตัวเขา แล้วก็เป็นประเด็นซึ่งเขาออกมาว่าทำไมมาเขียน ผูกมัดมากขึ้นไปอีก

ประธาน : เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา : อย่างที่กราบเรียนนะครับ ตลอดที่ใช้มาเป็นเวลาหลายปี หรือผ่านมานั้นไม่เคยมีการใช้มาตรานี้เพื่อหลีกเลี่ยงอะไรนักหนา แล้วก็โทษหรือคดีที่เกิดขึ้น ที่จะมาขอยกเว้นก็เป็นคดีซึ่งไม่ได้เป็นคดีใหญ่ จ่ายเช็คก็มี เช็คไม่มีเงินอะไรพวกนี้ เป็นเรื่อง แบบนี้ มีบ้างที่จะต้องหาถึงขนาดที่ว่าเป็นผู้จ้างวาน แต่เข้าใจว่ามีรายเดียว คือมาตรานี้ไม่ เป็นปัญหา คือยังไม่เคยเห็นว่ามีการใช้มาตรานี้จนกระทั่งจะต้องมานั่งดูกันว่า ส.ส. เริ่มใช้ ช่องทางนี้ออก ก็ไม่มี ก็เลยคิดว่ามันน่าจะคงไว้เพราะว่ายังไม่ปัญหาถึงขนาดนั้น

ประธาน : ปล่อยไปเถอะจะได้ไม่ต้องไปอธิบายมาก เว้นแต่จะเติมคดีศาล

ฎีกา

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายภัทร คำพิทักษ์ : อาจารย์ครับ เติมสักหน่อยก็ดีนะคะครับ ผมคิดง่าย ๆ อย่างนี้นะครับ แค่ว่าคุณยังพูดเลยว่า มึงรู้ไหมว่ากูเป็นลูกใคร คือชาวบ้านมันเจ็บช้ำน้ำใจมาก นะครับอาจารย์ แค่ว่าคุณแค่ว่ามันยังพูดได้ขนาดนี้ แล้วตัว ส.ส. เองในสังคมไทยผมว่ามันน่าจะ ลดช่องของความรู้สึกของความเป็น Privilege อันนี้ลงสักนิดหน่อย หรือถ้าเข้ากระบวนการ ศาลในที่นี้ท่านอาจารย์ว่า ผมว่าอันนี้ก็ชอบครับ

ประธาน : ไปเติม อันนั้นมั่นใจได้ว่าไม่มีใครแก้งเพราะกระบวนการมัน ผ่านหลายขั้นตอน แล้วก็สอดคล้องกับแนวทางของเราที่จะเอาจริงกับพวกทุจริต ต่อไป มาตรา ๑๑ ครับ

เลขานุการ : มาตรา ๑๑ ในระหว่างที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง หรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบจะมีการประชุมวุฒิสภาได้ เว้นแต่เป็นกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมที่วุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๑๘๙ โดยถือคะแนนเสียงจากจำนวนสมาชิกของวุฒิสภา

อันนี้เป็นตัวเลขซึ่งอิงอยู่กับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ครับ อยู่ในหมวด พระมหากษัตริย์เป็นส่วนใหญ่

(๒) การประชุมที่วุฒิสภาทำหน้าที่พิจารณาให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตาม บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ประธาน : เมื่อกี้มีมาตราอะไรที่ให้เปิดสมัยวิสามัญ เติมตัวนี้ด้วย เพราะว่า เวลาเกิดเหตุพิเศษแล้วรัฐบาลไม่ยอมตราพระราชกฤษฎีกา วุฒิสภาก็จะได้เข้าชื้อกันไปเปิด สมัยประชุมวิสามัญแก้ปัญหาคราวที่แล้ว แล้วก็นับจำนวนเขาก็แล้วกัน พวกเราที่เราเติม ๆ ไปนี้ Note ไว้เวลาเราทำสรุปจะได้อธิบายว่าเราเติมอะไรไป แก้ปัญหาอะไร เชิญครับ

เลขานุการ : มาตรา ๑๒ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมวุฒิสภา และการประชุมร่วมกันของรัฐสภาย่อมเป็นการเปิดเผยตามลักษณะที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ การประชุมของแต่ละสภา แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกของแต่ละสภา หรือสมาชิกทั้งสอง สภาารวมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา หรือจำนวนสมาชิกของทั้งสองสภาเท่าที่มีอยู่รวมกันแล้วแต่กรณีร้องขอให้ประชุมลับก็ให้ประชุมลับ

ประธาน : นี่ก็ปกติดีครับ เชิญต่อไปครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

วชิราภรณ์ ๒/๕

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เลขานุการ : มาตรา ๑๓ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจตรา
ข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธาน
ประธานสภา เรื่องหรือกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญแต่ละชุด การ
ปฏิบัติหน้าที่และองค์ประชุมของคณะกรรมการ วิธีการประชุม การเสนอ และพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ การเสนอญัตติ การปรึกษา
การอภิปราย การลงมติ การบันทึกการลงมติ การเปิดเผยการลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การ
เปิดอภิปรายทั่วไป การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และการอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมี
อำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมของสมาชิกและกรรมการและกิจการอื่น
เพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

ประธาน : ตรงจริยธรรมมันทำอย่างไรถึงจะไป link กับจริยธรรมที่เราให้
องค์กรอิสระกำหนด มิฉะนั้นพอเขาไปกำหนดว่าถ้าเสียบัตรแทนกันให้เขากหัว ๒ ที่เราก็จึง
เลย มันสมควรเอาไปป้องกันนะ อันนี้ไปให้เขาเขียนบังคับไว้เพื่อจะได้สอดคล้องกับตรงที่เรา
บอกว่าต้องพ้นจากตำแหน่ง

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานคะ ถ้าเขียนอย่างนี้แปลว่าเขาทำ
ของเขาเองได้โดยไม่ต้องไปทำร่วมกับองค์กรอิสระใช้ไหมคะ เพียงแต่ใช้อันนั้นเป็นมาตรฐาน
ในการดูใช้ไหมคะ แต่เขาเขียนของเขาเองได้ สมมุติระยะเวลาละคะ เขาก็อาจจะไม่ทำ ชะลอ
ไปเรื่อย ๆ หรือใช้เวลาทำนาน ๆ ไม่เสร็จสักที

ประธาน : ระหว่างที่เขายังไม่ทำก็ให้ใช้ขององค์กรอิสระไปก่อน

นางจรี วิจิตรวาทการ : ต้องระบุไว้ไหมคะ

ประธาน : เดี่ยวเราไปเขียนบทเฉพาะกาล note ไว้ด้วย พวกที่ทำซ้ำ ๆ
เดี๋ยวเรามีของดีให้ใช้ บทเฉพาะกาลอาจจะยาว เชิญครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ อันนี้แสดงว่าพอถึงฝ่ายบริหาร
ฝ่ายบริหารก็ทำเองได้ใช้ไหมครับ

ประธาน : ก็อาจจะต้องทำเอง เพราะวันก่อนนี้เราอยากจะให้เขาไปใช้
อันเดียวกันแล้วพวกเราว่ามันไม่ดี ให้เขาทำเอง ถ้าให้เขาทำเองก็ต้องเขียนลักษณะนี้ คือต้อง
มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่า

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

นายภัทร คำพิทักษ์ : คือผมรู้สึกว่ถ้ากำหนดให้เขาไปทำร่วมกันผมว่า อันนั้นน่าจะดี คือว่าจะมีการคานกันได้ องค์กรอิสระกับทางสภา ทางฝ่ายบริหาร มีตัวแทน ร่วมกันไปทำ อันนั้นน่าจะดี แล้วก็มีอีกประเด็นหนึ่งคือว่าเมื่อวานพอตีมีผู้สื่อข่าวถามผม อาจารย์เจษฎ์อยู่ด้วย ถามที่ได้ครับ เขาพูดถึงเรื่องรัฐมนตรี คือ ส.ส. มาเป็นรัฐมนตรีได้ ทีนี้ เขาสงสัยในประเด็นว่าเวลามันไขว้กันอย่างนี้มันควรจะมีการกำหนดอะไรบางอย่างที่เป็น การ ป้องกันการทับซ้อนของผลประโยชน์อะไรหรือเปล่า ผมก็พูดให้ฟังว่ามันก็มีอยู่ประมาณนี้ อยู่ใน เรื่องจริยธรรมของเรานี้ แต่ว่ามาคิดดู ผมก็ยังคิดอยู่ว่ามันมี function อะไรบางอย่างที่มัน จะกำหนดไว้ไหม เพราะว่าเมื่อก่อนพอมีเรื่องไปที่ศาลรัฐธรรมนูญ อย่างเช่นกรณีที่น่ายกๆ ท่านหนึ่งไปหาเสียงในระหว่างรักษาการก็เคยมีการตีความกันว่าทำผิดผลประโยชน์ทับซ้อน อะไรบางอย่างไหม ศาลรัฐธรรมนูญบอกว่าไม่ผิด ซึ่งผมคิดว่าขึ้นอยู่กับเหตุของการตั้งเรื่องไป ด้วยนะครับ แต่พอเราจับมาไขว้กันได้นี้ผมคิดว่ามันน่าจะจะมีจริยธรรมอะไรบางอย่างหรือว่า ผลประโยชน์ทับซ้อนบางอย่างที่ควรจะต้องบอกได้ว่าทำได้ หรือทำไม่ได้ หรือควรจะอยู่ที่ไหน หรือไปหาเหตุว่าถ้าเกิดมีปัญหาขึ้นมาจะไปที่ไหน

ประธาน : อันนี้พอถึงตอนผู้บริหารเราอาจจะต้องคุยกันหนัก คือตอนหลัง มันเริ่มมีแนวความคิดว่าเมื่อเวลาหมดอายุแล้ว อยู่ในระหว่างรักษาการ ไปหาเสียงนี้จะห้าม ไม่ให้ผู้บริหารไปหาเสียง ซึ่งมันผิดหลักประชาธิปไตยในโลกที่เขาทำกันอยู่ เขาก็ไปหาเสียง ตอนที่เขายังเป็นอยู่นั้นละ ไม่มีใครเขาห้าม สิ่งหนึ่งที่มักจะพูดกันก็คือว่าแล้วใช้เวลาหรือใช้ ทรัพย์สินของทางราชการหรือไม่ ถ้าดูอเมริกาเป็นตัวอย่าง ประธานาธิบดีไปไหนก็ใช้ Air Force One ตอนไปหาเสียงก็ใช้ Air Force One เพราะเขายังเป็นประธานาธิบดีอยู่ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้เดี๋ยวถึงเวลาเราก็อาจจะต้องคุยกันว่าเราจะเข้มงวดขนาดไหน แล้ว อะไรบ้างที่คิดว่าจะห้ามก็เขียน หรือถ้าไม่ห้าม หรือจะต้องการให้คนวินิจฉัยก็อาจจะให้ กกต. นั้นละเป็นคนวินิจฉัย เพราะ กกต. กำกับการเลือกตั้ง แต่ว่าเราอาจจะต้องเขียนให้ กกต. เป็นลักษณะ advise ด้วย เพราะถ้า กกต. นั่งเฉย ๆ แล้วคนนั้นทำไปแล้ว แล้วก็บอกผิด หลุด อย่างนั้นก็ทารุณไปหน่อย ถ้าเขาทำอะไรแล้วคิดว่ามันไม่ถูกก็สั่งห้ามเขาจะได้หยุดทำ มันก็คอยดูผสมผสานกันหน่อย เดี่ยวถึงตอนนั้นเราค่อยไปคุยอีกที เชิญมาตรา ๑๔

เลขานุการ : มาตรา ๑๔ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเลือก สมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิก

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

วชิราภรณ์ ๒/๘

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

อำนาจหน้าที่ของกรรมการไปเรียกข้อมูล อย่างนี้ผมไม่แน่ใจว่าปกติเราควรจะให้ทำอย่างนั้นได้หรือไหม หรือว่าควรจะให้เรียกได้เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานที่อยู่ในกรอบสอบสวนหรือตรวจสอบอะไรของตัวเอง เพราะเราเขียนว่าตรงมาตรา ๑๔ วรรคแรกว่าสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา แต่ผมจำ case ไม่ได้ มันเคยมี case เขาถามมาที่สำนักงานข้อมูลข่าวสาร กรรมการของสภาไปขอข้อมูลในเรื่องที่คนถูกขอเองเขา รู้สึกเลยว่ามันไม่ใช่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรรมการชุดนั้น

นายอัชพร จารุจินดา : คือวรรคสองที่เติมเข้ามาเมื่อปี ๒๕๕๐ ให้มีหมายเรียกแล้วออกกฎหมายมา คนขัดหมายเรียกก็มีโทษจำคุก แล้วความจริงท่านครับ เขามีการใช้มาตรานี้กลั่นแกล้งอยู่มาก ท่านประธานเคยได้รับการร้องเรียนมาที่ เรียกเสียจนไม่รู้จะเรียกหาอะไรแล้ว ถามแม้กระทั่งว่าได้รับเงินเดือนเท่าไรอะไรพวกนี้ที่เขามาร้องทรมาร้องให้กัน บ่อเกิดของมันก็คือแต่ก่อนนั้นเรียกแล้วไม่มากัน พอได้ดาบอันนี้ก็เอาไปขู่เข็ญเขาเสียจนเวลาที่หนังสือเชิญก็มีระบุข้างหลังเหมือนหมายศาลเลยบอกมีฝ่าฝืน มีโทษจำคุกอย่างนี้ ๆ มันไม่รู้เหมือนกันว่าจะทำอย่างไรให้พอดีกับมาตรานี้

ประธาน : เชิญครับ

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : คือไหน ๆ พูดเรื่องนี้ผมก็จะพูดถึงเรื่องของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือจุฬาลงกรณ์ตรงสยามสแควร์ ตอนสมัยนั้นที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะปรับค่าเช่าแล้วก็จะม็อบที่มีอิทธิพลในนั้นเขาคัดค้านแล้วก็พยายามที่จะไม่ให้ขึ้น แต่สุดท้ายก็ขึ้น พอขึ้นเสร็จปีบคน ๆ นี้เขาไปนั่งเป็นกรรมการหลายชุด ก็มีหนังสือไปเรียกอธิการบดีไปให้ปากคำ ไปให้ถ้อยคำเกือบทุกชุดที่เขาเป็นกรรมการอยู่ ซึ่งลักษณะอย่างนี้ผมมีความรู้สึกถ้าสมมุติจะใช้อย่างนี้ ควรจะเรื่องเดียวกันน่าจะเลือกได้กรรมการชุดเดียวหรืออะไรก็แล้วแต่ที่มันมี แต่ว่าก็จะมีปัญหาเรื่องของการฮั้วกันด้วยเหมือนกัน ถ้าสมมุติว่าเป็นเรื่องจริงนะครับ ผมจำได้ว่าประมาณ ๔ หรือ ๕ ชุดที่เรียกไป แล้วเรียกไปประมาณ ๒ เดือน ๓ เดือนจนกระทั่งอธิการบดีหัวเสียจริง ๆ

ประธาน : คือส่วนใหญ่เรียกมาแล้วก็สั่งให้ทำโน่นทำนี่ เขาทำไม่ได้ก็เรียกมาอีก แล้วก็บังคับไปบังคับมา น่าจะว่าอย่างไร

นายนาถ ดวงวิชัย : ขออนุญาตครับ ผม นาถ ดวงวิชัย กรณียของมาตรานี้ ประเด็นตั้งแต่พอมมี พ.ร.บ. คำสั่งเรียกที่ออกอาศัยตามมาตรานี้ของปี ๒๕๕๐ มันเริ่มมี

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

หรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาแล้วรายงานต่อสภา มติตั้งคณะกรรมการวิสามัญดังกล่าวต้องระบุกิจการหรือเรียกให้ชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อนกัน

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่คำสั่งเรียกเช่นนั้นมิให้ใช้บังคับแก่ผู้พิพากษาหรือชئونครับ หรือตุลาการที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดี หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับแก่ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยตรงในแต่ละองค์กรตามรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคสองเป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้รัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดทราบ และมีคำสั่งให้บุคคลนั้นดำเนินการตามวรรคสอง เว้นแต่เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดินให้ถือว่าเป็นเหตุยกเว้นการปฏิบัติตามวรรคสอง

เอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ นั้นให้คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำหน้าที่ตามมาตรา ๑๓ ด้วย

กรรมการวิสามัญซึ่งตั้งผู้ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร

ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๑๓ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนดอัตราส่วนตามวรรคห้า

ประธาน : เชิญครับ

นายเชียรชัย ณ นคร : เรียนถามนิดหนึ่งครับ อย่างกรรมการวิสามัญปกติก็คือจะดูเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแต่ละชุด คราวนี้ผมจำ case ไม่ได้ เคยมีคนมาเล่าให้ฟังคือกรรมการวิสามัญชุดหนึ่งไปเรียกเอาข้อมูล ซึ่งมันไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องของตัวเอง แต่ใช้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

วชิราภรณ์ ๒/๙

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประเด็นขึ้นมาว่า ส.ส. ส่วนใหญ่ แล้วก็รวมถึงฝ่ายกฎหมายของทางสภาเองด้วยมีการตีความว่าไม่ต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. คำสั่งเรียกก็ได้ คือก่อนปี ๒๕๕๐ จะเป็นลักษณะหนังสือเชิญธรรมดา ไม่มีบทลงโทษ พอพรรคสองกำหนดในปี ๒๕๕๐ ว่าเป็นไปตามกฎหมายบัญญัติ จึงนำมาสู่การออก พ.ร.บ. คำสั่งเรียกฯ สมาชิกแล้วก็ฝ่ายกฎหมายก็มีการโต้เถียงกันอยู่ ส่วนหนึ่ง แล้วก็ส่วนใหญ่ก็ไปออกความเห็นที่สามารถไม่ต้องทำตาม พ.ร.บ. คำสั่งเรียกฯ ก็ได้ในการเรียกบุคคลหรือเรียกข้อมูลเอกสารโดยการที่ตีความว่าอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยการเรียกเป็นการเชิญบุคคลธรรมดา อันนี้ก็เป็นประเด็นที่ ๑ ที่ทำให้เกิดในทางปฏิบัติที่ผ่านมามีการเลือกปฏิบัติกันอยู่ อันนี้ตัวผมเองก็เคยเจอมา ก็คือลักษณะว่า ถ้าเป็นเรื่องของคนของตัวเอง พวกตัวเองเลือกที่จะไม่ใช่ พ.ร.บ. คำสั่งเรียก เป็นออกหนังสือเชิญเหมือนในอดีตที่ไม่มีผลบังคับอะไรเลย เพราะใน พ.ร.บ. คำสั่งเรียกจะมีอยู่ ๒ ขั้นตอน ขั้นตอนที่ ๑ เป็นหนังสือเชิญธรรมดา เหมือนก่อนหน้านั้น คือเชิญก็ครั้งก็ได้ ไม่มีบทลงโทษอะไรเลย จนกระทั่งกรมการเห็นว่ามันไม่ได้รับความร่วมมือจริง ๆ แล้วจึงจะไปสู่การออกคำสั่งเรียก ซึ่งอันนั้นจะมีโทษ ทำให้ในทางปฏิบัติส่วนใหญ่กรมการเกือบจะไม่ใช่ พ.ร.บ. นี้เลย ไปใช้ลักษณะของการเชิญธรรมดา พอไม่พอใจขึ้นมา เชิญแล้วไม่มาก็ออกคำสั่งทันทีเลย กลายเป็นเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน อันนี้คือปัญหาทางปฏิบัตินะครับ -----

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ซึ่งในกรณีอย่างของท่านอัคร ผมเองก็เพิ่งเคยได้ยินว่ามีกรณีทีเอากฎหมายแบบนี้ไปใช้เพราะว่า พ.ร.บ. มันจะมีระเบียบประกอบออกมาว่าถ้าทำตาม พ.ร.บ. หนังสือ เขาเรียก บค. ๑ หรือ อส. ๑ จะเป็นลักษณะหนังสือเชิญ ข้างหลังก็จะมีหมายเหตุบอกเอาไว้ว่าถ้าเกิดไม่ทำก็จะนำไปสู่การออกคำสั่งเรียกซึ่งส่วนใหญ่สมัยทีแล้ว ๓๕ คณะสมัย ๓๐ คณะไม่ทำตาม พ.ร.บ. เลย ฉะนั้นรูปแบบหนังสือนี้บ่อยมากทีจะออก เกิดจากการตีความว่าไม่ต้องทำตามก็ได้ อันนี้ เป็นปัญหาในทางปฏิบัตินะครั้บ ซึ่งก็คงจะขอความชัดเจนต่อทางกรรมาธิการชุดนี้ด้วยเหมือนกันว่าจะทำอย่างไรให้มันมีความชัดเจนว่าต้องทำตาม พ.ร.บ. หรือไม่ต้องทำก็ได้หรือเลือกปฏิบัติอย่างไรก็ได้ครั้บ

นายธิตีพันธุ์ เชื้อบุญชัย : คือจริง ๆ เท่าทีผมเข้าใจนะ คือเป็นหนังสือเรียกธรรมดาอย่างนั้นไม่ใช่คำสั่ง แต่ว่าพอหน่วยงานเขารับบับเขาบอกว่าคือถ้าไม่มาก็มีคำสั่งเรียก คือทุกคนเขาก็มาเพราะเขาก็กลัวเรื่องผล

เลขานุการ : ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธาน ผมไม่แน่ใจว่าผมเข้าใจถูกต้องหรือเปล่า คือการพิจารณาสอบสวน จริง ๆ ตามวรรคหนึ่งทีกำลังมีการแก้ไขไปแล้ว มันไม่ใช่การสอบสวนแบบเดียวกับพนักงานสอบสวน แต่มันเป็นการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง นี่ครับตามตำราของฝรั่งเศส บอกว่ามันเป็นอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปของสภาทีจะดำเนินการอย่างไรก็ได้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงในเรื่องเหล่านี้อยู่แล้วในฐานะทีเป็นสภาผู้แทนราษฎร ไม่ใช่การให้อำนาจสอบสวนในลักษณะเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จะมีเพียงไม่กี่ประเทศซึ่งการเรียกดังต่อไปนี้เขาถือว่าเป็นความผิดอาญา และพอมันมีโทษขึ้นมาแล้วจากการติดตามไล่คณะครั้บ ผมเข้าใจว่าส่วนใหญ่คนทีถูกไล่บับก็กลายเป็นข้าราชการเสียเป็นส่วนใหญ่ พอหัวหน้าไม่มาก็ส่งลูกน้องมาก็จะพยายามบับให้หัวหน้ามาจนได้ หัวหน้าเองก็บอกว่าหัวหน้าไม่ได้ทำให้ลูกน้องมันเป็นคนทำเพราะมันรู้ ทำไม่มาตอบก็ไม่ได้ จะต้องบับเอาตัวหัวหน้ามาจนได้ ด้วยอะไรก็ไม่วู้้นะครั้บ เพราะฉนั้นมันไม่ใช่ของการสอบสวนตามความหมายทีมันมี คือเราเข้าใจกันตาม วิ.อาญา ผมเข้าใจว่าอย่างนั้น ตามตำรานะครั้บ ผมว่าตามตำรา ให้ข้อมูล

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ผมขออนุญาตครั้บ สมัยผมเป็นประธาน กกต. ก็โดนบับ เรียกให้ผมมา แต่ผมไม่ได้มา เพราะตอนท้ายของวรรคนี้เขียนไว้แล้วว่ากรรมการในองค์กรอิสระ ผู้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยตรง เดียวผมไปค้นเรื่องแล้วจะมาให้พวกเขาทราบเป็นความรู้แล้วกันนะครั้บ เขาเรียกหลายครั้บครั้บ แต่ในที่สุดผมก็ไม่ได้มา ขอบคุนครั้บ

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครั้บ ถ้าเราตัดตัวนี้ออกเท่ากับว่าพระราชบัญญัติทีสภาออกมาแล้วนั้นจะถูกยกเลิกไปโดยปริยายหรือเปล่าครั้บว่าคือเขามีพระราชบัญญัติมากำหนดความผิดอาญาสำหรับคนทีไม่มา เรียกแล้วไม่มา

ประธาน : คือนอกจากที่เป็นปัญหา เขาเรียกซ้ำแล้วซ้ำเล่ามันยังไม่ใช้กรรมการเป็นคนเรียก กรรมการจะตั้งอนุกรรมการ แต่ตัวอนุกรรมการนั้นละเป็นตัวที่ฉกฉกรรจ์ในการทำ แล้วบางทีที่เรียก ๆ มานี้เรียกมาเพื่อเคาะกะลา ฉะนั้นมันก็เป็นทีที่เสียหายกับคณะกรรมการ หรือ ส.ส. เอง นี่เรามองแบบสุจริตนะว่า ส.ส. ไม่รู้เรื่อง ฉะนั้นถ้าเราจะกำกับเสียได้ใหม่ว่าอยากจะศึกษาอะไรก็ศึกษาไป อยากทำกิจกรรมอะไรก็ทำไป แต่ถ้าเมื่อไรจะสอบหาข้อเท็จจริง คณะกรรมการต้องเป็นคนสอบเอง ไม่ใช่ได้เที่ยวได้ไปรับอาสาจากสภาแล้วก็มาตั้งคนโน้นคนนี้ไปสอบ แล้วทั้งหมดก็เป็นรายงานของคณะอนุกรรมการ มีใครมาร้อง พวกไหนนะ ๗-๘ ครั้ง บังคับแล้วบังคับอีกให้แก้ แก้ออนุกรรมการ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านประธานครับ ผมเคยมีประธานกรรมการบางคน เขาสั่งในฐานะประธานกรรมการ ก็จะมีปัญหาอย่างนี้ครับ คือเรียกคนโน้นคนนี้มาแต่ความจริงไม่ได้ในนามของคณะกรรมการ เคยมีข่าว ถ้าเราเขียนอย่างนี้ก็จะทำไม่ได้ใช่ไหมครับ

ประธาน : จริง ๆ มันก็ทำไม่ได้อยู่แล้ว เป็นคณะกรรมการก็ต้องมติของคณะกรรมการ

เลขานุการ : มาตรา ๑๔ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นกรรมการสามัญและมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญเพื่อกระทำกิจการพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ได้ การกระทำกิจการ การสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาและเป็นอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในการตั้งคณะกรรมการ

ในการสอบหาข้อเท็จจริง คณะกรรมการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดกระทำแทนมิได้

คณะกรรมการแต่ละคณะต้องไม่มีหน้าที่ซ้ำซ้อนกัน

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ แต่การเรียกเช่นนั้นมิให้ใช้บังคับแก่ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดี หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้บังคับแก่ผู้ตรวจการแผ่นดินหรือกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เราตัดคำว่าตามรัฐธรรมนูญออก หรือกรรมการในองค์กรอิสระที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยตรงในแต่ละองค์กรตามรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้วแต่กรณี ให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่จะมาให้ข้อเท็จจริงตามที่คณะกรรมการเรียก

ประธาน : คือถ้ารัฐมนตรีเขาสั่งการแล้วไม่ทำ แล้วเขาก็ไปลงโทษคนของเขา หรือถ้าไม่สั่งการ ตัวก็อภิปรายไม่ไว้วางใจฐานจงใจไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่เรื่องที่จะไปลงโทษคน แต่ว่าถ้าเขามีกฎหมายจะลงโทษแล้วก็ไปว่ากันอีกทีหนึ่ง อย่างนี้พอจะป้องกันได้ไหม เชิญ

นายอัคร จารุจินดา : แต่ที่ท่านลองใช้ว่าคำสั่งเรียก กฎหมายฉบับนั้นมันก็ยังอาจใช้บังคับได้ต่อไป

ประธาน : มีอำนาจเรียก อัยนี้เขาคงตำเราบ้าง แต่ผมคิดว่าตำอย่างไรก็ยังคุ้ม เพราะว่ามันอันตรายจริง ๆ ที่ฟังกันนี้ ผมก็ว่าทำไมคนมีความรู้สูง ๆ วิ่งเต้นอยากมาเป็นอนุกรรมการในกรรมาธิการกัน แล้วทั้งอนุกรรมการแล้วยังมีคณะทำงานของคณะอนุกรรมการ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ ผมจำได้ ไม่รู้เดี๋ยวดังเรียนถามเลขา คือเข้าใจว่าที่จอดรถที่สุวรรณภูมิ รู้สึกเขาจะได้สิทธิ์ด้วยหรือเปล่าครับในการเอารถไปจอด ได้ค่ายกเว้นอะไรด้วยหรือเปล่าครับ สภาพดูแลตรงนั้นด้วยไหมครับ มีคนพูดคล้าย ๆ อย่างนั้นซึ่งผมก็ไม่ค่อยมั่นใจ คือเวลาเขาเดินทางเขาได้สิทธิ์ การแสดงบัตรของเขาอะไรพวกนี้

ประธาน : ตอนเป็นประธานแล้วก็มีคนเขามาขอ ไม่รบกวนอะไรแต่ช่วยออกบัตรรัฐสภาให้หน่อย ผมว่าจะเอาไปทำอะไร ก็ไม่ได้มีเรื่องอะไรอยู่ในสภา เขาบอกตำรวจมาเห็นก็กลัวว่าเออจริงหรือไม่เคยรู้เลย พอเห็นบัตรผ่านเข้าสภามันกลัว เพราะอย่างไร ๆ ก็เป็นญาติโยมกับ ส.ส. แน่ บัตรจอดรถนี้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : มันมี มันใช้ได้ นะครับ ในกรณีเข้าบัสเลน อ่างได้บอกว่าจะรีบไปประชุมอะไรสักอย่าง ตำรวจเห็น ก็ไปได้

ประธาน : คือในกรณีที่มันเป็นบัสเลนถ้าเพื่อไม่มีรถไปขวาง เขาบอกเขายอมให้วิ่งได้ไม่ใช่หรือ ไปได้ไหมอย่างนี้คุณภักทระ

นายภักทระ คำพิทักษ์ : ได้ครับ ก็กำลังนี้ว่ามันต้องอยู่ในรัฐธรรมนูญหรือเปล่า

ประธาน : เพราะว่าจริง ๆ การตั้งกรรมาธิการ ถ้าไม่เขียนเลยก็ได้ไปอยู่ในข้อบังคับ แต่ว่าตอนหลังมันเขียนมาเพื่อใช้อำนาจในการเรียกคนมา แล้วก็ไปบังคับว่าถ้าพรรคการเมืองจะต้องผสมผสาน ทีนี้ก็เลยกลายเป็นตัวติดแห้งกันอยู่ในรัฐธรรมนูญ เชิญครับ

นายวรชิต สิงหเสนี : ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ ผมก็กำลังฟังตาม ก็ดูแล้วรู้สึกเหตุผลที่เราต้องมาระบุก็คือตัวป้องกันผมมีข้อสังเกต ๒ ข้อครับในวรรคสอง ท่านประธานครับ อันนี้เราจะเขียนแล้วก็ตรงดีแต่มันดูเหมือนซ้ำซ้อน มันเป็นไปได้ไหมครับที่อำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ใน การตั้งคณะกรรมาธิการ ไม่ใช่หน้าที่ของสภา เราถึงต้องเขียนว่าเป็นหน้าที่ของสภาและเป็นหน้าที่ของคณะกรรมาธิการ คือเรากลัวว่ากรรมาธิการจะตั้งหน้าที่ตัวเองซึ่งไม่เป็นหน้าที่ของสภาใช่ไหมครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ชัญญาภัก ๗/๔

ประธาน : คือมันมีที่มา ชั้นที่ ๑ ก็คือเขียนว่าอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา แต่อันนี้ มันเขียนไว้อย่างนี้ว่าเพื่อทำกิจการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ มันก็พบว่าต่อมา ส.ส. ก็เอาหมดทุกเรื่อง คือไปจับกับเขาหมดทุกเรื่อง มาถึงปีหนึ่งปีไหนจำไม่ได้เราก็รู้สึกว่ามันต่อไปไม่ได้ แล้วก็เลยเขียนกำกับเอาไว้ว่าอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา ซึ่งแม้กระนั้นก็ยังพบว่ามันก็ขยายไปทุกวันอำนาจหน้าที่ของสภานี้ เขาก็ว่าเขาต้องทำอย่างโน้นทำอย่างนี้ คราวนี้พอมาถึงกรรมาธิการ มันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภานั้นล่ะแต่มันอยู่ในคณะอื่น เขาก็ทำเพราะบังเอิญเรื่องนั้นกำลังฮิต แล้วก็เคาะกะลาอยู่คนเดียวมันเสียเปรียบมันต้องเคาะกันหลาย ๆ ใบ ก็แย่งกันทำ จะเห็นว่าถ้าพอมีเรื่องอะไรที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ เงินเป็นหมื่นล้าน กรรมาธิการจะระดมกันเข้ามาเลย เศรษฐกิจก็คณะหนึ่ง การเงินคณะหนึ่ง การคลังคณะหนึ่ง พลังงานอีกคณะหนึ่ง ๔ คณะ ทำเรื่องเดียวกันหมด ฉะนั้นนี่ก็เป็นชั้นที่ ๒ แล้ว ฉะนั้นเรื่องที่จะทำต้องระบุไว้ในกรรมาธิการด้วย นี่เล่าให้ฟังแต่อย่าไปเล่าให้ฟัง

นายรชิต สิงหเสนี : ครับผม ถัดไปเรื่องข้อยกเว้นครับ อำนาจที่เรียกไม่ได้สำหรับผู้พิพากษาและตุลาการ อันนั้นผมเห็นว่าถูกต้อง แต่เราจะจำกัดเฉพาะผู้ที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดี อันนั้นผมเห็นชัดเจน หรือบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล ผมเองไม่เคลียร์ว่าอันนี้เข้ามาเกี่ยวอย่างไรครับ หรือเราไม่ได้ blanket ให้ผู้พิพากษาและตุลาการทุกท่านใช้ไหมครับ เฉพาะผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ถ้าท่านจะจำกัดเฉพาะแค่นี้ผมคิดว่ามีเหตุผล แต่เมื่อต่อไปว่าหรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล อันนี้ผมไม่ค่อยเข้าใจเหตุผลว่าตรงนี้มาเกี่ยวข้องอย่างไรว่าเฉพาะผู้พิพากษาและตุลาการที่ทำหน้าที่ อันนั้นผมเห็น แต่ว่างานด้านบุคคลอีกอันหนึ่งแล้วมันต้องมีการตีความใช้ไหมครับ และถัดไปเรื่องผู้ตรวจการแผ่นดิน กรรมการในองค์กรอิสระ ก็ยังต้องเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง อันนั้นจะเข้าใจง่ายกว่าไหมครับ คือว่า blanket เลยกว่าถ้าเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินหรือกรรมการ หรือมีเหตุผลอะไรที่ระบุว่าที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยตรงในแต่ละองค์กร ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ถ้าเป็นเรื่องอื่นก็เรียกมาได้ แต่นี่อย่างกรณีของการบริหารงานบุคคล ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานบุคคล จะเรียกเขามาถามว่าทำไมถึงเอาผู้พิพากษาคณะนี้ย้ายไปเป็นหัวหน้าศาลคนนั้น ทำไมไม่เอาคนนั้นตั้งเป็นอธิบดีผู้พิพากษาคณะนี้ การบริหารงานบุคคลนี้ะครับเขาไม่ให้ไปยุ่ง ในรัฐธรรมนูญก็กำหนดไปแล้วว่าเป็นอิสระ ศาลนี้เป็นอิสระ จะได้เที่ยวไปถามไถ่เขาไม่ได้ว่าทำไมถึงไม่เอาคนนั้นขึ้นทำไมไม่เอาคนนี้ขึ้น เพราะว่าถ้าถามได้เดี๋ยวก็น่าจะฝากต่อ ถามเสร็จเขาก็บอกว่าช่วยเอาน้องเมียผมไปเป็นหัวหน้าศาลจังหวัดนี้ทีเถอะ เขากลับเขาก็เลยไม่ให้กัน จริง ๆ อ้ายนี้มาเขียนทีหลัง แต่ก่อนนี้ไม่มีเขียนหรือกรรมาธิการสมัยก่อนไม่มีเขียนเพราะสภาเขาก็รู้ว่าพวกตุลาการเขาเป็นอิสระ ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยเขียนในรัฐธรรมนูญด้วยนะครับว่าตุลาการเป็นอิสระในเรื่องบริหารงานบุคคล แต่ว่าด้วยวิวัฒนาการที่มัน

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

สัญญาภาค ๗/๕

นำกลัวมากขึ้น ๆ เขาก็เริ่มเขียนว่าไม่ใช่อิสระในการพิพากษาคดีอย่างเดียว มันควรจะเป็นอิสระในเรื่องของการบริหารงานบุคคลด้วย แต่ที่นี้พอมาถึงก็กลัวว่ากรรมการจะไปเรียกมาถามว่าทำไมถึงไม่เอาคนนั้นขึ้นไม่เอาคนนี้ขึ้น เขาก็เลยห้ามไว้ ส่วนองค์กรอิสระอื่น ๆ ที่เขาจำกัดไว้โดยเฉพาะการปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย เพราะถ้าไปเรื่องอื่นเขาก็อาจจะมาถามได้

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ในคำที่ว่าในกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี หมายความว่าขณะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ใช่ไหมครับ หรือว่าเฉพาะในกรณีที่ว่าอยู่ในระหว่างการพิพากษาคดีในการที่จะสืบพยานหรือว่ามี การไต่สวนเท่านั้น

ประธาน : ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการทำหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี เขาสอบถามไม่ได้ ถึงออกไปแล้วมาถามทำไมถึงตัดสินคดีนั้นให้แพ้ ขึ้นให้ถามได้ เจริญเลย

นายชาติชาย ฅ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ มาตรฐานนี้สำคัญนะครับ เพราะมันจะบ่งไปทางด้านของคุณภาพในการทำงานของสภาด้วยนะครับ เพราะผมดูแล้วเหมือนมันมีมาตรฐานเดียว ที่เหลืออยู่เป็นขั้นตอนวิธีการหมด เป็นเชิงเทคนิค ที่นี้ก็เลยพอม่าอ่านอีกทีก็มีข้อสงสัยครับว่าในคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด

ประธาน : มีอำนาจเรียก

นายชาติชาย ฅ เชียงใหม่ : เรียกนะครับ เอกสาร ที่นี้มันมีวัตถุอื่นที่มันไม่ใช่เอกสาร มันเป็นสิ่งประดิษฐ์ มันเป็นอะไรต่าง ๆ นานา ซึ่งสมัยนี้มันมีมากกว่าตัวเอกสารที่เป็นตัวกระดาษมันจะคลุมไปถึงอันนั้นไหมครับ

ประธาน : ไม่ถึง จะเรียกเขามาไม่ได้ ก็ถามเขาสิว่าหน้าตามันเป็นอย่างไรถ่ายรูปมาดู มันไม่ใช่สออคคืออาญาจะได้ไปเอามาเป็นวัตถุพยาน

นายชาติชาย ฅ เชียงใหม่ : เอามาโชว์ก็ได้ เอามาแสดงก็ได้

ประธาน : ถ้าเขาอยากจะโชว์เขาก็มาโชว์ได้แต่คุณไปเรียกให้เขาเอามาโชว์

นายชาติชาย ฅ เชียงใหม่ : แล้วก็เอกสารอันนี้ก็รวมความหมายถึงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ด้วยไหมครับ

ประธาน : ถ้าเขาเปิดให้ดูได้เขาก็เปิด เกิดให้เขายกเครื่องมาให้ดูนี้ไม่ได้ แล้วนี่ก็เปลี่ยนใหม่เป็นการสอบสวนเป็นสอบสวนข้อเท็จจริง และแก้ปัญหของคุณอัคร

นายชาติชาย ฅ เชียงใหม่ : ขอบคุณครับ

ประธาน : คืออย่างนี้ เราก็กลุ้มใจกับการเขียนพวกนี้นะ มันก็เหมือนกับเราเขียนฟ้อง ว่าอย่างนั้น แต่มันเป็นสภาพที่เกิดขึ้นจริงแล้วถ้าเราไม่แก้มันก็เป็นปัญหาเรื้อรังอยู่จนกระทั่งในที่สุดสภาพมันก็ตกต่ำ เห็นเขาก็หนีทาแล้วละ สังเกตดูเถอะครับถ้ามีเรื่องอะไร แค่ว่าเรื่องคลองจั่น สหกรณ์คลองจั่น ก็คณะศึกษาเรื่องนี้ แย่งกันอึ้งตึ้งนั่งหมด และเคยสังเกตบ้างไหมว่าจะตีบป้อฮ้อไปพัก เจียบหายไปเลย แล้วเราก็ไม่เคยรู้ว่าไปสอบแล้วตกลงมันเป็นอย่างไร ตกลงกันว่าอะไร

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

สัญญาภาค ๗/๖

ก็เลิกกันไป ผมเคยถูกเรียกไปถาม ผมก็นึกว่าเขาจะเอาจริง ก็เล่าให้ฟัง แล้วก็เขาหายไปเลย ไปถามว่าเอาอุตสาหกรรมเรียกผมไปถามว่าเรื่องนี้เป็นอย่างไรผมก็เล่าให้ฟังแล้วแล้วทำไมไม่เดินทางต่อ ไม่มีอะไรแล้วครับ เรียบร้อยคุยกันได้แล้ว ก็ไปได้ไหม ยังติดใจอะไรไหม เชิญครับ

นายนาถ ดวงวิชัย : ขออนุญาตครับ ประเด็นที่ ๑ ก็คือว่าเกี่ยวกับตัว พ.ร.บ. คำสั่งเรียกคณะครับ นั้นหมายความว่าถ้าเขียนแบบนี้แล้วคือกรรมการสามารถที่จะไม่ต้องทำตาม พ.ร.บ. ก็ได้ อย่างนั้นใช่ไหมครับ เพราะว่า พ.ร.บ. ตัวนั้นมันยังค้างอยู่เพราะว่ามันอาจจะส่งผล ถ้าเกิดกรรมการคณะไหน พ.ร.บ. นั้นมาใช้ ผมเข้าใจว่าอาจทำให้ตัวคำสั่งเรียกของ คณะกรรมการตาม พ.ร.บ. แปรสภาพอาจจะไปเป็นคำสั่งทางปกครองได้ครับ เพราะว่าตั้งแต่แรก มามันมีประเด็นนี้อยู่ แต่พอดีว่าแต่เดิมไม่มีการตีความเป็นคำสั่งปกครองเพราะเนื่องจากว่ามันมี ถูกเขียนเอาไว้ในรัฐธรรมนูญ อันนี้ประเด็นที่ ๑ นะครับ -----

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ส่วนประเด็นที่ ๒ เป็นปัญหาในข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติที่ผ่านมา แม้กระทั่งของเดิมจะเขียนเอาไว้ว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นมาต้องไม่ซ้ำซ้อน แต่ว่าในทางปฏิบัติกรรมการจะไปตีความในเรื่องเหล่านั้นเข้ามาอยู่ในอำนาจของตัวเอง ยกตัวอย่างเช่น ถ้ามีกรณีของเด็กนักเรียนตีกัน คณะกรรมการการศึกษาจะบอกว่าเรื่องนักเรียนเกี่ยวกับคณะกรรมการการศึกษา คณะกรรมการเด็ก สตรี เยาวชนฯ ก็บอกเรื่องเด็กก็เอาไปศึกษา อันนี้คือปัญหาในข้อเท็จจริง ก็เลยนำเรียนเพื่อว่าจะแก้ไขอย่างไรได้ครับ

ประธาน : ให้เขาไปเสี่ยงภัยเอาเอง เมื่อซ้ำซ้อนแล้วทำผิดรัฐธรรมนูญ เขามีโอกาสไม่มาตรา ๑๕๗ ก็ถูกพ้นจากตำแหน่งเพราะจงใจไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นต้องทิ้งไว้ให้เขาแล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ท่านประธานครับ ที่ว่าไม่ซ้ำซ้อนนี้ แล้วตกลงจะให้ใครชี้หรือเปล่า ที่ผ่านมาก็เคยมี สภาผู้แทนราษฎรก็ตั้ง วุฒิสภาก็ตั้ง เรื่องเดียวกัน และขอเอกสารจากหน่วยงาน เราก็ต้องถ่ายไปทั้ง ๒ ชุด

ประธาน : ถ้าคนละสภาไม่เป็นไรครับ ซ้อนกันได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แล้วมันเรื่องเดียวกัน ให้ส่งเอกสารก็เรื่องเดียวกัน แล้วทางนี้ก็ถ่ายส่ง

ประธาน : อันนั้นจนปัญญา เพราะคนละสภาที่เรากำลังเป็นห่วง ในสภาเดียวกันทำเรื่องเดียวกัน

นางกิริณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานคะ โดยปกติแล้วที่เป็นอยู่ในกรรมการใหญ่ ท่านประธานจะเป็นคนตัดสินใจเองว่าเรื่องนี้ควรจะไปอยู่ในคณะกรรมการพัฒนาสังคม เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสและคนพิการ ท่านประธานก็จะดู แล้วท่านก็จะบอกว่า พ.ร.บ. ตัวนี้ต้องให้อนุกรรมการเด็ก สตรีฯ ไปดูเพราะมันเกี่ยวกับด้านสตรี แต่บางครั้งก็มีเรื่องของเด็กเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย อย่างท้วงก่อนวัยหรือว่าการมีลูกโดยใช้วิทยาศาสตร์ ท่านก็จะกำหนดไว้เลย บางทีท่านก็จะเอา ๒ อนุกรรมการแบ่งกันแล้วให้มาร่วมกันพิจารณา นี่พูดถึงประสบการณ์ที่ทำมา แล้วก็ไม่ค่อยมีปัญหายุ่งยาก ส่วนในเรื่องของสหกรณ์คลองจั่น ตอนที่ดิฉันเป็นรองประธานคณะกรรมการการเงิน การคลัง สถาบันการเงินของรัฐนั้น อันนี้ก็ได้รับการ Assign มาจากประธานว่าเอาให้คณะอนุกรรมการที่ดูแลด้านสหกรณ์ กับธนาคารของรัฐไปดู สถาบันการเงินไปดู เราก็ดูให้ เราก็ทำตามคำสั่งท่านประธาน

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ท่านประธานสิ่งอย่างใดก็ต้องทำอย่างนั้น ก็ไปศึกษาดู ซึ่งจริง ๆ แล้วเราก็ได้ประโยชน์เยอะ เพราะเราไม่ใช่ไปบังคับเขาหรอกค่ะ DSI ที่เป็นผู้ดำเนินการตอนนั้นอยู่เอาเอกสารมายกให้เราทั้งหมด เราถึงเห็นตัวจริงของเซ็ค ๘๐๐ กว่าล้านบาทที่ประธานสหกรณ์เขียนให้ท่านธรรมกายใบละ ๑๐๐ ล้านบาท เราเห็นหมดเอกสารพวกนี้ คราวนี้พอเราพูดไปพูดมา ไม่ใช่ว่าเชิงดู เราก็ไปแนะนำ DSI เราก็ไม่ทราบว่าเขาไม่ดำเนินการกับประธานของสหกรณ์ เขาบอกว่าเขามารายงานพวกผม ผมก็เลยไม่ให้เขาประกันตัว แล้วเขามีสิทธิที่จะหนีไหม ปรากฏว่าเป็นหมิ่นล้น เพราะว่ามีคนมาร้องเรียน พวกสมาชิกว่าเขาเงินหายไปเยอะมาก รวมทั้งคนแก่คนเฒ่า ดิฉันก็ต้องช่วยเหลือเขา แต่ก็อยากจะเรียนว่าโดนความเป็นจริงแล้วเราก็ได้ช่วยเหลือคนไปเยอะ แล้วก็ทำสำนวน แล้วยังแนะนำเขาอีก เขาบอกเขาไม่รู้จะเอาข้อหาอะไรไปกล่าวหาประธานสหกรณ์ เราบอกว่าพระต้องโดนข้อหาอะไรรู้ไหมคะ ข้อหารับของโจร เพราะว่าท่านไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์ ท่านไปรับเงินเขามาอย่างนี้แล้วเข้าบัญชีส่วนตัวท่านบ้าง ไปแจกจ่ายอะไรบ้าง ก็อยากจะเรียนว่าจริง ๆ แล้วเราก็ไม่ทราบว่าข้างล่าง ส.ส. เขาทำอะไร แต่ ส.ว. เราก็ทำอย่างนี้ ก็เชิญ DSI มา เอกสารหลักฐานเราก็ขอมาครบ เขาก็มาพร้อม แล้วเราก็บอกคุณต้องระวังเรื่องขาดอายุความ เรื่องการหนีของคุณศุภชัย ประธานของบริษัท เราก็เตือนไป เพราะเป็นประโยชน์ของประชาชนจริง ๆ เพราะประชาชนมาร้องเรา ถ้าไม่มาร้องเราก็จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยว อันนี้ก็อันหนึ่งซึ่งบางครั้งอนุกรรมการที่ตั้งไว้ก็มีประโยชน์อยู่ตรงนี้เหมือนกัน คือเราเข้าไปศึกษา แล้วก็หาข้อมูลดำเนินการ แนะนำ DSI ทำเฉย ๒ คน ๓ คนก็ไม่ทำ จนกระทั่ง ๕-๖ เดือนต่อมาเราถึงบอกว่าถึงเวลาแล้วที่ท่านจะต้องดำเนินการอะไรบ้าง ปล่อยให้คุณศุภชัยเดินไปเดินมาเดี๋ยวก็บินออกไปเมืองนอกหรอก ก็เลยอยากจะเรียนให้ทราบถึงว่าบางครั้งมันก็มีประโยชน์ในอนุกรรมการในการช่วยเหลือประชาชน แล้วก็สหกรณ์ยูเนี่ยนอีกอันหนึ่งก็เรียนให้ทราบค่ะ

ประธาน : เชิญครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ผมว่ากลไกของการทำกรรมการนี้เป็นกลไกหนึ่งของการทำหน้าที่ของสภาที่สำคัญ แต่ที่ Thailand Only อีก ก็คือว่าประเทศเราใช้กลไกอันนี้ ใช้อำนาจนิติบัญญัติไปแสวงหาผลประโยชน์มันก็มี ที่นี้ประเด็นคือว่าเราเคยขัดอยู่เหมือนกัน ปี ๒๕๔๙ เราก็เคยเจอนะครับ ท่านประธานก็ยังช่วยผมอยู่ในสภาเพราะ

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ผมโดนเขาตำหนิดเนื่องจากผมไปอภิปรายเรื่องนี้เข้า ทีนี้ก็คือว่ามันน่าจะมีตัวที่ย้อนกลับไหมครับ ท่านประธานในกรณีที่มีคนร้องว่าคณะกรรมการไปทำในสิ่งที่ไม่ถูกไม่ชอบ สมัยนั้นก็ได้อ่านอาจารย์คอยเตือนว่าอันนี้ไม่ควรหรือว่ามันจะไปหมิ่นประมาทเขา อันนั้นก็ซา ๆ ไปหรือว่าท่านอาจารย์เตือนเขา แต่บางครั้งผมคิดว่าถ้าผู้เป็นประธานรู้อยู่แต่ก็เกรงใจเขา เพราะว่าส่วนมากเขาก็จะรวมกันมาแล้วก็เป็นคนที่ทำอะไรคล้าย ๆ กัน แล้วเขาคุมเสียงอยู่ในกรรมการได้เขาก็ไปทำในแนวทางที่เขาอยากจะทำได้ เรื่องระยะเวลาเรามีสภาเป็นตัวกำหนดว่ารายงานความคืบหน้าถึงไหน เราก็เอาตัวรายงานดูว่าจะต่ออายุหรือไม่ต่ออายุ แต่ในกรณีที่เขาประพฤตินั้นไม่ชอบหรือว่ามันร้องเรียนมานี้ คือผมคิดว่าถ้าให้อำนาจประธานในการที่จะไปยุติหรือยับยั้งมันก็ไม่เหมาะสม ควรจะให้หน้าที่เขาทำงาน แต่ว่ามันน่าจะมีกลไกอะไรที่มันย้อนกลับไปอันหนึ่ง ผมว่าท่านอาจารย์ชำนาญน่าจะพอนึกออก

ประธาน : ที่เขียนนี่คือมันจะเป็นตัวกรอบ ๑. ถ้ากรรมการชุดใดทำแล้วชุดอื่นต้องไม่ทำ ๒. หน้าที่ ไม่ใช่สักแต่ว่าเป็นหน้าที่ของสภา ต้องเป็นทั้งหน้าที่สภาและหน้าที่ของคุณด้วย คราวนี้อันที่ ๓ ก็คือว่าถ้าเรื่องสอบสวนคุณอย่าเที่ยวได้ตั้งอนุกรรมการไปสอบไม่ได้ คุณต้องสอบเอง เมื่อเรากำหนดกรอบไว้อย่างนี้แล้วในจริยธรรมในที่สุดมันจะต้องมีว่าแล้วใครกระทำฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญผลจะเป็นอย่างไร ซึ่งตัวนี้จะมีย้อนกลับ อีกอันที่จะย้อนกลับก็คือว่าถ้าเผื่อไปเที่ยวทำซี้ซั้วไปเรียกใครเขามาแล้วเขาไม่มา เขาก็อ้างว่าคุณทำผิด

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ สืบเนื่องเรื่องนี้ครับ มาตรการที่เรากำลังพิจารณาว่าตั้งกรรมการสามัญก็ได้ วิสามัญก็ได้ ศึกษาหาข้อเท็จจริงอะไรก็ได้แล้วแต่ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา คราวนี้ผมก็พลิกดูเราก็ไม่ได้ไปเขียนที่ไหนสักข้อว่าสภามีอำนาจหน้าที่อะไร มันกระจัดกระจายไปหมด แต่ ส.ว. ดูเหมือนจะมี ก็เรียนปรึกษาท่านประธานว่าเราไปเขียนที่ไหนสักแห่งดีไหมครับ เพราะจะได้รู้ว่าหน้าที่มีอะไรบ้าง แล้วจะได้เป็นกรอบไว้ว่าอะไรควรไปตั้งกรรมการ อะไรไปเรื่อยเปื่อยอย่างกรณีอย่างนี้ไม่ได้ จะดีไหมครับ

ประธาน : หน้าที่มันโดยปริยาย มันอยู่ในรัฐธรรมนูญ อำนาจหน้าที่นิติบัญญัติ อำนาจหน้าที่ควบคุมฝ่ายบริหารซึ่งเขียนได้ยากกว่าคืออะไรบ้าง เขียนไปเท่ากันไปยืนยันว่าครอบคลุมจักรวาล เพราะฉะนั้นหลักที่เวลาเขากำหนดอำนาจหน้าที่เขาถึงกำหนดตามกระทรวงของรัฐบาล แต่จริง ๆ มันก็คือการตรวจสอบการดำเนินการของรัฐมากกว่า

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

แต่ว่าบางเรื่องมันก็กว้าง ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเราจะศึกษาว่าการใช้เครื่องมือ IT มันเป็นอันตรายต่อการดำรงชีวิตของคนมากน้อยแค่ไหน เพื่อที่จะไปดูและควรจะทำกฎหมายอะไร มากำกับมัน มันก็ไปไกลเลย มันจะไปออกนอกกรอบของรัฐบาล เพราะฉะนั้นจริง ๆ โดยอำนาจหน้าที่ของสภามันก็ไม่แคบ แม้กระนั้นบางทีสภายังทำนอกหน้าที่กรมอีก ตอนนั้น รัฐบาลจอมพล ถนอม หรืออะไรสักอันหนึ่ง เขาตั้งกรมการศึกษาเรื่องอะไร ซึ่งเห็นชัดเลย ว่ามันนอกหน้าที่ หลังจากนั้นมาก็เลยเริ่มเขียน จะเขียนในปี ๒๕๒๑ หรือ ปี ๒๕๓๔ ที่เริ่มเขียนอำนาจในหน้าที่ ผมจำได้ผมเป็นคนใส่คำนี้ แต่นึกไม่ออกว่าเกิดอะไรขึ้นที่ไหน ถ้าอย่างนั้นต้องเกิดหลังปี ๒๕๒๑ ไม่ใช่จอมพล ถนอม ตอนนั้นเป็นรัฐมนตรีแล้ว

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ตำราการเมือง รัฐศาสตร์ เขาจะเขียน นิติบัญญัติมีหน้าที่อะไรบ้าง ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ แต่พอมารัฐธรรมนูญเราใส่ไม่ได้

ประธาน : ใส่ไม่ได้ ใส่แล้วเกิดเรื่อง เพราะมันเหมือนกับที่เรากำลังจะไปใส่ หน้าที่ของคณะรัฐมนตรี อำนาจหน้าที่เราก็ใส่ไม่ได้หมดหรอก เราได้แต่ใส่เป็นหลัก ๆ เพื่อให้ รู้เท่านั้น ถ้าเราจะใส่เดียวไปถึงก็คงต้องช่วยกันคิด มันจะใส่ในเชิง negative พวกคุณต้องไม่ ทำอย่างนี้มากกว่าที่จะให้คุณทำอะไร เพราะเราจระไนไม่หมดหรอกว่าคุณต้องทำอะไร แต่อาจจะนึกได้ออก ๒-๓ อย่างว่าคุณต้องไม่ทำอะไร เชิญครับ

นายบรรชิต สิงหเสนี : ท่านประธานครับ กลับไปมาตราเดิมครับ ผมนั่งอ่าน ดูแล้วในวรรคสี่ ถ้าอยู่ตรงนี้เหมือนเราใส่ไว้เป็น after thought ครับ จริง ๆ แล้วน่าจะต้อง เป็นข้อแรก ๆ ใหม่ครับว่า คณะกรรมการต้องไม่ดำเนินการซ้ำซ้อนกัน เสร็จแล้วค่อยลงมา รายละเอียดว่าในการสอบหาข้อเท็จจริงทำอะไรบ้าง วรรคสองเดิม วรรคสามเดิม แล้ววรรคห้า มันจะต่อกันดี แต่ถ้าเอาตรงนี้มาอยู่ตรงนี้มันซ้ำซ้อนกัน มันเหมือนนึกขึ้นได้ก็ไปสอดไว้ครับ มันน่าจะมาหลังมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่งใหม่ครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : เอาไปไว้ด้วยกันตามที่ระบุไว้ในการจัดคณะกรรมการซึ่งต้อง ไม่ซ้ำซ้อนกัน เชิญครับ

นายนาถ ดวงวิชัย : ขออนุญาตครับ ขอความชัดเจนนิดหนึ่งครับ เพื่อให้ เวลาพวกผมนำไปปฏิบัติ ก็คือว่าแต่เดิมมันจะมีว่าเมื่อดำเนินการศึกษาเสร็จแล้วรายงาน ต่อสภา ไม่ทราบว่ายังเป็นอย่างนั้นอยู่หรือเปล่าครับ

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : อันนั้นอยู่ในข้อบังคับของคุณไม่ใช่หรือ คุณนรชิตยังมีอีกไหม
ไม่มีแล้วนะ ต่อไปมาตรา ๑๕

เลขานุการ : มาตรา ๑๕ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้อง

(๑) ไม่ดำรงตำแหน่งหรือหน้าใดในหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ
รัฐวิสาหกิจ หรือตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นหรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) ไม่รับหรือแทรกแซง หรือก้าวก่ายการเข้ารับสัมปทานจากรัฐ หน่วย
ราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ
หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วน
หรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัทที่ได้รับสัมปทาน หรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะ
ดังกล่าว ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(๓) ไม่รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือ
รัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษ นอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจปฏิบัติ
ต่อบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานปกติ

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือ
สมาชิกวุฒิสภารับเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดใน
ลักษณะเดียวกัน และมีให้ใช้บังคับในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภารับ
หรือดำรงตำแหน่งกรรมการของรัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา หรือกรรมการที่
ได้รับการแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดิน

ให้นำความใน (๒) และ (๓) มาบังคับใช้กับคู่สมรสและบุตรของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาและบุคคลอื่นซึ่งมิใช่คู่สมรสและบุตรของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาที่ดำเนินการในลักษณะผู้ถูกใช้ ผู้ร่วมดำเนินการ
หรือผู้ได้รับมอบหมายจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาให้กระทำการ
ตามมาตรานี้ด้วย

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตถามตรงคุณสมบัติ
เพราะว่าวุฒิสภาเรามีความตั้งใจจะให้กลุ่มข้าราชการ พนักงานของรัฐสามารถเข้ามาสมัคร
ได้ เพราะฉะนั้นใน (๑) คงไม่ได้เป็นการเขียนไว้อย่างนี้แล้วจะเป็นการไปตัดคุณสมบัติเขา
ครับ ขอเรียนถามครับ

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ประธาน : (๑) ทำไม่ครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : คือเข้าใจว่าที่เราคุยกันในเรื่องของวุฒิเราจะให้โอกาสพนักงานของรัฐ ข้าราชการที่สามารถที่จะเป็นกลุ่มสังคมกลุ่มหนึ่งด้วยครับ เพราะฉะนั้น (๑) คงไม่ได้ทำให้เวลา กกต. ไปพิจารณาแล้วจะไปตัดคุณสมบัติคนที่มาจากกลุ่มดังกล่าว เราต้องได้ก่อน

ประธาน : เราไม่ให้เป็นนะ ไปสมัครได้แต่ว่าตอนจะมาเป็นต้องพ้น

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ถ้าอย่างนั้นถูกต้องครับ เพราะว่าเป็นข้าราชการ แล้วจะไปกำกับรัฐมนตรีได้อย่างไร

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ท่านประธานคะ อยากจะเรียนถามว่ากงสุลกิตติมศักดิ์ของประเทศต่าง ๆ นี้มีเพื่อนฝากถามมาว่าไม่ได้อยู่นี้ ไม่ได้ควบคุมใช้ไหมคะ ยังเป็นกงสุลของประเทศอะไรต่าง ๆ

ประธาน : ไม่ กงสุลกิตติมศักดิ์ใช้ไหม ควรจะห้ามนะ เพราะเขาเป็นผู้แทนรัฐต่างประเทศ แล้วมาเป็น ส.ว. เรา เดียวเขาก็นึกถึงประโยชน์ของคนที่เขา represent

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ขออนุญาตครับท่านประธาน คำว่า กงสุลกิตติมศักดิ์ เป็นคนสัญชาติไทยก็มีครับ

ประธาน : ที่เราจะห้ามคือสัญชาติไทย ถ้าสัญชาติอื่นไม่ต้องห้าม เพราะว่าเป็นคนไทยเป็น แต่ปัญหาว่าเมื่อเขาเป็นกงสุลกิตติมศักดิ์เขาต้องรักษาประโยชน์ของประเทศที่เขาดูแล แล้วมันมีที่ไหนบอกไหมว่าระหว่างประโยชน์ของประเทศที่ดูแลกับประโยชน์ของประเทศไทย เขาจะต้องเอาประโยชน์อะไร

นางกีระณา สุมาวงศ์ : ถ้ามาเป็น ส.ว. ก็ต้องสละลูกใหม่คะ เพราะเขาต้องเอาประเทศเราไว้ก่อน เอาชาติเราไว้ก่อน คือได้มีการถกเถียงกับเพื่อนที่เป็น ส.ว. คราวที่แล้วเป็นกงสุลกิตติมศักดิ์ เขาบอกเขาเป็นมาก่อนหน้านั้น

ประธาน : เดิมเราไม่เคยห้าม อันนี้ก็ยังไม่ได้ห้าม มาตรา ๑๕ นี้ยังไม่ได้ห้าม เพราะที่เราห้ามแต่ดำรงตำแหน่งในประเทศเรา รับเงินจากรัฐบาลอเมริกันเรายังไม่ได้ห้ามเลย (๓) นี้เฉพาะของเรา

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เลขานุการ : ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานครับ มาตรา ๑๕ นั้นมาจากมาตรา ๒๖๕ เรื่องการกระทำอันเป็นการขัดกันของผลประโยชน์ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ครับ ไม่ใช่เรื่องใหม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่รู้สึกตัดเรื่องกรณีเป็นเจ้าของหนังสืออะไรพวกนี้ตัดออกไปใช้ใหม่ ซึ่งของเดิมรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เขาห้ามไปถือครองในสื่ออะไรนี้

ประธาน : อยู่อีกมาตราหนึ่ง เราห้ามสมาชิกใหม่ คือรัฐมนตรีห้าม สมาชิกก็ห้าม

นายอัชพร จารุจินดา : เดิมมันเคยเขียนอยู่ในหมวดสิทธิเสรีภาพว่าห้ามหมด สมาชิกสภาก็ไม่ให้เป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์ แต่ว่าร่างใหม่ของเราไม่ได้เขียนไว้ ความจริงแล้วมาตรานี้มันเป็นเรื่องขัดกันผลประโยชน์ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภากับการบริหารงานภาครัฐเท่านั้นเอง คือความเป็นมาของมันเป็นแค่นั้น

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในหลักการรัฐธรรมนูญเรายังห้ามผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนี้เป็นเจ้าของกิจการหรือถือหุ้นในหนังสือพิมพ์ วิทยุโทรทัศน์ โทรคมนาคมอยู่ใช้ใหม่ ยังมีอยู่หรือเปล่าครับ ไม่มีแล้วหรือ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ผมเข้าใจว่าในคณะกรรมการมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญที่ตกไปมีท่าน ๆ หนึ่งเป็นกงสุลกิตติมศักดิ์

ประธาน : ที่แจกไปนี้ ที่เรา note เอาไว้กันสัมนี่เอาแจกไปกับเขาด้วยหรือ (๑๐) มีบทเฉพาะกาลไม่ย้อนหลัง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : version ที่แจกไม่มีคำนี้ครับ นี่เป็น version ของเราครับ

ประธาน : คือมงคลเขา LINE มาถามผม เขาถามว่า ข้อ ๔ ถูกหรือเคยถูกสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งนั้นเป็นคำสั่งของใคร บอกอาจารย์ชาติชายจะได้อธิบายกัน คนอื่นฟังไปด้วยก็ได้ กลไกอันนี้จะเป็นกลไกที่ศาลจะสั่ง เพราะว่ากลไกในการตัดสิทธิมันจะมี ๒ อัน สิทธิเลือกตั้งกับสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง สิทธิเลือกตั้งนี้ใครถูกตัดในระหว่างนั้นมันจะมีอายุ ในระหว่างที่ถูกตัดสิทธิเลือกตั้งมันจะห้ามสมัครรับเลือกตั้งไปในตัวด้วย กลไกอันที่เรากำลังสร้างขึ้นใหม่คือสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง สิทธิสมัครรับเลือกตั้งมันจะไม่ถูกห้ามไปเลือกตั้ง แต่มันสมัครไม่ได้ เพราะฉะนั้นเราจึงจะห้ามมันตลอดชีวิต

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

พอถูกห้ามสิทธิ ตัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไปแล้วตลอดชีวิตนี้สมัครรับเลือกตั้งไม่ได้ แต่เขาไปลงคะแนนเลือกตั้งได้ สิทธิพื้นฐานเราไม่ห้าม แล้วถามว่าใคร ก็บอกว่าศาล เพราะว่า กกต. เขาจะสั่งแต่เพิกถอนแต่สิทธิเลือกตั้งซึ่งมันเป็นชั่วคราวก็โอเค มันก็จะมีผลทำให้เขาไปสมัครไม่ได้ในขณะนั้นก็ไม่เป็นไร แต่ว่าถ้าเมื่อไรเราจะตัดสิทธิเด็ดขาดไปที่ศาล ทีนี้ถ้าถามว่าเมื่อศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคและเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (๕) หรือ (๑๗) ถือว่าเคยหรือไม่ (๕) ต้องคำพิพากษาให้จำคุก ถ้าถูกจำคุกก็เคย มันอันเดียวกันหรือเปล่าละ (๑๐) ต้องหรือเคยครับ ต้องคำพิพากษาว่ากระทำการเลือกตั้งไม่สุจริตหรือไม่เที่ยงธรรม ถ้าศาลสั่งว่าใครต้องคำพิพากษานี้ก็ถือว่าเคย แต่ว่าถ้าเขายุบพรรคเฉย ๆ ไม่เกี่ยวกับคนอื่น มันก็ไม่เกี่ยวกับสมาชิก

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ เรื่องนี้เมื่อสักครู่นี้ไปแถลงข่าวก็ได้อธิบายใน (๔) ไว้แล้วครับ ผมเข้าใจว่าน้องนักข่าวเขาอาจจะไม่คุ้นเคย เพราะบอกไปแล้วว่าเป็นเรื่องใหม่จะต้องไปเขียนในกฎหมายการเลือกตั้ง ส.ส. ส.ว. นะครับ

ประธาน : ในรัฐธรรมนูญด้วย เดี่ยวพอถึงตอนท้าย ๆ เราจะมี

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : แล้วก็บอกไว้ว่าเป็นอำนาจของศาลฎีกาที่เขาจะเป็นไปสิ่งเรื่องนี้ครับ เพราะเขาเอาไปสับสนกับเรื่องการถอดถอน เขาจะถามสับไปสับมา ๒ เรื่องนี้ครับ ดังนั้นเขาจึงมีบ้านเลขที่ ๑๐๙ ๑๑๑ มาอยู่เรื่อยครับ

ประธาน : ตอนนี้อยู่ดีความไปคนละทิศคนละทางว่าปิดกันบ้านเลขที่ ๑๐๙ ๑๑๑ หรือไม่ครับ อาจารย์อาจจะต้องไปช่วยเคลียร์หน่อย ไม่อย่างนั้นเขาอนไม่หลับ บอกว่าเราไม่ได้ตั้งใจ

นายนรชิต สิงหเสนี : ขออนุญาตครับ นักข่าว Thai PBS ก็โทรมาถามผมเรื่องนี้เดี๋ยวนี้อีก ผมบอกยังประชุมอยู่ เรื่องนี้เลยครับ เพราะเขาสนใจ ๑๐๙ ๑๑๑ นี้ครับ คือผมบอกว่าเราไม่ได้มองในลักษณะนั้น

ประธาน : บอกว่าคนเหล่านั้นถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งอันเนื่องมาแต่การที่พรรคถูกยุบตามมาตรา ๖๖ ของรัฐธรรมนูญ เราไม่ห้ามคนที่เคยถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง เราห้ามแต่คนที่อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ฟังให้ดี ๆ นะครับ แต่เราห้ามตลอดชีวิตสำหรับคนที่ถูกตัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง มันมีสิทธิ ๒ อย่าง สิทธิเลือกตั้งกับสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่ง ณ วันนี้ยังไม่เคยมีใครถูกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเลยเพราะมันยังไม่มี

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

วชิราภรณ์ ๘/๙

วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เพิ่งจะมีในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะฉะนั้นพวก ๑๑๐ ๑๑๑ นี่เขาพ้นแล้ว เขาถูกเพิกถอน สิทธิเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นเขาพ้นแล้ว เราไม่ได้ไปห้ามย้อนหลัง เดี่ยวเขาก็สงสัยว่าแล้วเรา บอกว่าเคยถูกศาลตัดสินลงโทษว่ากระทำการทุจริตหรือเลือกตั้งไม่สุจริต ไม่เที่ยงธรรม อัน นั้นเขาพิพากษาตัวพรรค แล้วพวกนี้ให้ถูกเพิกถอนไปด้วย ไม่ได้ถูกพิพากษาว่าทำการทุจริต หรือออก แต่ถูกเพิกถอนเพราะเป็นผู้บริหารพรรค เพราะฉะนั้นเราไม่เอาไปย้อนหลังเขา แล้วก็ ถ้าถ้อยคำอะไรมันทำให้เกิดความเข้าใจไขว่เขวว่าจะไปรวมถึงพวกเขาเราก็จะมาแก้ทีหลัง ไม่ให้มันรวม เพราะเราได้ตั้งใจว่าจะไม่ให้รวม ด้วยเหตุผลว่าเขาไม่ได้เป็นคนทำ คุณนรชิตก็ บอกเขาได้ Thai PBS ใหม่ม

นายนรชิต สิงหเสนี : Thai PBS ครับ

เลขานุการ : ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานครับ เดี่ยวผมจะพิมพ์ แจกเลยดีกว่า และผม note ๒ ข้อของท่านประธาน จะได้ตอบเป็นเสียงเดียวกันดีไหมครับ

ประธาน : ได้ครับ วันนี้เอาเท่านี้ครับ

นายนรชิต สิงหเสนี : ที่ท่านประธานพูดถึงนี่คือ (๔) นะครับ ซึ่งยังไม่เกิด แล้วก็ (๑๐) ซึ่งไม่ได้ระบุคนแต่เป็นเรื่องพรรคและเขาถูกคำพิพากษา แล้วก็ (๑๗) ต้องห้ามมิ ให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อันนี้ก็พ้นไปแล้ว ๕ ปีก็ไม่เกี่ยว ถูกไหมครับ

ประธาน : ครับ

นายนรชิต สิงหเสนี : ขอบพระคุณครับ

ประธาน : ส่วน (๑๐) เป็นเรื่องตัวเองทำผิดจนศาลตัดสินว่าตัวทำทุจริต ต่อหน้าที่ แต่พวกเขาถูกสั่งห้ามตอนนั้นเพราะพรรค ผู้บริหารพรรคบางคนไปทำแล้วก็พรรค ไม่ได้รู้เห็นเป็นใจเขาก็เลยยุบพรรค และเมื่อยุบพรรคก็เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งพวกนี้ไปด้วย ตัวพวกนี้ไม่ได้กระทำความผิด วันนี้เอาเท่านี้ครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๐๕ นาฬิกา

กลุ่มงานขเลข ๕

สำนักรายงานการประชุมและขเลข